

ОДИТЕН ДОКЛАД

№ 0300202017

за извършен одит: Мониторинг и оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“, за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2018 г.

Настоящият одитен доклад е окончателен и е приет с Решение № 265 на Сметната палата от 14.08.2019 г.
(Протокол № 30)

СЪДЪРЖАНИЕ

Списък на съкращенията	4
Терминологичен речник	5
Резюме	6
Въведение	9
1. Основание и причини за извършване на одита	9
2. Описание на обекта на одит	9
Одитен обхват и подход	11
Цели на одита	11
Обхват на одита	11
Одитни въпроси	11
Одитни критерии	11
Одитна методология. Одитен подход	12
Методи за събиране и анализ на информация	12
Констатации и оценки	13
I. Ефективност на мониторинга на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г. и на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г. за одитирания период	13
1. Създадени условия за осъществяване на мониторинг на програмите	13
1.1. Създадени условия за осъществяване на мониторинг на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.	13
1.2. Създадени условия за осъществяване на мониторинг на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.	21
2. Ефективност на осъществяваните дейности по мониторинг на програмите	25
2.1. Ефективност на осъществяваните дейности по мониторинг на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.	25
2.2. Ефективност на осъществяваните дейности по мониторинг на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.	45
2.3. Решения на Комитета за наблюдение по отношение на изпълнението на целите на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г. и на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.	48
II. Оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г. и на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.	51
1. Механизъм за извършване на процеса по оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ ОПИК 2014-2020 г. и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 г.	52
1.1. Правила за извършване на процеса по оценка	52
1.2. План за оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.	53
2. Ефективност на извършените дейности по оценка по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.	55
2.1. Забавяне изпълнението на планираните оценки и предприети действия	55
2.2. Изпълнение на препоръките от оценителните доклади	56
2.3. Докладване на напредъка по изпълнение на Плана за оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. пред Комитета за наблюдение	57
Заклучение	58
Препоръки	59
Приложение № 1: Критерии и подкритерии/показатели за оценка	61
Приложение № 2: Анализ на резултатите от проверка на място по проект: Подобряване експортния потенциал и конкурентоспособността на „Моние България“ ЕООД,	64

посредством закупуване на автоматизирана високотехнологична инсталация за опаковка на керемиди“, финансиран по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Приложение № 3 Изпълнението на комуникационните дейности съгласно Националната комуникационна стратегия 68

Опис на одитните доказателства 71

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

БФП	Безвъзмездна финансова помощ
ГД ЕФК	Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“
ДНФ	Дирекция „Национален фонд“
ДБФП	Договор за безвъзмездна финансова помощ
ЕИБ	Европейска инвестиционна банка
ЕИФ	Европейски инвестиционен фонд
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз
ЕСИФ	Европейски структурни и инвестиционни фондове
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗВКН	Законодателство вътрешен контрол и нередности
ЗППП	Законосъобразност на процедури и процесуално представителство
ЗУСЕСИФ	Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове
ИА ОСЕС	Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“
ИСУН 2020	Информационна система за управление и наблюдение
КН	Комитет за наблюдение
КПП	Крайни получатели на помощ
МИ	Министерство на икономиката
МСП	Малки и средни предприятия
МФ	Министерство на финансите
МФУ	Мониторинг и финансово управление
НАНЕСИФ	Наредба за администриране на нередности от Европейските структурни и инвестиционни фондове
ОДФП	Описание на действащите функции и процедури по Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия
ОПИК	Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“
ОПИМСП	Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“
ОПРКБИ	Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“
Отдел ПОДБФП	Отдел Програмиране, оценка и договаряне на безвъзмездна финансова помощ
Сектор ПНОП	Сектор Програмиране, наблюдение на оперативната програма
ПО	Приоритетна ос
РС	Регионален сектор
РУО	Ръководител на Управляващ орган
СКУСЕС	Съвет за координация при управлението на средствата от ЕС
СИ	Съвет на инвеститорите
УО	Управляващ орган
ФМФИБ	Фонд мениджър на финансовите инструменти в България
СФ	Споразумение за финансиране
ЦКЗ	Централно координационно звено

ТЕРМИНОЛОГИЧЕН РЕЧНИК¹

Брутен еквивалент на безвъзмездна помощ	Номиналната стойност на отпуснатата помощ или с отстъпката в случай на държавна помощ при субсидиран лихвен процент на заема.
Бенефициер/бенефициент	Стопански субект, организация или предприятие, публичен или частен, който отговаря за започването или за започването и изпълнението на операциите.
Оперативна програма	Документ, представен от държава членка и одобрен от Комисията, който определя стратегия за развитие съгласно набор от приоритети, които следва да се осъществят с помощта на фонд, или в случая на цел „Сближаване“, с помощта на Кохезионния фонд и на ЕФРР.
Операция	Проект или група проекти, избрани от органа за управление на съответната оперативна програма или под негова отговорност съгласно критериите, установени от мониторинговия комитет и осъществени от един или повече бенефициери, с оглед осъществяването на целите на приоритетната ос, към която се отнася.
Приоритетна ос	Една от целите на стратегията в оперативна програма, която включва група операции, които са свързани и имат специфични измерими цели.
Целеви компонент	Съгласно Споразумението за финансиране между Република България и ЕИФ Целевият компонент съответства на приноса на България към финансовите инструменти по „Хоризонт 2020“ за предоставяне на неограничени гаранции за нови портфейли за дългово финансиране на допустими МСП в съответствие с чл. 37, ал. 4 на Регламент 1303/2013

---

¹ Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11.07.2006 г. за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999

РЕЗЮМЕ

Настоящият одитен доклад е съставен в резултат от извършен одит на ефективността на дейностите по мониторинг и оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“, през периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2018 г.

Одитът обхваща две области на изследване: дейностите по мониторинг на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г., и осъществяване на дейностите по оценка на програмите за одитирания период. Поставен е акцент върху създадените условия за осъществяване на мониторинг на програмите, извършването на дейностите по мониторинг на програмите, администрирането на сигналите за нередности, създадения механизъм за извършване на процеса по оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. и на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г. и осъществяването на дейностите по оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

В резултат на изпълнението на одитната задача са формирани следните констатации, изводи и оценки:

1. От Ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. са утвърдени вътрешни правила и процедури в Наръчника по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г., регламентиращи процеса по мониторинг на оперативната програма.

Анализът на съдържанието на Наръчника по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г., в частта на дейността по мониторинг, осъществяван от Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г., показва, че създадената контролна среда следва да бъде подобрена, за да съответства на добрите практики като се детайлизират и прецизират съществуващите процедури за:

- изготвяне на Годишния план за проверки на място;
- извършване на проверки на място след приключване на проектите (ex post);
- задълженията на бенефициентите и експертите, извършващи проверки на място, относно необходимостта от актуализиране на информационните плакати/билборд по изпълняваните/проверяваните проекти при промяна на собствеността; наименованието на проекта; срока за изпълнение; разминаване в одобрените и реално изплатените средства - безвъзмездна финансова помощ.

Отсъстват утвърдени процедури за действията на експертите от Отдел „Мониторинг и финансово управление“ за:

- самосезиране при индикации за неизпълнение на приключени проекти, за чиито мониторинг отговарят;
- инициране извършването на проверка на място на рискови приключени проекти;
- участие при разработване на Плана за извършване на проверки на място на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.;
- оценка и определяне на рискови проекти, както и интензитета за тяхното наблюдение;
- създаване на регистър/база данни за договори за безвъзмездна финансова помощ, при които са установени нарушения/неизпълнение от експертите, извършили проверките на място, както и изготвяне на план за действие за проследяване на коригирането на установените несъответствия;
- извършване на контролни и/или съгласувателни процедури във връзка с извършваните проверки на място;

- реда, по който ще се извършва оценката на степента на изпълнението на заложените в проектите индикатори за постигането на целите по договорите за безвъзмездна финансова помощ, в рамките на извършените последващи (ex-post) проверки на място.

2. За получаването на достатъчна увереност относно спазването на регламентирани процедури за мониторинг по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. и с цел оценка на ефективността им, е формирана нестатистическа, риск-базирана одитна извадка, включваща 28 сключени договора по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. на обща стойност над 44 млн. лв., което представлява 1,9 на сто от общата стойност на договорените и 8,5 на сто от сертифицираните средства по програмата към края на януари 2018 г.

Осъществените процедури по мониторинг на изпълнението на договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, включени в одитната извадка, са извършени при спазване на процедурите по мониторинг на проектите, но са установени съществени пропуски при осъществяване на мониторинга на отделни проекти.

3. Ръководителят на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. е одобрил процедури за администриране на нередности по проекти, финансирани по оперативната програма. При прилагането на процедурите за администриране на нередности от Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. са допуснати пропуски от отдел „Законодателство, вътрешен контрол и нередности“.

4. От ръководителя на Управляващия орган на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г. са утвърдени правила и процедури в „Описанието на действащите функции и процедури по Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г.“, регламентиращи процеса по мониторинг на „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г.

5. Дейността по мониторинг е осъществявана в съответствие с изискванията при спазване на регламентирани процедури в „Споразумението за финансиране между България и Европейския Инвестиционен фонд“ и „Описанието на действащите функции и процедури по Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г.“

6. Процесът по осъществяване на оценките на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. е регламентиран в Наръчника на оперативната програма. Създаден е механизъм за осъществяване на процеса по оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. Независимо от това, от страна на Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. е допуснато забавяне на процедурата по възлагане на извършването на Междинната оценка.

Необходимо е да бъдат въведени детайлни и ясни процедури, за предприемане на корективни действия от страна на Управляващия орган при установено забавяне на процеса по изпълнението на Междинната оценка на оперативната програма.

7. Със Споразумението за финансиране между България и Европейския инвестиционен фонд извършването на оценки по Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г. е предоставено на Европейския инвестиционен фонд.

8. Изготвените и одобрени годишни доклади за дейността на Управляващия орган на оперативните програми осигуряват достатъчна, съпоставима, вярна и точна информация за изпълнението на програмите за одитирания период.

Отговорност за управленските решения по смисъла на чл. 6, ал. 1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор през одитирания период носят:

- за периода от 29.05.2013 г. до 05.08.2014 г.- министър на икономиката и енергетиката - Драгомир Стойнев;

- за периода от 06.08.2014 г. до 07.11.2014 г.- министър на икономиката - Васил Щонов;

- за периода от 07.11.2014 г. до 27.01.2017 г.- министър на икономиката - Божидар Лукарски;

- за периода от 27.01.2017 г. до 04.05.2017 г.- министър на икономиката - Теодор Седларски;

- за периода от 04.05.2017 г. и към настоящия момент - министър на икономиката - Емил Караниколов.

Отговорността на Сметната палата се свежда до изразяване на обосновано заключение относно ефективността на мониторинга и оценката на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г., за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2018 г.

Одитът е извършен в съответствие с Международно признатите одитни стандарти, издадени от Комитета за одитни стандарти на Международната организация на върховните одитни институции – ИНТОСАЙ.

ВЪВЕДЕНИЕ

1. Основание и причини за извършване на одита

Одитът се извършва на основание чл. 5, ал. 1, т. 3, чл. 6 от Закона за Сметната палата и в изпълнение на заповед № ОД-03-02-020 от 11.12.2017 г., издадена от Горица Грънчарова - Кожарева, заместник-председател на Сметната палата в изпълнение на одитна задача № 325 от Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2017 г.

Националната институционална рамка за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ) е регламентирана с актове на европейското и националното право.²

Дейностите по мониторинг и оценка са съществени и подпомагат постигането на целите и приоритетите на Споразумението за партньорство и оперативните програми с оглед предприемане на подходящи и навременни коригиращи действия и при следване на принципите на доброто финансово управление. Последствията от прегледа на рамката за изпълнение през 2019 г. са свързани с: преразпределение на резерва за изпълнение; спиране на междинните плащания при ясно установени слабости при изпълнението; изменения на оперативни програми, ако е необходимо, в съответствие с общо приложимите разпоредби за европейските структурни инвестиционни фондове (ЕСИФ). Непостигането на окончателните цели може да доведе до финансови корекции.

Прегледът и оценката на системите за мониторинг и оценка на оперативните програми имат потенциал за акцентирание върху евентуални слабости, причините за неуспехи и отправяне на адекватни препоръки за подобряване управлението на средствата от ЕС.

2. Описание на обекта на одит

Обект на одит са дейностите по мониторинг и оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. (ОПИК) и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г. (ОПИМСП) за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2018 г.

Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. е одобрена с Решение № ССИ 2014BG16RFOP002 на Европейската комисия (ЕК) от 13.03.2015 г. Общият бюджет на ОПИК 2014 - 2020 г. е в размер на 2 484 169 903 лв., като финансирането от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) е в размер на 2 111 544 415 лв. (85 на сто от бюджета), а националното съфинансиране (НФ) е в размер на 372 635 488 лв. (15 на сто от бюджета).

Основната цел на ОПИК 2014 - 2020 г. е постигане на динамична и конкурентоспособна икономика чрез развитие на иновациите, предприемачеството, капацитета за растеж на малките и средни предприятия (МСП), енергийната и ресурсната ефективност на предприятията. Очакваните резултати от изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. са да бъдат подпомогнати повече от 9 000 предприятия чрез безвъзмездни средства и финансови инструменти, да се мобилизират повече от 2 000 000 000 лв. частни инвестиции, да се увеличи делът на иновативните предприятия, да се увеличи

---

² Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006; Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета; Делегиран регламент (ЕС) № 240/2014 на Комисията от 7 януари 2014 година относно Европейски кодекс на поведение за партньорство в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове; Регламент (ЕС, ЕВРАТОМ) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25.10.2012 относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета; Закон за управление на средствата от Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЗУСЕСИФ); Постановление на Министерски съвет (ПМС) № 107 от 10.05.2014 г.; ПМС № 162 от 05.07.2016 г. и ПМС № 70 от 2010 г. за координация при управлението на средствата от Европейския съюз (ЕС).

производителността на МСП и да се допринесе за намаляването на енергийната интензивност на икономиката.

Програмата е структурирана в четири приоритетни оси и пета приоритетна ос за техническа помощ. Мерките по първите четири приоритетни оси целят комплексно да допринесат за създаването на устойчиви дългосрочни конкурентни предимства на българските предприятия и ускоряване на прехода към икономика, базирана на знанието, като в същото време да се подобри представянето на Република България по показателите развитие на финансовия пазар, технологична готовност, пазарен дял, усъвършенстване на бизнеса и иновации, както и повишаване сигурността на доставките на газ за предприятията. Целта на петата приоритетна ос е да се осигури безпрепятствено управление, изпълнение, наблюдение, оценка, информация и контрол на ОПИК 2014 - 2020 г.³.

Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г. е одобрена на 13 октомври 2015 г. от ЕК. Програмата е разработена в съответствие с прилагането на Инициативата за МСП в ЕС. Република България е третата държава в ЕС, която осигурява финансов ресурс чрез инструмента (след Испания и Малта, като впоследствие се включват Финландия, Италия и Румъния). В рамките на Инициативата за МСП в Република България се предвижда да се изпълнява един гаранционен продукт. Продуктът включва неограничени гаранции за предоставяне на капиталово облекчение на финансови посредници за нови портфейли за дългово финансиране на допустими МСП, който се изпълнява при по-облекчени условия. Бюджетът на оперативната програма е в размер на 199 494 660 лв., осигурени от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР). Средствата са заделени от бюджета по Приоритетна ос 2 на ОПИК 2014 - 2020 г., предвидени за прилагането на гаранционен финансов инструмент. По ОПИМСП 2014 - 2020 г. не се изисква национално съфинансиране. На 02.03.2016 г. са подписани Споразумение за финансиране с Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) и Споразумение между кредиторите с ЕС, Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и ЕИФ относно прилагането на ОПИМСП 2014 - 2020 г. Оперативното изпълнение на програмата е поверено на ЕИФ. На 03.08.2016 г. е обявена процедурата „Инструмент за неограничени гаранции по инициативата за МСП“.

С Решение на Министерски съвет (РМС) № 574 от 13.07.2016 г. Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ на Министерството на икономиката (МИ) е определена за Управляващ орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

За периода от 01.01.2014 г. до 30.03.2018 г. функциите на ръководител на Управляващ орган на ОПИК 2014 - 2020 г. се изпълняват от министъра на икономиката, а от 15.01.2016 г. функциите на Ръководител на УО (РУО) на ОПИК 2014 - 2020 г. са делегирани на Главния директор на Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ (ГД ЕФК) в Министерството на икономиката (МИ).

С РМС № 847 от 7 октомври 2016 г. Главна дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност“ на Министерството на икономиката е определена за Управляващ орган на ОПИМСП 2014 - 2020 г. Със Заповед⁴ министърът на икономиката оправомощава заместник главния директор на ГД ЕФК да изпълнява функциите на РУО на ОПИМСП 2014 - 2020 г.

³ <http://opik.bg/opik/operativna-programa>

⁴ Заповед № РД-16-88 от 31.01.2017 г.

ОДИТЕН ОБХВАТ И ПОДХОД

Цели на одита

В съответствие с определените в Международните одитни стандарти на Върховните одитни институции (МСВОИ) общи цели на одита на изпълнението, настоящият одит има за цел да:

1. Предостави на законодателната и изпълнителната власт, на ръководството на МИ и на други заинтересовани потребители на информацията независима и обективна оценка за ефективността на мониторинга и оценката на ОПИК 2014-2020 г. и ОПИМСП 2014 - 2020 г. за одитирания период.

2. Подпомогне ръководството на МИ да постигне подобрене на ефективността от дейността по мониторинг на Управляващия орган за постигане на целите на ОПИК и ОПИМСП през програмния период 2014 - 2020 г.

Обхват на одита

Одитираният период е от 01.01.2014 г. до 30.06.2018 г.

В обхвата на одитната задача на етапа на изпълнението са включени областите, свързани с осъществявания мониторинг и извършените оценки на ОПИК 2014 -2020 г. и ОПИМСП 2014 - 2020 г.

Одитни въпроси

Основен въпрос:

Настоящият одит трябва да даде отговор на следния основен въпрос:

Ефективни ли са мониторингът и оценката на ОПИК 2014 - 2020 г. и ОПИМСП 2014 - 2020 г. за периода 01.01.2014 г. – 30.06.2018 г.?

Специфични въпроси и подвъпроси:

За да се отговори на основния одитен въпрос, е необходимо да се получат отговори на следните специфични въпроси и подвъпроси:

1. Ефективен ли е мониторингът на ОПИК 2014 - 2020 г. и на ОПИМСП 2014 - 2020 г. за одитирания период?

1.1. Създадени ли са условия за осъществяване на мониторинг на програмите?

1.2. Осъществявани ли са ефективно дейностите по мониторинг на програмите?

2. Ефективни ли са дейностите по оценка на ОПИК 2014 - 2020 г. и на ОПИМСП 2014 - 2020 г.?

2.1. Създаден ли е адекватен механизъм за извършване на процеса по оценка на ОПИК 2014 - 2020 г. и на ОПИМСП 2014 - 2020 г.?

2.2. Осъществявани ли са ефективно дейностите по оценка на ОПИК 2014 - 2020 г.?

Одитни критерии

При одита са използвани критериите и показателите за оценка, посочени в Приложение № 1.⁵

---

⁵ Приложение № 1 Критерии и подкритерии/показатели за оценка

Одитна методология

Одитен подход

Въз основа на оценката на одитния риск при изпълнение на одита и за целите на определяне на основния одитен въпрос са използвани системно-ориентирания и резултатно-ориентирания подходи.

Системно-ориентираният подход дава възможност за обхващане на основните фактори със съществен ефект върху процесите по мониторинг и оценка при изпълнението на двете оперативни програми, което позволява оценка на дефинирането на целите, установяване на добри практики и на допуснати пропуски, анализиране на причините за тях и формулиране на препоръки за преодоляването им.

Посредством резултатно-ориентирания подход е проучено изпълнението на показателите и целите по одобрените проекти и съответно степента на постигането на поставените цели на ОПИК 2014 - 2020 г., включително и чрез извършване на проверки на място.

При събирането на информация и одитни доказателства и за целите на анализа и оценката на изпълнението на дейностите по мониторинг на ОПИК 2014 - 2020 г. е използван системно-базиран подход и нестатистическа, риск-базирана одитна извадка.

Методи за събиране и анализ на информация

Оценяването на изпълнението на одитираната дейност към всеки от одитните въпроси, избраните методи за събиране и анализ на информацията от гледна точка на постигане целите на одита. За обработката на събраната при изпълнение на одита информация и доказателства са изпълнени аналитични одитни процедури като:

- систематизиране и обобщаване на данни;
- анализ и сравнителен анализ на данни по определените критерии и показатели за оценка.

За получаването на достатъчна увереност относно спазването на регламентираните процедури за мониторинг по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. и с цел оценка на ефективността им, е формирана нестатистическа, риск-базирана одитна извадка, включваща 28 сключени договора по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. на обща стойност над 44 млн. лв.

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ

I. Ефективност на мониторинга на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г. и на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г. за одитирания период

1. Създадени условия за осъществяване на мониторинг на програмите

1.1. Условия за осъществяване на мониторинг на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

1.1.1. Правила за мониторинг по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

Наличието на добра контролна среда във всяка организация е една от най-съществените предпоставки за резултатно изпълнение на нейната дейност.

Процесът по мониторинг и наблюдение на изпълнението на сключените по съответна процедура договори е регламентиран в Глава 7 „Мониторинг и верификация на договори по ОПИК“ в Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. За одитирания период Наръчникът по ОПИК 2014 - 2020 г. е изменян четири пъти.⁶

В Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г.⁷ са описани процедурите, изпълнявани и контролирани от регионалните сектори, сектор „Мониторинг“ и сектор „Финансово управление и верификация на разходи“ (ФУВР) в Отдел „Мониторинг и финансово управление“ (МФУ), както и Отдел „Законосъобразност на процедури и процесуално представителство“ (ЗППП) в ГД ЕФК в МИ, в качеството ѝ на УО по ОПИК 2014 - 2020 г.

Целта на утвърдените процедури по мониторинг е:

- да се гарантира спазване на процедурите и ефективно изпълнение на дейностите от страна на изпълнителите/бенефициентите, съгласно сключените договори;
- да се удостовери, че съфинансираните продукти и услуги са доставени в съответствие с правилата на ЕС и националните правила;
- да се проследи степента на напредък на проектите спрямо заложените цели и резултати, включително и постигане на заложените индикатори в договорите;
- да се провери и потвърди допустимостта на действително извършените разходи съгласно действащите към момента на изпълнение на договорите за безвъзмездна финансова помощ (ДФП) европейски и национални законови и подзаконови актове, Насоки за кандидатстване, Оперативни ръководства, инструкции и приложения към тях.

Не са утвърдени от УО на ОПИК 2014 - 2020 г. други правила за мониторинг и/или контролни процедури освен регламентираните в Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. и Ръководството за изпълнение на ДФП.

Анализът на съдържанието на Глава 7 от Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г., в която е регламентирана дейността по мониторинг, осъществявана от отдел МФУ показва, че създадената контролна среда се нуждае от подобрене, за да съответства напълно на добрите практики, като е необходимо детайлизиране и прецизиране на съществуващите процедури за:

- изготвяне на Годишния план за проверки на място;
- извършване на проверки на място след приключване на проектите (ex-post);
- задълженията на бенефициентите, както и на експертите, извършващи проверки на място относно необходимостта от актуализиране на информационните плакати/билборд по изпълняваните/проверяваните проекти в случаи на: промяна на

⁶ Първото изменение, с което е утвърден Вариант 2 на Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. е от 25.08.2016 г. Със Заповед № РД-16-313 от 20.03.2018 г. на и.д. Главния директор на ГД ЕФК в МИ и Ръководител на Управляващия орган на ОПИК, е утвърден Вариант 5 на Наръчника по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

⁷ Одитно доказателство № 1

собствеността, респективно наименованието на проекта; промяна в срока за изпълнение на проекта; разминаване в одобрените и реално изплатените средства^{8 9};

Отсъстват утвърдени процедури за действията на експертите от отдел МФУ за:

- самосезиране при индикации за неизпълнение на приключени проекти, за мониторинга на които отговарят;

- инициране и извършване на проверка на място на рискови според експертите приключени проекти;

- даване на предложения при изготвяне на Плана за извършване на проверки на място на ОПИК 2014 - 2020 г., след приключване на изпълнението на проектите;

- извършване на действия при рискови проекти, след приключване на изпълнението им¹⁰;

- определяне на критерии за определяне на рискови проекти и интензитета за тяхното наблюдение;

- въвеждане на контролни и/или съгласувателни процедури във връзка с извършваните проверки на място¹¹;

- реда, по който ще се извършва оценката на степента на изпълнението на заложените индикатори, респективно постигането на целите по ДБФП при извършване на ex-post проверки на място¹².

След датата на съставяне на одитния доклад, със Заповед № РД-16-1238 от 18.10.2018 г. на Ръководителя на УО е извършена промяна в Наръчника по ОПИК 2014-2020, като е допълнена глава 7 в частта относно проверките на място. Текстовете, с които е допълнена глава 7 от Наръчника по ОПИК 2014-2020 в по-голямата си част не представляват процедури, а само възможност за предприемане на действия от страна на експертите в УО. В приложение 7.10.1. към Глава 7 от Наръчника по ОПИК 2014 – 2020 (версия б) в частта за информация и комуникация по проекта е добавен следния текст към позиция „отговаря на изискванията“ – „(Важно: в случай че е извършвана промяна на името и/или правно-организационната форма на бенефициента, същата е отразена в изработените визуализационни материали).

Регламентираните в Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г¹³. правила и процедури, не създават достатъчно условия за ефективно изпълнение на всички нормативно определени функции и задачи по мониторинг от отдел МФУ.

Непълните и недетайлно регламентирани процедури създават риск обемът и качеството на планираните и извършени дейности по мониторинг да зависи основно от субективната преценка, личните компетентности и експертиза на съответните експерти.

1.1.2. Индикатори за оценка на степента на постигане на междинните цели на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.

За оценка на напредъка по изпълнението и постигането на заложените цели на оперативната програма е разработена система от индикатори, която включва общи и специфични индикатори/показатели за изпълнение. Общите индикатори са определени в Приложение № 1 към Регламент (ЕС) № 1301/2013 г.¹⁴ и са систематизирани съобразно източника на финансиране, в конкретния случай ЕФРР, като за ОПИК 2014 - 2020 г. те са:

- Брой на предприятията, получаващи подкрепа;

⁸ Одитно доказателство № 3

⁹ <http://opik.bg/opik/rkovodstvo-za-izplnenie-na-dbfp-po-operativna-programa-inovatsii-i-konkurentosposobnost-2014-2020>

¹⁰ Одитно доказателство № 2

¹¹ Одитно доказателство № 3

¹² Одитно доказателство № 3

¹³ Одитно доказателство № 1 (Глава 7 „Мониторинг и верификация на договори по ОПИК“)

¹⁴ Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006

- Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства;
- Брой предприятия, които получават финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства;
- Брой предприятия, които получават нефинансова подкрепа;
- Брой подпомогнати нови предприятия;
- Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (безвъзмездни средства) в EUR;
- Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (различни от безвъзмездни средства) в EUR;
- Ръст на заетостта в подпомогнатите предприятия, определена в еквивалент на пълно - работно време.

Специфичните индикатори са определени в самата оперативна програма, по оси.

Основната задача на общите показатели в рамката за изпълнение е да се събере ключова информация на европейско ниво за общото изпълнение на всички програми, с цел да има прозрачност на действията на отговорните институции, за какво са изразходвани средствата от фондовете и постигнати ли са първоначално заложените цели.¹⁵

Специфичните индикатори отразяват напредъка по изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. по съответната специфична цел в рамките на оперативната програма.

Съобразно вида на напредъка, който измерват, общите и специфични индикатори биват финансови, за изпълнение (за продукт) и за резултат. Съобразно нивото, на което се измерва и оценява напредъка, финансовите индикатори, индикаторите за резултат и изпълнение (продукт) биват индикатори на ниво проект, процедура, оперативна ос, оперативна програма и източник на финансиране.

При разработването на системата от индикатори за всяка една приоритетна ос по ОПИК 2014 - 2020 г. са спазени изискванията на насоките на ЕК¹⁶ за тяхното определяне¹⁷.

За правилното наблюдение и отчитане на индикаторите за изпълнение (продукт) и резултат по ОПИК 2014 - 2020 г., УО разработва и публикува през 2015 г. методически насоки¹⁸. В методическите насоки липсват указания за наблюдение и отчитане на индикаторите за измерване и оценка на напредъка в изпълнението на процедурите и проектите, тъй като това става в и чрез насоките/условията за кандидатстване по съответната процедура и образеца на ДБФП.¹⁹

Анализът на насоките (условията) за кандидатстване показва, че не във всички случаи в тях се съдържат изчерпателни указания за начина, по който се наблюдава и отчита изпълнението²⁰, а в някои случаи е необходимо оценката на напредъка по индикатори, като „производителност“; „приходи от износ“; „вътрешна норма на възвръщаемост“; „повишаване на ефективността на производствените разходи“; „изменение на средните генерирани приходи от износ вследствие на инвестицията по проекта“ и др., да се извършва съобразно критериите и методологията за оценка на съответните проектни предложения по съответната процедура. Това изисква допълнителна проверка, анализ и оценка на напредъка по тези индикатори в рамките на осъществявания мониторинг, включително мониторинга за гарантиране устойчивост на постигнатите с ДБФП резултати.

За всички приоритетни оси на ОПИК 2014 - 2020 г. са определени етапни цели по отношение на финансовите индикатори – сертифицирани разходи от сертифициращия

¹⁵ В приложение към Регламент 1300/2013

¹⁶ Guidance document on monitoring and evaluation, CF, ERDF

¹⁷ http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docoffic/2014/working/wd_2014_en.pdf

¹⁸ http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=276

¹⁹ <http://opic.bg/opik/operativna-programa>

²⁰ Напр. Насоките по Процедура BG16RFOP002-3.002 „Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия“

<http://opic.bg/procedure/bg16rfop002-3002-povishavane-na-energiynata-efektivnost-v-golemi-predpriyatiya>

орган. По всички приоритетни оси са заложили междинни стойности на част от индикаторите за изпълнение (продукт) към края на 2018 г., както следва: за Приоритетна ос (ПО) 1 - „брой на предприятията, получаващи подкрепа“; за ПО 2 - размер на „частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (в евро)“; за ПО 3 - „брой предприятия, получаващи БФП“ и за ПО 4 - „изградена междусистемна газова връзка България-Сърбия“²¹

При извършените проверки на процедурите, включени в одитната извадка се установи²²:

- целите на проектните предложения са в съответствие с целите на съответните процедури и допринасят за изпълнение на специфичните цели на програмата;
- заложените индикатори по проектите допринасят за изпълнение на индикаторите по съответните приоритетни оси на програмата;
- в Наръчника по ОПИК 2014 -2020 г. (Вариант 1-5) и/или във вътрешни правила няма утвърден ред за проследяване на изпълнението на индивидуалните индикатори за изпълнение (продукт), чието постигане се проследява в рамките на три до пет приключени финансови години следващи годината на приключване на изпълнението на ДБФП²³.

Индикаторите за резултат и за изпълнение на ОПИК 2014 - 2020 г. са заложили в одобрената от ЕК програма и съответстват на поставените цели.

С определянето на индикатори и междинни цели по тях са създадени възможности за периодичен преглед и база за оценка, относно степента на постигане на междинните, съответно крайните цели на оперативната програма.

Определените индикатори следват интервенционната логика на оперативната програма - свързани са с целите на ОПИК 2014 - 2020 г. и отговарят на спецификата ѝ.

Липсата на ред за мониторинг и оценка на напредъка на част от индикаторите за изпълнение (продукт) по конкретни проекти създава риск за субективна оценка на степента на постигане на целите на съответната процедура, по която е финансиран проекта.

1.1.3. Организация за събиране, обобщаване, анализ и докладване на информация за постигнатите резултати на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.

Съгласно разпоредбите на чл. 50 и чл. 111 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.²⁴, считано от 2016 г. до и включително 2023 г. в срок до 31 май, УО на ОПИК 2014-2020 г. има задължението да представя пред Европейската комисия годишен доклад за изпълнението на оперативната програма за предходната финансова година, а до 15 февруари 2025 г. – окончателен доклад. Основна цел на годишните доклади за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. е да представят обобщена ключова информация относно изпълнението на програмата и нейните приоритети по отношение на финансовите данни, общите и специфичните за програмата показатели и количествени целеви стойности.

Годишните доклади за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. обхващат периода от 1 януари до 31 декември на годината на отчитане и се изготвят съгласно изискванията на чл. 111 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. Годишният/Окончателният доклад за

²¹ <http://opic.bg/opic/operativna-programa>

²² Одитни доказателства № РД-И-06; РД-И-07; РД-И-08; РД-И-09; РД-И-10; РД-И-11; РД-И-12; РД-И-13; РД-И-14; РД-И-18; РД-И-21; РД-И-22; РД-И-23; РД-И-25; РД-И-26; РД-И-28; РД-И-29; РД-И-32; РД-И-33; РД-И-35; РД-И-36; РД-И-37; РД-И-38; РД-И-39; РД-И-40; РД-И-41; РД-И-43; РД-И-45;

²³ Одитно доказателство № 3

²⁴ Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета

изпълнението на ОПИК се изготвя в съответствие с образца в Анекс V на Регламент за изпълнение (ЕС) № 2015/207²⁵, изменен с Регламент за изпълнение (ЕС) № 2018/277.

Докладът за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г., представен през 2016 г. следва да обхваща финансовите години 2014 г. и 2015 г., както и периода между началната дата за допустимостта на разходите и 31 декември 2013 г. За докладите, предадени през 2017 г. и 2019 г., крайният срок за представянето им пред Комисията е 30 юни.

В съответствие с чл. 46 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, Управляващият орган има задължението да представя на Комисията специален доклад за операциите в рамките на ОПИК 2014 - 2020 г., които се изпълняват чрез финансови инструменти. Специалният доклад се изготвя и представя като приложение към Годишните доклади за изпълнението на оперативната програма. Докладите се изготвят и представят съгласно образца в Приложение I към Регламент за изпълнение (ЕС) № 821/2014.

Организацията и координацията на изготвянето на Годишния/Окончателния доклад за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. е регламентирана в Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г.²⁶ и се осъществява от сектор „Програмиране и наблюдение на оперативни програми“ (ПНОП) в отдел „Програмиране, оценка и договаряне на безвъзмездна финансова помощ“ (ПОДБФП). Процесът по инициране, анализиране на събраната информация и окончателното обобщаване и изготвяне на Годишния/Окончателния доклад, се осъществява от сектор ПНОП.

Сектор ПНОП представя одобрения от Ръководителя на УО Годишен/Окончателен доклад за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. за одобрение на пролетното заседание на Комитета за наблюдение на ОПИК и ОПИМСП 2014 - 2020 г. (КН) или чрез писмена процедура за вземане на решение от КН.

Сектор ПНОП обобщава получените становища, бележки и коментари в хода на процедурата по одобрение на доклада от КН и след съгласуването им от началника на отдел ПОДБФП ги представя за становище на началниците на отдели в УО, заместник главните директори, главния директор на ГД ЕФК, изпълняващ функциите на Ръководител на УО, които преценяват по целесъобразност кои от тях следва да бъдат приети. Сектор ПНОП отразява бележките и коментарите в окончателния текст на доклада.

В срок до 31 май всяка година (считано от 2016 г. до и включително 2023 г.) одобреният от КН Годишен доклад за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. се въвежда в електронната система за обмен на данни на ЕК – SFC 2014. Въвеждането се извършва от лицата, определени със заповед на Ръководителя на УО. За Годишните доклади, представяни през 2017 г. и 2019 г., този срок е 30 юни на съответната година, а за Окончателния доклад - 15.02.2025 г.

След приемането на годишните/окончателния доклади за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. от ЕК, както и обобщение на тяхното съдържание за гражданите, докладите се оповестяват публично чрез публикуването им на интернет страницата на УО на ОПИК 2014 - 2020 г., както и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на Европейските структурни и инвестиционни фондове²⁷.

Ако Годишният доклад за изпълнението е недопустим (не съдържа цялата изискуема информация), Комисията информира държавата-членка за това в срок от 15 работни дни от датата на получаването на доклада. В случай че Годишният доклад за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. не бъде приет като допустим, съгласно разпоредбите на чл. 50, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г., Управляващият

²⁵ Регламент за изпълнение (ЕС) 2015/207 на Комисията от 20 януари 2015 година за определяне на подробни правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на образците за доклад за напредъка, представяне на информация относно голям проект, съвместен план за действие, доклади за изпълнението по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, декларация за управлението, одитна стратегия, одитно становище и годишен контролен доклад, както и методология за анализ на разходите и ползите и, в съответствие с Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета, по отношение на образца на доклади за изпълнението по цел „Европейско териториално сътрудничество“

²⁶ Одитно доказателство № 1 (Глава 14 „Годишен/окончателен доклад за изпълнението на оперативната програма“)

²⁷ <http://opic.bg/opic/godishni-dokladi>

орган на ОПИК 2014 - 2020 г. следва да коригира и допълни доклада въз основа на направените от страна на ЕК коментари и бележки и да публикува ревизирия вариант в електронната система за обмен на данни във възможно най-кратки срокове. В случай че това не бъде направено, ЕК може да реши да преустанови междинните плащания по оперативната програма.

Комисията разглежда годишния и окончателния доклади за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. и информира УО за своите коментари в срок до 2 (два) месеца от датата на получаване на годишния доклад и до 5 месеца от датата на получаване на окончателния доклад. В случай че ЕК не представи коментари в рамките на този срок, докладът се счита за приет.

Европейската комисия може да отправя коментари към УО относно проблемите, които засягат съществено изпълнението на програмата. В случаите, в които са отправени такива коментари, УО на ОПИК 2014 - 2020 г. представя цялата необходима информация във връзка с коментарите и когато е целесъобразно, информира ЕК в срок от три месеца за предприетите мерки.

Регламентираните в Глава 14 „Годишен/окончателен доклад за изпълнението на оперативната програма“ в Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. правила и процедури, създават условия за изпълнение на нормативно определеното задължение на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. да представи обобщена ключова информация относно изпълнението на програмата и нейните приоритети по отношение на финансовите данни, общите и специфичните за програмата показатели и количествени целеви стойности.

1.1.4. Ред за своевременна, надеждна и достъпна информация за потребителите (поддържане и периодична актуализация на интернет-страницата, информационни материали и др.) на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.

Съгласно изискванията на чл. 115-117 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета, държавата-членка и УО на ОПИК 2014 - 2020 г. предприемат необходимите мерки за осигуряване на информация и комуникация за обществеността относно операциите, подпомагани от оперативната програма. Информацията е предназначена за бенефициентите и гражданите на ЕС, с цел да се подчертае ролята на ЕК и да се гарантира, че разходването на помощта, предоставена от фондовете е прозрачно.

Задачите на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. във връзка с публикуването, изменението и премахването на информация от интернет страницата на оперативната програма са регламентирани в Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г.²⁸ В процедурите са определени отделните етапи, отговорните експерти, периоди и срокове относно инициране на публикуването, изменението и премахването на информация от интернет страницата на ОПИК 2014 - 2020 г. и на Единния информационен портал за обща информация за управлението на ЕСИФ²⁹.

Управляващият орган следва да поддържа и периодично актуализира информация на интернет-страницата³⁰ на оперативната програма.

Публикуването и актуализирането на информацията на интернет страница на ОПИК се извършва от експерти в отдел КППП при спазване на „Процедура за публикуване на материали/документи на интернет страницата на УО на ОПИК 2014 - 2020 г.“³¹

Публикувани на интернет страницата документи относно изпълнението на ОПИК остават активни в определения за това срок, след изтичането на който същите се

²⁸ Одитно доказателство № 1 (Глава 15 „Информация и публичност“)

²⁹ Одитно доказателство № 1 (Глава 15 от Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г.)

³⁰ <http://opic.bg/>

³¹ Приложение № 15.3. от Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г.

преместват в архив с цел осигуряване на ясна одитна следа. При възникване на нужда от промяна във вече публикувани документи, се прилага процедурата за публикуване материали/документи на интернет страницата на УО на ОПИК³².

Отдел КПТП поддържа регистър на публикациите на интернет страницата на ОПИК 2014 - 2020 г.³³.

Националната комуникационна стратегия (НКС) на Споразумението за партньорство за програмен период 2014 - 2020 г. е основния стратегически документ, който определя цялостната рамка за управление и изпълнение на дейностите по информация и комуникация по отношение на националните програми, реализирани с подкрепата на Европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕИСФ) за програмен период 2014-2020 г. Основна цел на мерките, заложи в НКС на СП е да се повиши информираността на целевите групи за визията и приоритетите на Споразумението за партньорство, на бенефициентите и потенциалните бенефициенти относно възможностите, предоставяни от Общността, както и общественото признание за ролята на ЕС за развитието на регионите.

Управляващият орган участва пряко и оказва подкрепа на Централното координационно звено за изпълнението на общите комуникационни дейности, които съгласно НКС се координират и провеждат от ЦКЗ в сътрудничество с Управляващите органи и мрежата от 28 информационни центъра в страната. Отговорностите на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. във връзка с изпълнението на комуникационните дейности, съгласно Националната комуникационна стратегия, са регламентирани в Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г.³⁴.

УО на ОПИК 2014 - 2020 г. въвежда данни в Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН 2020) относно:

- видовете процедури по приоритетните оси на оперативната програма, чрез които се предоставя безвъзмездна финансова помощ (БФП);
- задължително изискваната информация при обявяване на процедурите;
- необходимата задължителна информация, която следва да се предоставя от кандидатите при попълване на формуляра за кандидатстване, регистрацията, етапите на оценка и решението за одобрение за финансиране на проектни предложения до етап сключване на договор;
- информация, свързана с техническото и финансово докладване за напредъка по изпълнение на дейностите по сключените договори, както и информация за всички регистрирани случаи относно разкриването, отчитането, докладването и последващо разрешаване на нередности по проектите и данни за извършваните проверки на място.

С цел постигане на съгласуваност, стъпките, отговорниците и сроковете за въвеждане на данните в ИСУН 2020 са описани в рамките на съответна процедура от Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г.³⁵

Регламентираните в Глава 15 „Информация и публичност“ в Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. правила и процедури, създават условия за изпълнение на нормативно определеното задължение на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. за осигуряване на информация и комуникация за обществеността относно операциите, подпомагани от оперативната програма с цел да се подчертае ролята на Европейската комисия и да се гарантира, че разходването на помощта, предоставена от ЕФРР е прозрачно.

³² Одитно доказателство № 1

³³ Одитно доказателство № 1

³⁴ Приложение № 3

³⁵ Одитно доказателство № 1.; ИСУН 2020.

1.1.5. Ред за идентифициране на слабостите и предприемане на корективни действия по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.

В утвърдения от РУО Наръчник по ОПИК 2014 - 2020 г.³⁶. са описани процедурите за идентифициране на слабостите и предприемане на корективни действия от отдел МФУ в УО на ОПИК 2014 - 2020 г., във връзка с осъществявания от отдела мониторинг на оперативната програма.

Съгласно Наръчника, за идентифициране на слабости и предприемане на корективни действия от УО на ОПИК 2014 - 2020 г. е необходимо:

- преди всяка проверка на място и верификация на междинни/финални отчети³⁷, както и при осъществяване на предварителен/последващ контрол на договор с избран изпълнител да се извърши проверка в Инструмента на ЕК за измерване на риска от измами и нередности (ARACHNE). В случай че се установят индикации или съмнения за измами и нередности, се уведомява отдел „Законодателство, вътрешен контрол и нередности“ (ЗВКН) за предприемане на съответните проверки по компетентност³⁸;

- в случай че при проверка на място възникнат съмнения относно свързаност на бенефициента с друго/и предприятие/я, които могат да изменят декларираната категория МСП от бенефициента, експертите от отдел МФУ да подават информацията към отдел ЗВКН, за извършване на допълнителна проверка³⁹;

- в случай че бенефициентът не възстанови дължимите суми в срока за доброволно изпълнение, експерт от сектор „Финансово планиране и счетоводна отчетност“ да уведомява отдел ЗВКН с цел изготвяне на уведомление до Националната агенция за приходите за необходимостта от предприемане на действия по принудително събиране, съгласно реда, предвиден в българското законодателство⁴⁰;

- в хода на изпълнение на проектите, експертите от отдел МФУ задължително да изискват информация за напредъка по изпълнението на проекта от всеки бенефициент, който в рамките на период от три месеца не е предоставял пред УО никакви документи по отношение на изпълнението на конкретния ДБФП. Изискването на информация следва да се осъществява официално чрез изпращането на „Искане за пояснения или допълнителни документи“, включително могат да бъдат извършвани и проверки на място при необходимост, които да предоставят по-ясна и категорична представа за изпълнението на договорните ангажименти от страна на бенефициентите⁴¹.

В Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г.⁴². не са предвидени процедури за създаване на регистър/база данни за ДБФП, при които са установени нарушения/неизпълнение от експертите от отдел МФУ, извършили проверките на място, както и изготвяне на план за действие за проследяване на коригирането на установените несъответствия⁴³.

Утвърдените процедури и създадените условия за идентифициране на слабостите и предприемане на корективни действия при установени слабости създават условия за превенция и намаляване на риска за успешното изпълнение на ОПИК 2014 – 2020 г.

Допълнителни усилия са необходими за изграждане на регистър/база данни за ДБФП, при които съществува повишен риск и необходимост от засилено наблюдение, с цел превенция и намаляване на риска за изпълнение на ОПИК 2014 - 2020 г.

³⁶ Одитно доказателство № 1 (Глава 7 „Мониторинг и верификация на договори по ОПИК“)

³⁷ Одитно доказателство № 1 (т. 7.2.1 „Проверки на място“ и т. 7.3.2.2. „Процес на проверка и верифициране на междинни/финални отчети от УО“ от Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г.)

³⁸ Одитно доказателство № 1 (т. 7.9.2. „Предварителен/последващ контрол на документация по процедура „Избор с публична покана“ и 7.11. „Процедура на осъществяване на контрол на проведените от бенефициентите процедури за възлагане на обществени поръчки съгласно ЗОП“ от Глава 7 на Наръчника по ОПИК)

³⁹ Одитно доказателство № 1 (т. 7.2.1.2 „Непланирани – извършвани по време на изпълнението на ДБФП от Наръчника по ОПИК)

⁴⁰ Одитно доказателство № 1 (Съгласно т. 7.16.1. „Процедура по възстановяване на неправомерно изплатени суми“ от Наръчника по ОПИК)

⁴¹ Одитно доказателство № 1 (т. 7.2 „Общи положения по отношение на мониторинга и верификацията на договори, финансирани по ОПИК“ от Глава 7 на Наръчника по ОПИК)

⁴² Одитно доказателство № 1

⁴³ Одитно доказателство № 1

1.2. Създадени условия за осъществяване на мониторинг на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

1.2.1. Правила за мониторинг по Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

Създаването на актуални и детайлни правила за мониторинг на изпълнението на ОПИМСП 2014 – 2020 г. е част от отговорностите на УО на оперативната програма. Република България⁴⁴ сключва Споразумение за финансиране (СФ) с Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ)⁴⁵. В СФ⁴⁶ са определени критериите за допустимост и за изключване на новото дългово финансиране. Банките, определени за финансови посредници, оценяват всяко заявление за дългово финансиране в съответствие с техните собствени процедури и политики⁴⁷.

Европейският инвестиционен фонд прилага, управлява, контролира и приключва⁴⁸ Целевия компонент⁴⁹ в съответствие със СФ, Споразумението между кредиторите и приложимите регламенти и разпоредби на законодателството на ЕС, както и със своите собствени правила, политики и процедури.

Европейският инвестиционен фонд следва да прилага Целевия компонент в рамките на ефективна и ефикасна система за вътрешен контрол⁵⁰. В рамките на своите отговорности ЕИФ избира финансови посредници за прилагане на целевия компонент в съответствие със своите политики и процедури.⁵¹ Финансовите посредници са длъжни да изчисляват и докладват на ЕИФ brutния еквивалент на безвъзмездна помощ по смисъла на Регламента за помощта *de minimis*. ЕИФ писмено уведомява УО чрез Съвета на инвеститорите за подписването на оперативните споразумения с финансовите посредници или за тяхна отмяна или изменения.

Договорено е⁵², че прилагането на Целевия компонент от ЕИФ се контролира от Съвет на инвеститорите (СИ)⁵³. В правомощията на СИ е да извършва преглед на постигнатия напредък по прилагането на Целевия компонент и постигането на етапните цели, да извършва преглед на Годишните доклади, да проучва и изказва мнения по политически и стратегически въпроси. Съветът на инвеститорите заседава поне два пъти годишно и взема решенията с консенсус.

В СФ е посочено, че Европейската Сметна палата и ЕК имат правомощия да одитират прилагането на Целевия компонент⁵⁴. УО⁵⁵ на ОПИМСП 2014 - 2020 г. може да осъществява контрол и мониторинг чрез участието си в Съвета на инвеститорите.

Със заповед на министъра на икономиката и РУО на ОПИМСП 2014 – 2020 е утвърдено Описание на действащите функции и процедури (ОДФП) на ОПИМСП⁵⁶ за изпълнението на функциите по управление на оперативната програма, съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013 и сключеното СФ. Извършени са две изменения на документа. Първото изменение⁵⁷ е в следствие на направени констатации и препоръки, съдържащи се в предварителен одитен доклад на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“ (ИА ОСЕС) във връзка с одитен ангажимент за акредитация на органите по Програмата⁵⁸. Второто изменение⁵⁹ е свързано с подобряване на оценката на

⁴⁴ на основание чл. 38, ал. 1, буква а) и чл. 39, ал. 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета

⁴⁵ http://www.parliament.bg/bills/43/602-02-13_ZR_Sporazumenie_mezhdu_RB_i EIF.PDF

⁴⁶ Одитно доказателство № 4 (чл. 3 на Споразумението за финансиране)

⁴⁷ Одитно доказателство № 4 (Приложение 2 от Споразумението се съдържа изчерпателен списък на критерии за изключване на финансови посредници и крайни получатели по схемата)

⁴⁸ Одитно доказателство № 4 (чл. 4 на Споразумението за финансиране)

⁴⁹ Одитно доказателство № 4 (Съображение 8 от Споразумението)

⁵⁰ Одитно доказателство № 4 (чл. 8 от Споразумението за финансиране)

⁵¹ Одитно доказателство № 4 (чл. 9 от Споразумението за финансиране)

⁵² Одитно доказателство № 4 (чл. 10 от Споразумението за финансиране)

⁵³ В състава следва да са трима назначени членове от УО, един от ЕИФ, един наблюдател от ЕИБ и двама наблюдатели от ЕК.

⁵⁴ Одитно доказателство № 4 (чл. 17.1 от Споразумението за финансиране)

⁵⁵ Одитно доказателство № 4 (чл. 17.6 от Споразумението за финансиране)

⁵⁶ Одитно доказателство № 5

⁵⁷ Одитно доказателство № 5

⁵⁸ Одитно доказателство № 6; Източник: ИСУН 2020

⁵⁹ Одитно доказателство № 5

риска от измами⁶⁰. Със сключването на СФ между Република България и ЕИФ, управлението, контролът и приключването на Целевия компонент, се предоставя на ЕИФ. С утвърденото ОДФП по ОПИМСП от УО са въведени актуални и детайлни правила и процедури за осъществяване на мониторинг на ОПИМСП 2014 - 2020 г.

Утвърдените правила за мониторинг по ОПИМСП 2014 - 2020 г., създават условия за ефективно осъществяване на дейностите по мониторинг.

1.2.2. Критерии за оценка на степента на постигане на целите на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

Тематичната цел на оперативната програма е „Повишаване на конкурентоспособността на МСП“, инвестиционният приоритет е „Подкрепа за капацитета на МСП за растеж в рамките на регионалните, националните и международните пазари и участие в процеса на иновации, а специфичната цел на програмата е „Улесняване достъпа до финансиране за МСП чрез инструмент за портфейлни гаранции без таван на загубите“. Съгласно ОПИМСП 2014 - 2020 г., постигането на целите на програмата се измерва чрез два индикатора за резултат⁶¹ и три индикатора⁶² за изпълнение⁶³.

Източник на данните и по трите индикатора за изпълнение и честотата на тяхното отчитане са докладите на ЕИФ, представени в съответствие със Споразумението за финансиране.

В ОПИМСП 2014 - 2020 г. не се предвижда постигането на междинни цели по смисъла на чл. 21, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.⁶⁴

Индикаторите за резултат и за изпълнение на ОПИМСП 2014 - 2020 г. са заложиени в одобрената от ЕК програма и съответстват на поставените цели.

1.2.3. Събиране, обобщаване, анализ и докладване на информация за постигнатите резултати на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

Във връзка с изпълнението на утвърденото ОДФП е определен екип от 9 експерти от ГД ЕФК за изпълнението на ОПИМСП 2014 - 2020 г. със задача да подпомага УО при осъществяването на функциите му по управление, изпълнение и контрол в рамките на оперативната програма⁶⁵.

Заедно с дейностите по мониторинг на прилагането на Инструмента за МСП по силата на сключеното СФ, съгласно ОДФП по ОПИМСП 2014 - 2020 г.⁶⁶, УО изпълнява пряко следните функции и задачи по мониторинга на изпълнението на ОПИМСП 2014 - 2020 г.⁶⁷:

⁶⁰ Свързано е с приемането на Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г. за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество на министъра на финансите по чл. 7, ал. 4, т. 4 от ЗУСЕСИФ

⁶¹ Индикатори за резултат: 1. Процент на предприятията успешно получили финансиране чрез банков заем при базова стойност 70 процента от 2014 година и целева стойност за 2023 г. 73 процента. Източник на данните е ЕК – Проучване на достъпа до финансиране на предприятията. Проучването се публикува в края на календарната година. Индикаторът се отчита годишно; 2. Производителност на МСП при базова стойност 16.8 хил. лв. за 2012 г. и целева стойност 19.3 хил. лв. за 2023 г. Индикаторът Производителност на МСП се измерва от Националния статистически институт. Стойностите за съответната календарна година са налични през месец ноември на следващата година. Индикаторът се отчита на две години.;

⁶² Общи и специфични за програмата показатели за изпълнението: 1. Общ размер на отпуснатите нови заеми от финансовите посредници с целева стойност за 2023 г. 408 млн. евро.; 2. Брой предприятия, получаващи финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства с целева стойност за 2023 г. 2 816.

3. Минимум лостов ефект с целева стойност за 2023 г. 4 пъти увеличение.

⁶³ <http://opic.bg/uploads/2016/01/operativna-programa-1-1.pdf> стр. 26-27

⁶⁴ <http://opic.bg/uploads/2016/01/operativna-programa-1-1.pdf>

⁶⁵ Одитно доказателство № 7

⁶⁶ Одитно доказателство № 5

⁶⁷ Одитно доказателство № 5

- подпомага работата на КН на ОПИК и ОПИМСП 2014 - 2020 г. и му предоставя информацията, необходима за осъществяването на неговите задачи, по-специално данни относно напредъка на оперативната програма в постигането на нейните цели, финансови данни и данни за показателите⁶⁸;

- осъществява административни проверки на доклади за дейността (годишни и полугодишни отчети, както и тримесечни такива във връзка с информацията за държавните помощи);

- осъществява функции по администриране на държавна помощ, предоставяна в изпълнение на ОПИМСП 2014 - 2020 г.;

- проверява и удостоверява чрез административни проверки, че извършените разходи, декларирани от ЕИФ, са били действително извършени и съответстват на приложимото законодателство.

Предоставянето на доклади за дейността и финансови отчети от ЕИФ на УО е определено в член 16 от СФ. Предвидено е изготвяне на шестмесечни и годишни доклади за напредъка на дейностите и за финансовите аспекти, в съответствие с образците в Приложение 5 към СФ по отношение на оперативните аспекти на целевия компонент и с Приложение 6 към СФ по отношение на финансовите отчети. ЕИФ изготвя и тримесечни доклади във връзка с информацията за държавни помощи съгласно Приложение 9. При получаване на полугодишен или годишен доклад, експерти от Отдел МФУ осъществяват проверка на представените документи, като попълват Контролен лист за административна проверка на полугодишен/годишен доклад⁶⁹.

Европейският инвестиционен фонд ежегодно представя на УО одитираните финансови отчети за Целевия компонент в рамките на 6 месеца след края на всяка календарна година. Одитираните финансови отчети за Целевия компонент се представят за първи път за отчетната 2016 г. Докладите за извършените проверки от външните одитори, избрани от ЕИФ според неговите собствени политики и процедури, се представят под формата на писмо до ръководството⁷⁰. По този начин са създадени условия за осъществяване на ефективен мониторинг на изпълнението на програмата.

Чрез определянето на екипа за подпомагане на УО в изпълнението на функциите му по управление на ОПИМСП 2014 - 2020 г. е създадена адекватна организация за събиране, обобщаване, анализ и докладване на информацията за постигнатите резултати по програмата.

1.2.4. Осигуряване на своевременна, надеждна и достъпна информация за потребителите (поддържане и периодична актуализация на интернет-страницата, информационни материали и др.) Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 г.

Основният източник на информация относно предоставянето на помощ по програмата са финансовите посредници. В СФ⁷¹ са определени задълженията на УО на ОПИМСП 2014 - 2020 г. по отношение на мерките за популяризиране на съфинансирането на ЕИФ на целевия компонент. На официалната интернет страница на ОПИМСП 2014 - 2020 г. е публикувана информация за същността и функционирането на оперативната програма, отговорния за изпълнението ѝ орган, както и списък на финансовите посредници⁷².

УО е осигурил минимално изискуемите условия потенциалните получатели на помощ по ОПИМСП 2014 - 2020 г. да получат информация за функционирането на

⁶⁸ Одитно доказателство № 4

⁶⁹ Одитно доказателство № 5

⁷⁰ Одитно доказателство № 4

⁷¹ Чл. 20.6.

⁷² <http://opic.bg/op-imsps/operativna-programa-1>

програмата и е публикувал списък на финансовите посредници, които следва да договарят конкретните условия с кредитополучателите - МСП, които са допустими за подпомагане по програмата.

1.2.5. Ред за идентифициране на слабостите и предприемане на корективни действия по Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

Прилагането на финансовия инструмент в рамките на ОПИМСП 2014-2020 г. се контролира от СИ⁷³, който се състои от четирима упълномощени членове и трима наблюдатели⁷⁴. СИ извършва преглед на годишните доклади⁷⁵ и на постигнатия напредък по прилагането на целевия компонент; проучва и изказва мнения по стратегически и политически въпроси, свързани с целевия компонент; извършва преглед на предложените корекции на целевия компонент след Докладите за оценка⁷⁶; предлага изменения в СФ, както и получава информация и обсъжда изпълнението на оперативните споразумения. Прегледът от страна на СИ на докладите за напредъка се извършва след осъществен контрол от експерти от УО, членове на екипа за изпълнение на ОПИМСП 2014-2020 г.⁷⁷ Подписаното СФ не съдържа конкретно определен ред за идентифициране на слабости и предприемане на съответни корективни действия от страна на СИ.

Съществуването и дейността на Съвета на инвеститорите като орган, чрез който УО има възможност да контролира изпълнението на Споразумението с ЕИФ, създава условия за идентифициране на слабостите и предприемане на корективни действия от УО на ОПИМСП 2014 – 2020 г.

1.2.6. Правила за извършване на административни проверки за допустимост на крайните получатели на помощта и направените трансакции по Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

Правилата за извършване на административни проверки за допустимост на крайните получатели на помощта и направените трансакции по ОПИМСП 2014 - 2020 г. са определени в ОДФП⁷⁸. УО извършва проверка на крайните получатели на помощта на база случайна извадка в размер на 5 на сто от докладваните за съответното тримесечие трансакции при получаване на тримесечните доклади във връзка с информацията за държавни помощи⁷⁹. За извършената проверка експерти от отдел МФУ и сектор „Оценка на проекти и договаряне“ в отдел ПОДФП, членове на екипа, попълват общ Контролен лист⁸⁰ (за всички проверени трансакции, попаднали в извадката)⁸¹. Обхватът на проверката съдържа:

- проверка за наличие/липса на двойно финансиране с цел да се гарантира, че една и съща доставка/услуга не е финансирана повече от един път. Проверката се извършва от експерти от отдел МФУ в ИСУН 2020 и в базата данни с информация за доставеното оборудване и извършени услуги по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ 2007 – 2013 г. (ОПРКБИ) и по програма ФАР;

- проверка дали основната дейност на Крайните получатели на помощта (КПП) или дейността, за която те кандидатстват за финансиране, не е в някоя от областите, посочени в СФ и Техническото задание;

⁷³ Одитно доказателство № 4 (чл. 10)

⁷⁴ Одитно доказателство № 4

⁷⁵ Одитно доказателство № 4

⁷⁶ Одитно доказателство № 4

⁷⁷ Одитно доказателство № 7

⁷⁸ Одитно доказателство № 5

⁷⁹ Одитно доказателство № 4 (Приложение 9)

⁸⁰ Одитно доказателство № 5 (Приложение 11)

⁸¹ Одитно доказателство № 5

- проверка относно категорията предприятие на КПП, с цел да се удостовери, че КПП, отразени в тримесечните доклади, са микро-, малки или средни предприятия, по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на ЕК⁸²;

- проверка на обстоятелството, че КПП не е предприятие в затруднение;

- проверка, че заедно с предоставената трансакция не е надвишен прагът, посочен в Регламента за помощта *de minimis*. Източник на проверката е Регистърът за минимални помощи към Министерство на финансите;

- проверка, че трансакцията/новото дългово финансиране е отпуснато през допустимия период на отдаване/включване по съответното оперативно споразумение.

Установено е, че в ОДФП по ОПИМСП 2014 - 2020 г.⁸³ не са определени крайни срокове за извършване на отделните проверки от експертите на УО след получаването на докладите от бенефициента ЕИФ.⁸⁴ В ОДФП по ОПИМСП 2014 - 2020 г.⁸⁵ от месец юни 2018 г. подробно са посочени срокове за извършването от УО проверки на годишните, полугодишните и тримесечните доклади на ЕИФ⁸⁶.

УО на ОПИМСП прилага процедура за оценка на риска, която е в рамките на управлението на риска в ГД ЕФК и е детайлно представена в Описание на действащите функции и процедури по ОПИМСП 2014 - 2020 г.⁸⁷

УО съвместно с ЕИФ разработва Инструкция до финансовите посредници за ефективно прилагане на правилата за държавни помощи и ОПИМСП 2014 - 2020 г. при избор на КПП по процедурата „Инструмент за неограничени гаранции по Инициативата на МСП“, която съдържа конкретни указания относно спазването на Регламента за помощта *de minimis*, начина за изчисляване на brutния еквивалент на помощта, както и относно спазването на правилата за допустимост на крайните получатели на помощ, допустимост на икономически сектори, избягване на двойно финансиране, както и предоставяне на крайните получатели на помощ на информацията относно нередностите.⁸⁸

Създадената организация за извършване на административни проверки за допустимост на крайните получатели на помощта и направените трансакции по ОПИМСП 2014 - 2020 г. е предпоставка за ефективен мониторинг на изпълнението на оперативната програма.

2. Ефективност на осъществяваните дейности по мониторинг на програмите

2.1. Ефективност на осъществяваните дейности по мониторинг на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.

2.1.1. Изготвени и одобрени годишни доклади за отчитане напредъка за изпълнението на целите на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.

Считано от 2016 г. до 2023 г. включително Управляващият орган представя пред ЕК годишен доклад за изпълнението на програмата през предходната финансова година. Всяка държава-членка представя на ЕК окончателен доклад за изпълнението на програмата за ЕФРР и КФ.

Докладите за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. се изготвят от Управляващия орган и се одобряват от КН на ОПИК и ОПИМСП 2014 - 2020 г. Съгласно Регламент № 1303/2013, Годишният доклад съдържа следната информация:

- изпълнението на оперативната програма в съответствие с член 50, параграф 2 на Регламент (ЕС) № 1303/2013;

⁸² Официален вестник L 124, 20.05.20023 г., стр. 36

⁸³ Одитно доказателство № 5 (Вариант 2)

⁸⁴ Одитно доказателство № 6

⁸⁵ Одитно доказателство № 5 (Вариант 3)

⁸⁶ Одитно доказателство № 5

⁸⁷ Одитно доказателство № 5

⁸⁸ Одитно доказателство № 8

- напредъка в изпълнението на плана за оценка и последващите мерки във връзка с констатациите от оценките;
- резултатите от мерките за информация и публичност относно фондовете, провеждани в рамките на комуникационната стратегия;
- участието на партньорите в изпълнението, мониторинга и оценката на оперативната програма.

Крайният срок за представяне на докладите в електронната система за обмен на данни на ЕК – SFC 2014., предадени през 2017 г. и 2019 г. е 30 юни, а за останалите е 31 май на следващата година.

Задълженията, типа и срока на предоставяната информация са разпределени между отделите в ГД ЕФК - УО на ОПИК 2014 - 2020 г.⁸⁹.

Годишният доклад за изпълнението на ОПИК 2014-2020 г. за 2014 г. и 2015 г. е изготвен от УО на ОПИК 2014-2020 г. и е одобрен на Второто официално заседание на КН на ОПИК и ОПИМСП 2014 - 2020 г., проведено на 20.05.2016 г.⁹⁰ Докладът обхваща финансовите години 2014 г. и 2015 г.

Годишният доклад е изпратен за одобрение на ЕК в нормативно определения срок, приет е за допустим⁹¹ и е одобрен без бележки и коментари от ЕК на 01.07.2016 г.⁹².

На Четвърто официално заседание на КН на ОПИК и ОПИМСП 2014 - 2020 г., проведено на 12.05.2017 г. е обсъден и одобрен Годишният доклад за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. за 2016 г.⁹³

Докладът е изпратен на ЕК на 30.06.2017 г. и е приет за допустим от ЕК на 07.07.2017 г. На 22.08.2017 г. УО на ОПИК 2014 - 2020 г. получава бележки от ЕК по Годишния доклад за изпълнението на оперативната програма свързани с: отчитането на общите индикатори; отчетените стойности по ПО 2 „Предприемачество и капацитет за растеж на МСП“, инвестиционен приоритет 3d „Предоставяне на подкрепа за капацитета на МСП за растеж в рамките на регионалните, националните и международните пазари и за участие в процеса на иновации“, както и докладване на предприетите мерки за борба с измамите, задължение на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. на основание чл. 125, параграф 4, буква „В“ от Регламент (ЕС) № 1303/2013⁹⁴.

В отговор на дадените бележки от ЕК, УО на ОПИК 2014 - 2020 г. посочва, че данните за индикаторите могат да бъдат предоставени от Националния статистически институт (НСИ) на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. съответно не по-рано от: 31.03.2018 г. за SR06; 30.06.2018 г. - SR01; SR02; SR03 и 30.11.2018 г. - SR04 и SR05⁹⁵.

Ревизираната версия 2016.1. на Годишния доклад за изпълнение на ОПИК 2014 - 2020 г. е одобрена от ЕК на 22.11.2017 г.⁹⁶.

Изготвен е Годишен доклад за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. за 2017 г., който е одобрен от КН на ОПИК и ОПИМСП 2014 - 2020 г. на шестото редовно заседание, проведено на 17.05.2018 г.⁹⁷

На 29 май 2018 г. службите на Европейската комисия получават Годишния доклад за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. Докладът е обявен за допустим от ЕК на 01.06.2018 г.⁹⁸

В съответствие с член 50, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на 23.07.2018 г. службите на Комисията изпращат на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. бележки по представения доклад, относно: коригиране на установени несъответствия в представените данни в Годишния доклад за изпълнение по ОПИК в Таблица № 5 и № 7, както и

⁸⁹ Одитно доказателство № 1 (Глава 14 „Годишен/окончателен доклад за изпълнението на оперативната програма“)

⁹⁰ http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347&currentPage=2

⁹¹ чл. 50, от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.,

⁹² Одитно доказателство № 9

⁹³ http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347&currentPage=0

⁹⁴ Одитно доказателство № 9

⁹⁵ Одитно доказателство № 9

⁹⁶ Одитно доказателство № 9

⁹⁷ http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347&currentPage=0

⁹⁸ Одитно доказателство № 9

докладване на данни за показателите: SR1 „Дял на иновативните предприятия“ и SR2 „Разходи за иновации, които не са резултат от НИРД“ за 2015 г., 2016 г. и 2017 г.; SR3 „Нови предприятия, съществуващи две години след създаването си“ за 2016 г.; SR4 „Обем на износа на стоки и услуги, реализиран от МСП“, SR5 „Производителност на МСП“, SR6 „Енергийна интензивност на икономиката“ за 2017 г. и SR7 „Дял на МСП с мерки за ефективност на ресурсите“ за 2016 г. и 2017 г., и представяне на допълнителна информация за препоръките във връзка с констатациите от оценките по програмата⁹⁹.

Определен е тримесечен срок¹⁰⁰ за представяне на ЕК на ревизирана версия на Годишния плана за изпълнение по ОПИК 2014 - 2020 г.¹⁰¹.

В съответния срок УО на ОПИК 2014 - 2020 г. връща на ЕК коригираната версия на Годишния доклад за изпълнение по ОПИК за 2017 г., като посочва, че стойностите на част от индикаторите са коригирани, а данните за индикатори: SR4; SR5; SR6 и SR7 УО на ОПИК очаква да получи информация в края на 2018 г.¹⁰².

Изготвените и одобрени годишни доклади за отчитане напредъка за изпълнението на целите на ОПИК 2014 – 2020 г. създават условия за осъществяване на своевременен мониторинг и са предпоставка за представяне на обобщена ключова информация относно изпълнението на програмата и нейните приоритети.

2.1.2. Изпълнение на проверки на място от Управляващия орган на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.

Управляващият орган на ОПИК 2014 - 2020 г. извършва планирани и непланирани проверки на място.

Основните цели на проверките на място са определени в Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г., т. 7.2.1.¹⁰³

2.1.2.1. Проверките на място се извършват най-малко от двама експерти от отдел МФУ, като резултатите от проверките се документират в утвърден образец - Формуляр за извършено посещение на място¹⁰⁴ и се въвеждат в ИСУН 2020 в срок до 3 дни от посещението на място от един от експертите, участвали в проверката на място¹⁰⁵. От края на 2017 г. поради отпадане на ограниченията за размера на прикачения файл в ИСУН 2020 заедно с Формуляра за извършено посещение на място се въвеждат и снимките направени при изпълнението на проверката на място.¹⁰⁶ В Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. няма утвърдена процедура за въвеждане в ИСУН 2020 на направените снимки при извършване на проверките на място, както и за тяхното съхранение. Експертите, изпълнили проверката на място, въвеждат снимките в ИСУН 2020 в отделен файл, извън подписания от бенефициента формуляр за извършено посещение на място¹⁰⁷. Това създава риск за надеждността на информацията, свързана с резултатите от проверките на място, поради невъзможността бенефициентът да се запознае с направените снимки и да потвърди достоверността им с подписа си.

2.1.2.2. В изпълнение на Наредба № Н-3 от 8.07.2016 г. (отм.)/Наредба № Н-3 от 22.05.2018 г.¹⁰⁸ за определяне на правилата за плащания, за верификация и сертификация на разходите, за възстановяване и отписване на неправомерни разходи и за осчетоводяване, както и сроковете и правилата за приключване на счетоводната година по оперативните програми и програмите за европейско териториално сътрудничество, УО на ОПИК 2014 - 2020 г. изготвя в срок до 31 януари Годишен план за проверките на място с

⁹⁹ Одитно доказателство № 9

¹⁰⁰ До 23.10.2018 г.

¹⁰¹ Одитно доказателство № 9

¹⁰² Одитно доказателство № 48

¹⁰³ Одитно доказателство № 1 (Глава 7)

¹⁰⁴ Одитно доказателство № 1 (Приложение № 7.10.1.)

¹⁰⁵ Одитно доказателство № 1 (Глава 7)

¹⁰⁶ Източник: ИСУН 2020; Одитно доказателство № 1 (Приложение № 7.10.1.)

¹⁰⁷ Източник: ИСУН 2020

¹⁰⁸ Издадена от министъра на финансите, обн., ДВ, бр. 44 от 29.05.2018 г.

посочен индикативен график по месеци за провеждане на проверки на място, който обхваща проверките, които ще се извършват през съответната календарна година, по утвърден образец¹⁰⁹.

При изготвяне на Годишния план за проверки на място УО на ОПИК 2014 – 2020 г. не извършва оценка на риска, въз основа на която да се планират проверките на място по оперативната програма. Съгласно Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г.¹¹⁰ УО извършва задължителна проверка на място след приключване изпълнението на дейностите по всички договори за безвъзмездна финансова помощ. В Годишния план¹¹¹ за проверки на място се включват всички договори, които трябва да приключат през съответната година, като проверката на място се планира да се изпълни два месеца след определената в ДБФП дата за приключване изпълнението на договора¹¹². Причината, е че на бенефициентите е определен двумесечен срок за подаване на финалните отчети (финансов и технически) след датата определена в ДБФП за изпълнение на съответния проект.

След одобрението на Годишния план за проверките на място от Ръководителя на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. координаторите по процедури въвеждат планираните проверки на място в ИСУН 2020¹¹³.

ОПИК 2014 - 2020 г. е одобрена на 13.03.2015 г. от ЕК. Първите ДБФП по оперативната програма са сключени на 23.12.2015 г. и по тази причина първият одобрен Годишен план за проверки на място е за 2016 г.¹¹⁴

За одитирания период Годишните планове за проверки на място на ОПИК 2014 - 2020 г. не са актуализирани/изменяни.

Таблица № 1

Година	Брой планирани проверки на място	Брой изпълнени проверки на място ¹¹⁵	Относителен дял на планирани спрямо изпълнени проверки (%)	Непланирани проверки на място
2016	6	4	66,66	113
2017	486	458	94,23	80
01.01.2018 г.- 30.06.2018 г.	196	174	88,77	22
Общо:	688	636	92,44	215

Източник: УО на ОПИК 2014 - 2020 г.

Причините за неизпълнението на Годишния план за проверки на място по ОПИК 2014 - 2020 г. са следните:

- през 2016 г. е удължен срокът за изпълнение на два ДБФП от УО на ОПИК по искане на бенефициентите¹¹⁶;

- през 2017 г. УО на ОПИК 2014 - 2020 г. е одобрил удължаване на срока на изпълнение на 14 ДБФП и прекратяването на 12 ДБФП, финансирани по оперативната програма¹¹⁷;

¹⁰⁹ Одитно доказателство № 1 (Приложение 7.2.); ИСУН 2020

¹¹⁰ Одитно доказателство № 1

¹¹¹ Източник: ИСУН 2020

¹¹² Одитно доказателство № № 10 и 11

¹¹³ Източник: ИСУН 2020

¹¹⁴ Източник: ИСУН 2020

¹¹⁵ Одитно доказателство № № 10 и 11

¹¹⁶ ДБФП № BG16RFOP002-2.001-0482-C02 от 23.12.2015 г. - с Допълнително споразумение № 1 от 04.08.2016 г. срокът за изпълнение на ДБФП е удължен с 10 месеца - от 23.08.2016 г. на 23.06.2017 г.

ДБФП № BG16RFOP002-2.001-0224-C02 от 23.12.2015 г. - с Допълнително споразумение № 1 от 15.06.2016 г. срокът за изпълнение на ДБФП е удължен с 9 месеца - от 23.09.2016 г. на 23.06.2017 г.

¹¹⁷ Одитно доказателство № № 10 и 11

- към 30.06.2018 г. е удължен срокът за изпълнение на 16 ДБФП; удължен е срокът за подаване на финален отчет по два договора, финансирани по оперативната програма и са прекратени 4 от сключените ДБФП¹¹⁸.

Неизпълнените по обективни причини планирани проверки на място, свързани с искане за удължаване на сроковете за изпълнение на ДБФП и подаване на финалните отчети от бенефициентите са реализирани като непланирани проверки на място при приключване на изпълнението на ДБФП.

Неизпълнението на годишните планове за проверки на място не е довело до намаляване на обхвата на осъществения контрол чрез проверки.

Нарастването на изпълнението на годишните планове е индикатор за усилията на УО, насочени към повишаване на ефективността от осъществения мониторинг.

2.1.2.3. Непланирани проверки на място са проверките, извършени:

- непосредствено след сключване на ДБФП на всички проекти, предвиждащи дейности и разходи за строително монтажни работи/строителство;

- при подаване на междинен отчет във връзка с доставени машини, техника или друго оборудване по ДБФП;

- при извършване на планови проверки, включени в годишните планове за предходни години, но неизпълнени;

- при предсрочно приключване на изпълнението на договорите.

Извършените непланирани проверки на място през периода от 01.01.2016 г. до 30.06.2018 г. са във връзка с подаване на междинни отчети от бенефициентите по оперативната програма и/или във връзка с предсрочно приключване на изпълнението на ДБФП.

Намалението на непланираните проверки през периода основно е в резултат от естественото регулиране на процесите в хода на изпълнение на ОПИК 2014 - 2020 г. в рамките на програмния период.

2.1.3. Констатираните нарушения и проследяване изпълнението на препоръките от бенефициента по ОПИК 2014 - 2020 г.

Таблица № 2

Година	Брой извършени проверки на място ¹¹⁹	Брой проверки с констатираните нарушения	Относителен дял на проверките с констатираните нарушения спрямо извършените проверки
2016	117	15	12,82
2017	538	31	5,76
01.01.2018 г.- 30.06.2018 г.	196	25	12,75
Общо:	851	71	8,34

Източник: УО на ОПИК 2014 - 2020 г.

2.1.3.1. Констатираните несъответствия от експертите от отдел МФУ, извършили проверките, са: несъответствие на марката/ модела и/или серийните номера на удостовереното при верификацията и доставеното оборудване; липса и/или нефункциониране на оборудването закупено с БФП поради технически проблеми;

¹¹⁸ Одитно доказателство № № 10 и 11

¹¹⁹ Одитно доказателство № № 10 и 11

несъответствия в изписването на целта на проекта, общата стойност на БФП и др. на информационните табели.

При ДБФП, при които са установени нарушения, в рамките на извършените проверки не са дадени препоръки и не е определен срок за изпълнението им. Изпратени са „Искане за пояснения и допълнителни документи“ (Приложение 7.8.) до съответните бенефициенти и е определен краен срок за предоставяне на информацията и коригиране на установените несъответствия. В случаите на направени констатации и отправени препоръки с определен срок за изпълнение е извършена повторна проверка на място за потвърждаване на тяхното изпълнение в срок¹²⁰.

Извършените проверки на място през 2017 г. са 4,6 пъти повече спрямо 2016 г., а относителният дял на установените несъответствия през 2017 г. е над 50 на сто по-малък спрямо 2016 г.

Нарастването на извършените проверки на място е допълнителен индикатор за усилията, които УО на ОПИК 2014 - 2020 г. полага, с цел повишаване ефективността на осъществения мониторинг.

2.1.3.2. За получаването на достатъчна увереност относно спазването на регламентираните процедури за мониторинг по ОПИК 2014 - 2020 г. и оценка за ефективността на осъществявания мониторинг е формирана одитна извадка чрез използване на нестатистически метод и риск-базиран подход. Подборът на извадковите единици е случаен и е осъществен с помощта на компютърно базирани одитни техники (CATs), чрез използване на одитен софтуерен продукт ACL.

Формираната извадка включва 28¹²¹ сключени договора по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. на стойност 44 657 322,72 лв. Извадката, формирана по този начин, осигурява разумна база за оценка и достигане на констатации относно тестваната популация и формиране на заключения в съответствие с целите на одита.

2.1.3.2.1. При извършените директни съществени проверки в ИСУН 2020, в периода от 01.04.2018 г. до 31.05.2018 г. на 28 проекта, попаднали в нестатистическата одитна извадка са установени следните факти:

- отчетите на проектите на бенефициентите от одитната извадка са представени в сроковете, съгласно условията на съответния договор за БФП;
- осъществен е контрол от УО на ОПИК 2014 - 2020 г. на всички процедури за избор на изпълнител/и по всички одитирани договори;
- изменени са шест от проверените 28 договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, попаднали в одитната извадка. Всички изменения на договорите са проверени съгласно действащия към момента на изменението вариант на Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. Изменението по един от шестте договора е извършено 4 месеца след приключването му, поради пропуск, който не е установен по време на изпълнението на договора;
- извършени са проверки на място от Отдел МФУ всички приключени ДБФП, финансирани по програмата;
- извършените плащания по одитираните ДБФП са в съответствие с изискванията и с посочените в съответния договор условия и срокове за плащане. При три от проектите от одитната извадка експертите от Отдел МФУ са констатирани нарушения при изпълнението на договорите при извършените проверки на място на които е наложена минимална финансова корекция от 5 на сто.

¹²⁰ Одитно доказателство № 3

¹²¹ РД-П-31 от 02.03.2018 г.

При извършените директни съществени проверки на 28 проекта, попаднали в нестатистическата одитна извадка, не са установени съществени несъответствия в процеса по мониторинг, осъществяван от отдел МФУ в ГД ЕФК.

2.1.3.3. С цел получаване на допълнителна увереност относно ефективността на осъществявания мониторинг се извършиха и проверки на място на десет приключени проекта от одитната извадка по три процедури: „Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията“; „Подобряване на производствения капацитет на МСП“ и „Енергийна ефективност за малките и средни предприятия“ на ОПИК 2014 - 2020 г. Обект на проверка са досиетата на проектите, съхранявани от бенефициентите вкл. на техническата документация и функционирането на закупеното по съответния проект оборудване.

При проверките на място се установи, че:

- спазени са всички изисквания, свързани със законосъобразното изпълнение на дейностите, съответствието с изискванията на процедурата и ДБФП, както и изискванията за комуникация и оповестяване¹²²;

- при 70 на сто от проверените ДБФП по ОПИК 2014 - 2020 г. оборудването, закупено с БФП, предоставено по оперативната програма, е застраховано поради преценка на бенефициентите за съществуване на риск от настъпване на застрахователно събитие, независимо че УО на ОПИК 2014 - 2020 г. няма изискване към бенефициентите за застраховане на активите, закупени с европейско финансиране. При възникване на събитие, водещо до загуба или повреда на придобитите активи въз основа на ДБФП, съществува риск от неизпълнение на заложените в договора цели, индикатори и устойчивост, което от своя страна създава риск от налагане на финансова корекция¹²³;

- изпълнението на индикаторите по ДБФП по процедура „Подобряване на производствения капацитет на МСП“ ще се отчита три години след приключване на проектите. За одитирания период няма договори, по които да е изтекъл определеният срок за отчитане на тези индикатори;

- дейностите по мониторинг, осъществявани от отдел МФУ се оценяват от бенефициентите положително, в т.ч. от гледна точка на тяхната полезност. Паралелно с това се дават препоръки към УО на ОПИК, свързани с: ускоряване на процеса по оценката и одобрението на проектните предложения; намаляване на срока на процедурите по верификация и одобрение на разходите с цел по-бързо възстановяване на средствата; предвиждане на финансов ресурс за презентация, реклама, транспортни разходи, наемане на щанд на международни изложения; отпадане на ограничението, свързано с различния процент на безвъзмездната финансова помощ в зависимост от района на инвестицията; както и да се изготвят указания във връзка с отчитане изпълнението на индикаторите след изпълнението на дейностите по проектите¹²⁴;

- при извършените проверки на място от УО на ОПИК 2014 - 2020 г. във връзка с приключването на изпълнението на договорите за БФП са констатирани несъответствия при 30 на сто от проектите попаднали в одитната извадка. До бенефициентите са изпратени искания за допълнителни разяснения и предоставяне на допълнителна информация. Извършени са повторни непланирани проверки на място след отстраняване на несъответствията от бенефициентите, при които служителите от отдел МФУ установяват изпълнението на всички дейности по проектите съгласно условията в ДБФП¹²⁵.

Констатациите на отдел МФУ в ГД ЕФК са потвърдени при извършените проверки на място.

¹²² Одитно доказателство № 16

¹²³ Одитно доказателство № 16

¹²⁴ Одитно доказателство № 16

¹²⁵ Одитно доказателство № 16

„Туна Деним“ ЕООД

„Александра и Мадлен“ ООД

„Димана“ АД

НИТИ ЕАД

„Гален-Н“ ЕООД

„Николети“ АД

„Рефан България“ ООД

„Ти Ес Би Груп“ ЕООД

„ПИ ЕН ДЖИ 1962“ ЕООД

Кайф ЕООД

2.1.3.4. В изпълнение на чл. 71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 в рамките на пет години (за МСП - три години) от финалното плащане към бенефициента по договорите за безвъзмездна финансова помощ по ОПИК, УО осъществява и последващи проверки на място (ex-post) на всички приключили проекти, финансирани по оперативната програма.

Проверките на място се планират и се посочват в Годишния план за проверки на място като договорите, по които ще бъде извършена проверка, се разпределят пропорционално за съответния период на случаен принцип. Проверките за проследяване на дълготрайността на проектите стартират след изтичането на две години от крайното плащане (за МСП - една година).

Една от целите на проверките на място, извършвани след приключване на проектите, е отчитане на изпълнението на заложените индикатори към момента на посещението.

За одитирания период са изпълнени 61 ex-post проверки на място.

При последващите проверки на място експертите от отдел МФУ не изискват от бенефициента документални доказателства относно спазването на хоризонталните политики на Европейския съюз и за използването на доставеното оборудване за

допустими дейности и цели на проекта, както и гаранции, че се използва по предназначение и след приключването на проекта¹²⁶.

В Наръчника по ОПИК 2014 -2020 г. (Вариант 1-5) и/или във вътрешни правила няма утвърден ред за проследяване на изпълнението на индивидуалните индикатори за изпълнение, чието постигане се проследява в рамките на три приключени финансови години следващи годината на приключване на изпълнението на ДБФП. В Приложение № 7.11., т. 2 „Обща оценка на резултатите по проекта - изпълнение на индикатори“, служителите на отдел МФУ посочват данни, предоставени от бенефициента, които не се верифицират/проверяват. Това поставя под съмнение тяхната надеждност, съответно базираните въз основа на тях констатации, изводи и оценки.

2.1.3.4.1.¹²⁷

---

¹²⁶ Одитно доказателство № 15

¹²⁷ Съгласно чл. 58, ал. 3 от Закона за Сметната палата, Сметната палата не може да огласява данни до приключване на наказателното производство

---

¹²⁸ Съгласно чл. 58, ал. 3 от Закона за Сметната палата, Сметната палата не може да огласява данни до приключване на наказателното производство

2.1.4. Управленски решения в резултат извършените проверки по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.

Отдел МФУ в ГД ЕФК извършва административни/документални проверки при всяко искане за плащане (авансово плащане, междинен/финален отчет) от страна на бенефициента в съответствие с определените условията в договорите за безвъзмездна финансова помощ или заповедите за отпускане на БФП за конкретни бенефициенти.

За периода 01.01.2014 г. - 30.06.2018 г. в резултат на извършените административни проверки от УО на ОПИК 2014 - 2020 г. по инициатива и решение на Ръководителя на УО са предприети следните действия:

- прекратени са шест ДБФП, поради неизпълнение от страна на бенефициенти на чл. 11.3 от общите условия към административния договор;
- не са верифицирани разходи в размер на 786 779,22 лв. (БФП 626 057,29 лв.);
- наложени са финансови корекции в размер на 961 328,12 лв. (БФП 762 467,99 лв.)¹³⁰.

За одитирания период главният директор на ГД ЕФК, изпълняващ длъжността РУО на ОПИК 2014 - 2020 г., неговите заместници, началникът и служителите от отдел МФУ нямат достъп до цялата информация, съдържаща се в модулите и подмодулите в ИСУН 2020, необходима им за извършване на служебните им задължения¹³¹.

Липсата на достъп до точна, своевременна и надеждна информация, необходима за осъществяваните дейности по мониторинг по оперативната програма създава риск за вземане на адекватни и своевременни управленски решения в резултат на извършените проверки.

2.1.5. Администриране на сигнали за нередности по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.

Функциите по поддържане на системи и процедури за превенция, регистриране и докладване на сигнали за нередности/нередности и опити за измами при управлението и изпълнението ОПИК 2014 - 2020 г. са вменени на отдел ЗВКН в ГД ЕФК¹³².

Отдел ЗВКН осигурява и поддържа системи и процедури за превенция, регистриране и докладване на сигнали за нередности/нередности и опити за измами при

¹²⁹ Съгласно чл. 58, ал. 3 от Закона за Сметната палата, Сметната палата не може да огласява данни до приключване на наказателното производство

¹³⁰ Одитно доказателство № 17

¹³¹ Одитно доказателство № 1

¹³² Устройствен правилник на МИ

управлението и изпълнението на оперативната програма; въвежда и актуализира информация за всички постъпили сигнали за нередности и установени такива в ИСУН 2020 и отговаря за тяхното докладване пред Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерство на вътрешните работи (АФКОС-МВР) и чрез Irregularity Management System (IMS), предоставена от Европейската служба за борба с измамите (OLAF); участва в предприемането на действия за връщане на неправилно изплатени суми във връзка с нередности по ОПИК 2014 - 2020 г.¹³³.

2.1.5.1. Вътрешни правила за администриране на сигнали за нередност

Ръководителят на Управляващия орган (РУО) на ОПИК 2014 - 2020 г. одобрява процедури, в които е регламентиран ред за администриране и докладване на нередности по оперативната програма, както и контрола на процесите, свързани с превенцията, идентифицирането и управлението на нередности от страна на ГД ЕФК - УО на ОПИК 2014 - 2020 г.¹³⁴

Всяка информация, отговаряща на определението за сигнал за нередност, включително и становище от контролни/одитни органи, следва незабавно да се регистрира в деловодната система на Министерството на икономиката.¹³⁵

Съгласно т. 10.3.1. от Вътрешните правила за администриране и докладване на нередности на оперативната програма, информация за нередност може да се подава и на телефон, електронен адрес, на определено лице за контакти, както и чрез бутон за подаване на сигнали за нередности на интернет страницата на УО.

Във Вътрешните правила за администриране и докладване на нередности на ОПИК 2014 - 2020 г. липсват определени:

- ред за определяне на отговорните служители и действията, които те трябва да предприемат при получаване на сигнал за нередност, подаден чрез бутон на интернет страницата на оперативната програма^{136, 137}, което води до риск подадените чрез бутон сигналите да не бъдат регистрирани и съответно разгледани;

- действията и начина за документирание приемането на устни сигнали, което не позволява упражняването на контрол върху администрирането на устните сигнали за нередности.¹³⁸;

- процедури за изпълнение и документирание на необходимите действия за установяване на изложените в сигналите за нередности факти и обстоятелства, което не позволява осъществяването на контрол върху действията на служителите, извършващи проверките;

- контролни процедури, които да гарантират незабавното регистриране в деловодната система на Министерството на икономиката на всяка информация, отговаряща на определението за сигнал за нередност;

- процедури за докладване на напредъка на проверката на сигналите за нередности, което е предпоставка за неспазване на нормативно определените срокове за установяване на наличието или липсата на нередност по постъпилите сигнали.¹³⁹

В Приложение 10.4. „Образец за сигнал за нередност“¹⁴⁰ от Вътрешни правила за администриране и докладване на нередности е въведено изискване при подаване на вътрешен сигнал за нередност служителите от ГД ЕФК да определят нарушената правна норма, което е предпоставка служителят, който подава сигнала, да не идентифицира правилно характера на нарушението и по този начин да създаде риск от неправилното му приключване по отношение на наличието или липсата на нередност.

¹³³ Одитно доказателство № 1

¹³⁴ Одитно доказателство № 1 (Вътрешни правила за администриране и докладване на нередности на ОПИК 2014 - 2020 г. (Глава 10 от Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г., Вариант 1-5))

¹³⁵ Одитно доказателство № 1 (10.3.1. Регистриране на сигнал за нередност, т. 3 от Наръчника на ОПИК)

¹³⁶ ОПИК 2014 - 2020

¹³⁷ Одитно доказателство №№ 1 и 18

¹³⁸ Одитно доказателство №№ 1 и 18

¹³⁹ Одитно доказателство №№ 1; 18 и 21

¹⁴⁰ Одитно доказателство № 1

2.1.5.2. Възлагане на администрирането на сигнали за нередности

Във Вътрешните правила за администриране и докладване на нередности по оперативната програма не е определен ред/правила/процедури за разпределяне на получените сигнали за нередности на съответните експерти от отдел ЗВКН.¹⁴¹

Служителите по нередности, които получават съобщенията, са определени от ръководителя на УО чрез устно възлагане¹⁴², което създава риск от неефективно изпълнение на действията по регистрация на сигналите за нередности и противоречи на принципите на Закона за финансовото управление и контрол в публичния сектор за създаване на надеждна одитна следа.

Началникът на отдел ЗВКН определя по своя преценка служителите, както и техния брой, които следва да извършат проверката по съответния сигнал за нередност в зависимост от спецификата на сигнала, както и компетентността и натовареността на съответните служители. Възлагането става чрез електронната деловодна система, както и с писмена резолюция върху хартиения носител на сигнала за нередност. Резолюцията се отразява в регистъра на сигналите за нередности¹⁴³.

Проверката на изпълнението на правилата и процедурите, свързани с администриране на сигналите за нередности през периода 01.01.2014 г. – 30.06.2018 г. показва, че от проверените 26 сигнала за нередности, получени чрез бутона за подаване на сигнали, е поставена резолюция върху хартиения носител, само на 10 от тях.¹⁴⁴

2.1.5.3. Подаване на сигнали за нередности по ОПИК 2014 - 2020 г.

Съгласно чл. 7 от Наредбата за администриране на нередности по Европейските структурни и инвестиционни фондове (НАНЕСИФ), УО на ОПИК 2014 - 2020 г. следва да осигури възможност за подаване на сигнал за нередност на своята интернет страница, на посочена електронна поща, факс или по друг начин, оповестен на същата страница.

В изпълнение на тези изисквания УО на ОПИК 2014 - 2020 г. осигурява възможност за подаване на сигнал чрез бутон за подаване на сигнали за нередности на интернет страницата на УО на ОПРКБИ 2007 - 2013 г., на интернет страницата на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. и факс.

На официалната интернет страница на оперативните програми в рубрика Обратна връзка/Нередности няма обявен телефон на служител по нередности и/или адрес на електронна поща за подаване на сигнали за нередности, независимо че това е изискване на Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. На интернет страницата на ОПИК, в раздел „Управляващ орган“ са посочени данни за контакт с началника на отдел „Законодателство, вътрешен контрол и нередности“.¹⁴⁵

Фигура № 1

За периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2018 г. са подадени общо 208¹⁴⁶ сигнала за нередности, като 26¹⁴⁷ от тях са получени в управляващия орган чрез бутона за сигнали за нередности на интернет страницата на Управляващия орган на ОПРКБИ 2007 - 2013 г. и ОПИК 2014 - 2020 г.

За същия период няма регистрирани устни сигнали за нередности.

Източник: УО на ОПИК 2014 - 2020 г.

¹⁴¹ Одитно доказателство №№ 1 и 18

¹⁴² Одитно доказателство № 18

¹⁴³ Одитно доказателство № 18

¹⁴⁴ Одитно доказателство № 22

¹⁴⁵ Одитно доказателство № №18 и 20; <http://opic.bg/obratna-vrazka/nerednosti>

¹⁴⁶ Източник: ИСУН 2020

¹⁴⁷ Одитно доказателство № 22

Десет от подадените 26 сигнала за нередности чрез бутона на интернет страницата на оперативните програми са регистрирани в деня на подаване на сигнала за нередност.

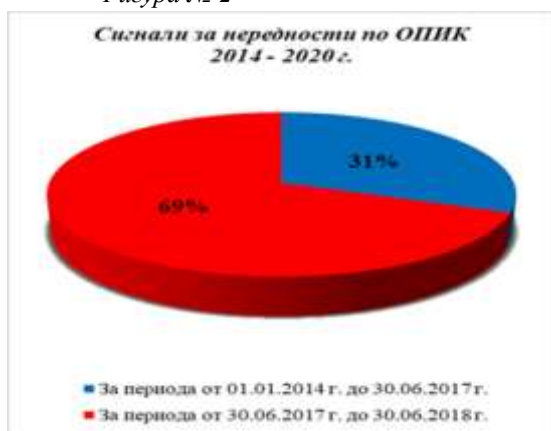
При останалите 16 сигнала за нередност е установено забавяне между 1 и 30 дни при регистрацията на сигналите в деловодната система на Министерство на икономиката и ИСУН 2020¹⁴⁸.

Основните причини за това са:

- бутонът за подаване на сигнали за нередности на интернет страницата на УО на ОПРКБИ 2007 - 2013 г., който се използва и към 30.06.2018 г. не разполага с функционалност, позволяваща определени служители по нередности да получават на служебните си електронни пощи съобщение за всеки сигнал за нередност, подаден чрез бутона, за разлика от Бутона за подаване на сигнали за нередности на интернет страницата на ОПИК 2014 - 2020 г¹⁴⁹;

- няма определен отговорен експерт, който да проверява ежедневно постъпилите сигнали за нередности чрез бутона на официалната страница на ОПРКБИ 2007 - 2013 г¹⁵⁰.

Фигура № 2

Преобладаващата част от постъпилите сигнали за нередности – 60,08 на сто от общия брой постъпили сигнали, са вътрешни, подадени от отдели в УО в резултат на осъществявани от тях контролни дейности. Сигналите за нередности, постъпили от външни източници, представляват 39,92 на сто от общия брой сигнали за нередности. От сигналите за нередности, постъпили от външни източници, 30,30 на сто са подадени чрез бутона за нередности на страницата на ОПИК и на ОПРКБИ.¹⁵¹

Източник: УО на ОПИК 2014 - 2020 г.

2.1.5.4. Администриране на сигнали за нередности

Към 30.06.2017 г. по ОПИК 2014 - 2020 г. са сключени 1 163 ДБФП и е приключило изпълнението на 409 договора¹⁵². За периода от 30.06.2017 г. до 30.06.2018 г. броят на сключените договори по оперативната програма е нараснал с 647¹⁵³, а приключените проекти са с 404 повече¹⁵⁴. Същевременно, за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2017 г. броят на регистрираните сигнали за нередности по ОПИК 2014 - 2020 г. е 64, а за периода от 30.06.2017 г. до 30.06.2018 г. сигналите за нередности са 208 броя, което е увеличение с 144 подадени сигнали за нередности за една година¹⁵⁵.

От отдел ЗВКН не е извършен анализ, свързан с нарастване на броя на регистрираните сигнали за нередности, поради липсата на разбиране за необходимостта от такъв¹⁵⁶. В т. 10.1 от глава 10 „Администриране и докладване на нередности“ на Наръчника по ОПИК, вариант 5 е предвидено ежегодно, до края на месец декември отдел ЗВКН изготвя и представя за утвърждаване от ръководителя на УО годишен анализ за получените сигнали за нередности. Тъй като това задължение е въведено, считано от 20.03.2018 г., първият анализ следва да бъде направен до края на 2018 г. При условие че нараства не просто броят, но и честотата на регистрираните сигнали за нередности по проектите, финансирани по ОПИК 2014-2020, добра

¹⁴⁸ РД-И-75/08.08.2018 г. - Приложение № 1

¹⁴⁹ Одитно доказателство № 18

¹⁵⁰ Одитно доказателство № 18

¹⁵¹ Одитно доказателство № 21

¹⁵² Одитен доклад № 0300200917 Ефективност на управлението и контрола по ОПИК 2014 - 2020 г.

¹⁵³ Към 30.06.2018 г. са сключени 1 858 договора, като 48 от тях са прекратени

¹⁵⁴ Одитно доказателство № 23

¹⁵⁵ Източник: ИСУН 2020

¹⁵⁶ Одитно доказателство №№ 19 и 24

управленска практика би било отдел ЗВКН да прави текущ анализ не само на естеството на сигналите за нередности, но и на причините за нарастване на броя на нередностите.

Фигура № 3

2.1.5.4.1 За периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2018 г. ОПИК 2014 - 2020 г. е на второ място по брой регистрирани сигнали за нередности в ИСУН 2020. Най-голям е броят на сигналите за нередности по Оперативна програма „Региони в растеж“ - 443 броя; по ОПИК са регистрирани 208 сигнала за нередности, на трето място по брой подадени сигнали за нередности е Оперативна програма „Околна среда“ е със 110 броя сигнала за нередности¹⁵⁷.

Източник: ИСУН 2020

Най-малко са регистрираните сигнали за нередности по ОПИМСП 2014 - 2020 г. - един сигнал за нередност.

Анализирани са 144¹⁵⁸ броя сигнали за нередности с номера от 65 до 208¹⁵⁹, като три от тях са анулирани, поради допуснати технически грешки от експертите, отговорни за администрирането им¹⁶⁰.

Процедурата по установяване на нередност е приключена за 105 сигнала, като при 44¹⁶¹ от подадените сигнали за нередност или 42 на сто от тях при извършената проверка от отдел ЗВКН е установена нередност. За сравнение през периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2017 г. констатираните нередности са при 20 на сто от подадените сигнали за нередности.¹⁶²

Проверките по 11¹⁶³ сигнала за нередности, които са 10,50 на сто от общия им брой, не са приключени от отдел ЗВКН в нормативно определените в НАНЕСИФ срокове от датата на получаването на сигнала с писмен акт относно наличие или липса на нередност.¹⁶⁴ Неспазването на разпоредбите на чл. 10, ал. 2 и ал. 3 от НАНЕСИФ¹⁶⁵ е констатирано при извършена административно-контролна проверка в УО на ОПИК 2014 - 2020 г. от Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“¹⁶⁶, както и от дирекция НФ в МФ¹⁶⁷.

От анализираните 144 сигнала за нередности по ОПИК 2014 - 2020 г. 79 са във връзка със съмнения за нарушения при провеждане на тръжните процедури от страна на бенефициентите, което представлява 56 на сто от подадените сигнали по ОПИК 2014 - 2020 г. За сравнение, за първите три години и половина от изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. сигналите за нередност, свързани с нарушение на процедурите по ЗОП са 62.50 на сто, което е индикатор за подобряване на ефективността от изпълнението на дейностите по мониторинг при изпълнението на договорите, финансирани със средства по ОПИК 2014 - 2020 г.¹⁶⁸

Въведената дата в поле „Дата на регистрация в деловодната с-ма на УО“ в ИСУН 2020 не отговаря на действителната за 3 от проверените 26 сигнала за нередности¹⁶⁹,

¹⁵⁷ Източник: ИСУН 2020

¹⁵⁸ Регистрирани в периода от 01.07.2017 г. до 30.06.2018 г.

¹⁵⁹ Анализ на администрирането на сигналите за нередности по ОПИК с номера от 1 до 64 е извършен при изпълнение на одитна задача № 321 от Програмата за одитната дейност на Сметната палата на Република България за 2017 г.: Ефективност на управлението и контрола по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.

¹⁶⁰ Източник: ИСУН 2020

¹⁶¹ Източник: ИСУН 2020

¹⁶² Източник: ИСУН 2020

¹⁶³ Сигнали за нередности с номера: 86; 87; 88; 127; 128; 129; 137; 138; 141; 143; 158

¹⁶⁴ Одитно доказателство № 19 и 24; Източник: ИСУН 2020; РД-П-37 от 26.03.2018 г.

¹⁶⁵ чл. 10, ал. 2

¹⁶⁶ Одитно доказателство № 25

¹⁶⁷ Одитно доказателство №№ 21 и 26

¹⁶⁸ Приложение № 3 от РД-И-75

¹⁶⁹ РД-И-75, Писмо началника на отдел ЗВКН

подадени чрез бутона на интернет страницата на ОПРКБИ 2007 - 2013 г. и ОПИК 2014 - 2020 г.¹⁷⁰.

В нарушение на чл. 7, ал. 2 от НАНЕСИФ, осем от анализиранияте 144 сигнала за нередности по ОПИК 2014 - 2020 г. не са регистрирани в деловодната система на Министерството на икономиката¹⁷¹, но в ИСУН 2020 (в модул „Сигнали за нередности“) за тях е въведена дата на регистрация в деловодната система на МИ, която не е извършена.

2.1.5.4.2. При извършена планирана проверка на място по време на одита се установиха пропуски при попълване на Приложение 7.10.1. „Формуляр за извършено посещение на място“ от експертите от отдел МФУ, извършили проверка на място при подаване на финален отчет от бенефициента по ДБФП № BG16RFOP002-3.001-0414-C01 в Раздел III „Индикации за недекларираны обстоятелства“, т. 2 „...индикации, които да предполагат свързаност на бенефициента, която би могла да води до промяна на заявената категория предприятие на етап кандидатстване...“¹⁷². В тази връзка е подаден анонимен сигнал за нередност, чрез бутона за подаване на сигнали за нередности на интернет страницата на оперативната програма. В сигнала за нередност е обърнато внимание, че в периода от 2010 г. до 02.12.2015 г. едноличният собственик на бенефициента участва в управлението на търговеца, определен за изпълнител по проекта в частта за доставка на оборудване.

Сигналят за нередност е подаден на 01.06.2018 г. в 11:22 часа¹⁷³. Регистриран е в деловодната система на Министерството на икономиката на 08.06.2018 г. с регистрационен индекс 26-Т-16/08.06.2018 г. седем дни след определения в Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. срок. Информацията за сигнала за нередност е въведена в ИСУН 2020 на 12.06.2018 г. Регистрационният номер на сигнала за нередност подаден в ИСУН 2020 е № 190¹⁷⁴.

В изпълнение на изискванията на чл. 14, ал. 3 от НАНЕСИФ, УО на ОПИК 2014 - 2020 г. уведомява лицето, представляващо бенефициента за постъпилния сигнал за нередност и за установените факти и обстоятелства в резултат от извършената проверка за предстоящо издаване на решение за налагане на финансова корекция в размер на 100 на сто от стойността на проекта, финансиран по ДБФП поради установено нарушение на изискванията на чл. 70, ал. 1, т. 1 от ЗУСЕСИФ^{175, 176}.

След получени възражения от бенефициента, Ръководителят на УО издава първа писмена оценка, в която:

- Извежда наличие на конфликт на интереси между бенефициента и избрания изпълнител, поради наличие на икономически отношения, които са от естество да повлияят на безпристрастното и обективно изпълнение на задълженията на бенефициента по ДБФП (договор за наем и търговски взаимоотношения предхождащи възлагането на поръчката на изпълнителя);

- Посочва, че не може да потвърди по безспорен начин, че нарушението, допуснато от бенефициента, има финансово отражение, тъй като УО на ОПИК не разполага с доказателства за конкретното влияние на тези отношения върху избора на изпълнител, т.е. за наличието на пряка причинно-следствена връзка между допуснатото нарушение и резултата от процедурата.

¹⁷⁰ Сигнали за нередност с № 8; 12 и 15

¹⁷¹ Одитно доказателство № 21

¹⁷² Одитно доказателство № 27; Източник: ИСУН 2020

¹⁷³ Одитно доказателство № 28

¹⁷⁴ Одитно доказателство № 45; Източник: ИСУН 2020

¹⁷⁵ Чл. 70. (1) Финансова подкрепа със средства от ЕСИФ може да бъде отменена изцяло или частично чрез извършване на финансова корекция на следните основания: 1. когато по отношение на бенефициента е налице конфликт на интереси по смисъла на чл. 57 от Регламент (ЕС) № 966/2012;

¹⁷⁶ Одитно доказателство № 45.

- Пзовавайки се на дефиницията за „нередност“ в Регламент (ЕС) № 1303/2013 и НАНЕСИФ, се произнася, че проверката по сигнал за нередност № 190 приключва с извод за липса на нередност при изпълнението на ДБФП.¹⁷⁷

Създадената организация за администриране на сигнали за нередности в ОПИК 2014-2020 допуска отклонения от добрите практики, което създава риск за ефективността на упражнявания от УО мониторинг, тъй като не гарантира в достатъчна степен, че лицата, отговорни за администриране на нередностите ще осъществят адекватни и навремени проверки на всички постъпили сигнали за нередности.

2.1.6. Изпълнение на междинните цели по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 – 2020 г.

Изпълнението на етапните цели се разглежда от Европейската комисия през 2019 г. в сътрудничество с държавите-членки в рамките на прегледа на изпълнението на програмите по чл. 21 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. За приоритетите, по които са постигнати етапните цели, Комисията приема решение, въз основа на което сумата на резерва за изпълнение по съответния приоритет се приема за окончателно отпусната.

Съгласно чл. 22, § 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г., когато приоритетите не са постигнали своите етапни цели, сумата на резерва не се губи, а държавата-членка предлага преразпределението на резерва за изпълнение към приоритетите, по които има решение на Комисията за постигане на етапните цели.

Етапните цели се приемат за изпълнени, ако всички показатели са достигнали най-малко 85 на сто от стойността на етапната цел до края на 2018 г., а за неизпълнение се счита изпълнение под 65 на сто¹⁷⁸. Изпълнението на етапните цели от рамката за изпълнение по ОПИК 2014 - 2020 г. към 31.07.2018 г. е представено в таблицата по-долу¹⁷⁹.

---

¹⁷⁷ Писмо из. № 26-Т-16 от 03.12.2018 г., вх. № 04-12-17 от 05.12.2018 г. от Ръководителя на УО на ОПИК 2014 - 2020

¹⁷⁸ чл. 5 от Регламент за изпълнение (ЕС) 215/2014 на Комисията

¹⁷⁹ Одитно доказателство № 29

Таблица № 3

Индикатор	Междинна цел 2018 г.	Мерна единица	Постигнато към 31.07.2018	Реализация спрямо 85% междинната цел (31.07.2018)	Реализация спрямо 100% от междинната цел (31.07.2018)
Приоритетна ос 1					
Сертифицирани разходи	40 826 552	EUR	50 528 005.11	145.60 %	123.76 %
Брой на предприятията, получаващи подкрепа	57	предприятия	59 (+112) ¹⁸⁰	122.92 % (352.94%)	103.51 % (300%)
Приоритетна ос 2					
Сертифицирани разходи	188 847 615	EUR	239 184 034.90	149.01 %	126.65 %
Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (безвъзмездни средства и Финансови инструменти)	63 093 284	EUR	130 979 824.78	244.2%	207.6%
Приоритетна ос 3					
Сертифицирани разходи	68 416 590	EUR	41 566 014.50	71.48 %	60.75 %
Брой на предприятията, получаващи безвъзмездни средства	185	предприятия	19 (+126) ¹⁸¹	12.10 % (92.20%)	10.27 % (78.37%)
Приоритетна ос 4					
Сертифицирани разходи	22 500 000	EUR		0	0
Изградена междусистемна газова връзка България - Сърбия	41	км.		0	0

Източник: УО на ОПИК 2014 - 2020 г.

¹⁸⁰ В изпълнение на новите изисквания на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/276 от 23.03.2018 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 215/2014 по отношение на промени в определянето на етапните и общите цели за показателите за крайните продукти в рамката на изпълнението за ЕСИФ, според който индикаторът „Брой на предприятията, получаващи безвъзмездни средства“ не следва да се разглежда само за предприятия, по които са направени финални плащания. След промяната от март 2018 г. индикаторът ще обхваща, както проектите с финални плащания, така и тези, по които има вече реализирани дейности и извършени междинни плащания. Така съответно по ПО1 и ПО3 към 31.07.2018 г. към броя на проекти с финални плащания, които са съответно 59 и 19 следва да бъдат прибавена и бройката на проекти, по които има извършени междинни плащания, съответно 112 и 126.

¹⁸¹ В изпълнение на новите изисквания на Регламент за изпълнение (ЕС) 2018/276 от 23.03.2018 г. за изменение на Регламент за изпълнение (ЕС) № 215/2014 по отношение на промени в определянето на етапните и общите цели за показателите за крайните продукти в рамката на изпълнението за ЕСИФ, според който индикаторът „Брой на предприятията, получаващи безвъзмездни средства“ не следва да се разглежда само за предприятия, по които са направени финални плащания. След промяната от март 2018 г. индикаторът ще обхваща, както проектите с финални плащания, така и тези, по които има вече реализирани дейности и извършени междинни плащания. Така съответно по ПО1 и ПО3 към 31.07.2018 г. към броя на проекти с финални плащания, които са съответно 59 и 19 следва да бъдат прибавена и бройката на проекти, по които има извършени междинни плащания, съответно 112 и 126.

По Приоритетна ос 3 (индикатор „Сертифицирани разходи“) на оперативната програма, с доклада по сертификация за месец август 2018 г. са подадени за сертифициране 18 000 000 евро, с което се постига етапната цел на 85 на сто. По индикатор „Брой на предприятията, получаващи безвъзмездни средства“ по приоритетната ос към 31.07.2018 г. в изпълнение са 479 ДБФП, като по 20 от тях предстои да бъдат верифицирани подадените финални отчети до края на месец септември 2018 г.

Отчитайки идентифицирания риск от непостигане на етапните цели по Приоритетна ос 4 „Премахване на пречките в областта на сигурността на доставките на газ“ и с цел минимизиране на въздействието на външни за оперативната програма фактори, УО на ОПИК предприема действия за изменение на оперативната програма.

С Решения на КН на ОПИК и ОПИМСП 2014 - 2020 г.¹⁸² е одобрено предложението на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. за изменение на програмата, включващо разширяване на обхвата на индикативните дейности/мерки по ИП 4.1. „Подобряване на енергийната ефективност и осигуряване на доставки чрез разработване на интелигентни системи за пренос на енергия“ чрез включването на проект „Изграждане на междусистемна газова връзка Гърция-България“ с бенефициент „Ай Си Джи Би“ АД.

С предложението за изменение са направени и следните промени в индикаторите за резултат и индикаторите за изпълнение по Приоритетна ос 4, както и в Рамката за изпълнение:

- Базовата стойност (при базова година 2017 г.) и целевата стойност (към 2023 г.) на индикатора за резултат „Специфични за програмата показатели за резултатите по специфични цели“ по Приоритетна ос 4 са променени съответно на: базова стойност (50,70 %) и целева стойност (111,18 %), отчитайки приноса на газова връзка Гърция – България за постигането на европейския стандарт за инфраструктура - N-1 – 44,83 %.

- Индикаторът за изпълнение „Изградена междусистемна газова връзка България – Сърбия“ - „Общи и специфични за програмата показатели за изпълнението“ по Приоритетна ос 4 е преименуван по следния начин: „Изградена междусистемна газова връзка Гърция - България“ с целева стойност за 2023 г.: ($\geq$ 29,6 км.).

- Индикаторът за продукт - „Рамка на изпълнението на приоритетната ос“ по Приоритетна ос 4 е преименуван по следния начин: „Изградена междусистемна газова връзка Гърция - България“ с целева стойност за 2023 г.: 29,6 км, като се добавя и Ключов етап на изпълнение – „Одобрен голям проект“ – 1 брой, определен въз основа на графика за изпълнение на проекта за междусистемна газова връзка Гърция – България.

- Променена е междинната стойност към 2018 г. на финансовия индикатор „Сертифицирани разходи“ - „Рамка на изпълнението на приоритетната ос“ по Приоритетна ос 4, по следния начин: „0“. Представянето на нулева междинна стойност на индикатора се налага поради включването на „Ай Си Джи Би“ АД като бенефициент в средата на 2018 г. и необходимостта от получаване на положително становище от ЕК относно съвместимостта на мярката с изискванията на правилата за държавни помощи. Целевата стойност на индикатора се запазва непроменена.

Общият финансовият ресурс по ПО 4 в размер на 45 000 000 евро се запазва непроменен.

След провеждане на необходимата съгласувателна процедура със Съвета за координация при управлението на средствата от ЕС (СКУСЕС) и Министерския съвет, предложението за изменение на ОПИК 2014 - 2020 г. е подадено официално пред ЕК в края м. септември 2018 г.¹⁸³.

Предприетото от УО на ОПИК 2014 - 2020 г. изменение на оперативната програма представлява корективна мярка с цел да се преодолеят негативните последици от непостигане на етапните цели по Приоритетна ос 4 на програмата.

¹⁸² от Шестото официално заседание, проведено на 17.05.2018 г. и от Второто извънредно заседание, проведено на 29.06.2018 г.

¹⁸³ Одитно доказателство № 47

2.2. Ефективност на осъществяваните дейности по мониторинг на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

2.2.1. Годишни доклади за отчитане напредъка за изпълнението на целите по Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

За одитирания период от УО са изготвени и са одобрени от КН и ЕК три годишни доклада за отчитане напредъка в изпълнението на целите на ОПИМСП 2014 - 2020 г. УО е изготвил и представил за одобрение в съответните срокове на Комитета за наблюдение на ОПИК и ОПИМСП 2014 - 2020 г. годишните доклади за отчитане напредъка за изпълнението на целите на ОПИМСП, като КН е взел следните решения:

- Одобрява Годишния доклад за изпълнението на ОПИМСП за 2015 г. на 2-то официално заседание на КН на ОПИК и ОПИМСП, проведено на 20.05.2016 г.¹⁸⁴

- Одобрява Годишния доклад за изпълнението на ОПИМСП за 2016 г. в рамките на писмена процедура, проведена в периода 15.06.2017 - 29.06.2017 г.¹⁸⁵

- Одобрява Годишния доклад за изпълнението на ОПИМСП за 2017 г. на 6-то официално заседание на КН на ОПИК и ОПИМСП, проведено на 21.05.2018 г.¹⁸⁶

След одобрението им от Комитета за наблюдение, годишните доклади са въведени от Управляващия орган в системата за електронен обмен с Европейската комисия, SFC2014 и са изпратени на ЕК в сроковете съгласно чл. 111 от Регламент (ЕС) 1303/2013. Докладите за 2015, 2016 и 2017 г. са одобрени от ЕК съответно на 06.07.2016 г., 11.08.2017 г. и 18.07.2018 г.¹⁸⁷

Напредъкът в изпълнението на програмата към съответния период е представен на всички проведени присъствени заседания на КН на ОПИК и ОПИМСП 2014 - 2020 г.¹⁸⁸

Постигането на целите на ОПИМСП¹⁸⁹ се измерва чрез два индикатора за резултат и три индикатора за изпълнение. Техните стойности за одитирания период по години са както следва:

Таблица № 4

Показател	Мерна единица	Базова стойност (година)	Целева стойност 2023 г.	2015 (отчетна стойност)	2016 (отчетна стойност)	2017 (отчетна стойност)	Към 30.06.2018 (отчетна стойност)
Процент на предприятията успешно получили финансиране чрез банков заем ¹⁹⁰	Процент	70,00 (2014)	73,00	-	73,00	81,00	-
Производителност на МСП (отчитане на две години) ¹⁹¹	Добавена стойност по факторни разходи (хил. лв.)/заето лице	16,80 (2012)	19,30	-	21,80	-	-

¹⁸⁴ <http://opik.bg/uploads/2018/01/vtoroto-ofitsialno-zasedanie-na-komiteta-za-nablyudenie-na-opik-i-na-opimsp-2.pdf>

¹⁸⁵ <http://opik.bg/uploads/2017/07/pismeni-protseduri-na-komiteta-za-nablyudenie-na-opik-2014-2020-g-i-opimsp-2014-2020-g-21.pdf>

¹⁸⁶ <http://opik.bg/opik/shesto-ofitsialno-zasedanie-na-komiteta-za-nablyudenie-na-opik-i-na-opimsp>

¹⁸⁷ Одитно доказателство № № 32 и 46

¹⁸⁸ <http://opik.bg/opik/vtoroto-ofitsialno-zasedanie-na-komiteta-za-nablyudenie-na-opik-i-na-opimsp> и <http://opik.bg/opik/vtoroto-ofitsialno-zasedanie-na-komiteta-za-nablyudenie-na-opik-i-na-opimsp>

¹⁸⁹ <http://opik.bg/uploads/2016/01/operativna-programa-1-1.pdf> стр. 4-5

¹⁹⁰ <http://ec.europa.eu/growth/access-to-finance/data-surveys/>. Стойност на показателя за България в проучването т. Q7ba. Методология на изследването http://www.ecb.europa.eu/stats/ecb_surveys/safe/html/index.en.html

¹⁹¹ Одитно доказателство 33

Към 30.06.2018 г. показателите за резултат са изпълнени спрямо целевите стойности 18 месеца преди изтичането на срока за изпълнение на Инструмента за МСП.

Стойности на общите и специфични за програмата показатели за изпълнението по години:

Таблица № 5

Показател	Мерна единица	Целева стойност (2023)	2015 г. (отчетна стойност)	2016 г. (отчетна стойност)	2017 г. (отчетна стойност)	Към 30.06.2018 (отчетна стойност)
Общ размер на отпуснатите нови заеми от финансовите посредници ¹⁹²	евро	408 000 000	0	6 935 853	251 705 924	305 347 114
Брой предприятия, получаващи финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства ¹⁹³	брой	2 816	0	86	1 750	2 175
Минимум лостов ефект ¹⁹⁴	пъти	4	0	6,41	6,38	

Източник: ОПИМСП 2014-2020 г.

Очертава се тенденцията общите и специфични за програмата показатели за изпълнението да отбелязват стабилен ръст през одитирания период. Отчетните данни за 2016 г. показват незначително изпълнение, докато изпълнението на програмата за 2017 г. приключва с 61,70 на сто изпълнение на показателя „отпуснати нови заеми“ и 62,10 на сто изпълнение на показателя „брой предприятия, получаващи подкрепа по Инициативата“. Показателят „минимум лостов ефект“ е преизпълнен с над 50 на сто и за двете отчетни години 2016 г. и 2017 г. Показателите към 30.06.2018 г. на основата на докладваните от ЕИФ данни за първото тримесечие на 2018 г. отбелязват продължаващ ръст – 74,8 на сто изпълнение на показателя „отпуснати нови заеми“ и 77,20 на сто изпълнение на показателя „брой предприятия получили подкрепа по Инициативата“.

Изпълнението на показателите за резултат е следствие не само на ефективното управление на ОПИМСП, а и на външни фактори (например, подобряване на общия икономически климат в страната). Тези фактори, съчетани с положителния ефект от изпълнението на програмата, оказват влияние върху повишаването на кредитоспособността и производителността на МСП в България, което от своя страна способства за развитието на МСП.

Изготвени са в срок и са одобрени от КН и ЕК годишни доклади за отчитане напредъка в изпълнението на целите на ОПИМСП.

Напредъкът на Инициативата по отношение на показателите за изпълнение към 30.06.2018 г. показва, че целевите стойности могат да бъдат постигнати до 2023 г.

2.2.2. Администриране на сигнали за нередности по ОПИМСП 2014 – 2020 г.

По ОПИМСП 2014-2020 г. има подаден един сигнал за нередност на 30.06.2018 г. Сигналят е регистриран в деловодната система на УО на 02.07.2018 г. Регистрацията на сигнала в ИСУН е извършена на 03.07.2018 г., а първа писмена оценка с определение за

¹⁹² Източник на информация ИСУН: Годишни доклади на ЕИФ за 2016 и 2017 г. и Тримесечен доклад във връзка с информацията за държавни помощи към 31.03.2018 г.

¹⁹³ Източник на информация ИСУН: Годишни доклади на ЕИФ за 2016 и 2017 г. и Тримесечен доклад във връзка с информацията за държавни помощи към 31.03.2018 г.

¹⁹⁴ Одитно доказателство № 32

приключване на сигнала за нередност без регистриране на нередност поради отсъствието на елементи на нередност, е изготвена на 01.08.2018 г.¹⁹⁵

Администрирането на сигналите за нередности по ОПИМСП 2014 - 2020 г. е в съответствие с изискванията на НАНЕСИФ.

2.2.3. Административни проверки на годишното и полугодишното докладване относно изпълнението на Целевия компонент от ЕИФ към УО по ОПИМСП 2014 – 2020 г.

Бенефициентът ЕИФ изпраща регулярно на УО годишни и полугодишни доклади за изпълнението на „Инструмента за неограничени гаранции“ съгласно договорената периодичност в Споразумението между Република България и ЕИФ¹⁹⁶.

От УО са извършени три проверки на искания за плащания от страна на бенефициента ЕИФ и е одобрено изплащането общо на 102 млн. евро или цялата предвидена за предоставяне сума от УО на бенефициента по ОПИМСП 2014 -2020 г.¹⁹⁷

В съответствие с регламентираните изисквания в „Описание на действащите функции и процедури по ОПИМСП“ са извършени контролни административни проверки от УО на подадените от ЕИФ два годишни и един полугодишен отчет. Контролните листа са попълнени от четирима експерти – по двама от сектор „Мониторинг“ и сектор „Финансово управление и верификация“ на Отдел МФУ и са съгласувани с началника на отдела. При извършената проверка е констатирано несъответствие, в следствие на техническа грешка в размера на начислените такси за управление за 2016 г. в годишния оперативен доклад в размер на 10,76 евро. Констатираното несъответствие е коригирано при следващо докладване.¹⁹⁸

От УО са изпълнени необходимите контролни проверки на подаваната от ЕИФ информация във връзка с годишното и полугодишното докладване, както и във връзка с подадени искания за плащане.

2.2.4. Проверки на докладваните от Европейският инвестиционен фонд трансакции по Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 -2020 г.

Съгласно подписания договор с ЕИФ, извършването на мониторинг на прилагането на „Инструмента за неограничени гаранции по инициативата за МСП“ е задължение на ЕИФ, в рамките на своите задължения за контрол по линия на държавните помощи, УО извършва контролни административни проверки и за допустимост на крайните получатели на помощ въз основа на предоставената на всяко тримесечие информация от ЕИФ.

Извършени са контролни административни проверки на подадените от ЕИФ пет доклада във връзка с информацията за държавни помощи. При извършената административна проверка на 5-процентната извадка от докладваните общо 2 427 трансакции в размер на 121 трансакции е констатирана вероятност за несъответствие с правилата за допустимост на 10 КПП, както и недостатъчност на информацията относно КПП с код на икономическа дейност „Товарен автомобилен транспорт“. Това мотивира искане за допълнителна проверка за допустимост на посочените КПП. В резултат на извършената от ЕИФ и финансовите посредници проверка е потвърдена недопустимостта на 8 КПП¹⁹⁹, от които с код на икономическа дейност „Товарен автомобилен транспорт“. ЕИФ декларира, че е предприел мерки чрез финансовите посредници тези предприятия да

¹⁹⁵ Източник: ИСУН 2020

¹⁹⁶ РД-И-47 от 30.05.2018 г.

http://www.parliament.bg/bills/43/602-02-13_ZR_Sporazumenie_mezhdu_RB_i EIF.PDF

¹⁹⁷ РД-И-47 от 30.05.2018 г.

¹⁹⁸ Одитно доказателство №№ 34, 35 и 36 и РД-И-47 от 30.05.2018 г.

¹⁹⁹ Одитно доказателство № 36 и РД-И-47 от 30.05.2018 г.

бъдат изключени от обхвата на Инструмента за неограничени гаранции по инициативата за МСП. За предприятията, при които проверката доказва допустимост на трансакциите за включване в обхвата на Инструмента за неограничени гаранции по инициативата за МСП, ЕИФ изпраща съответното мотивирано становище до УО.²⁰⁰ В рамките на административните проверки на 5-процентната извадка от докладваните от ЕИФ трансакции за второ, трето и четвърто тримесечие за 2017 г. УО е извършил оценка на риска от нередности и измами с инструмента ARACHNE, разработен от службите на ЕК. Тези проверки се извършват след извършено обучение на определените със заповед лица и инсталиране на подходящ актуализиран софтуер на 03.10.2017 г. При извършените проверки не са установени проблеми²⁰¹.

При извършените от УО контролни административни проверки на всички подадени от ЕИФ доклади във връзка с информацията за държавни помощи, както и извършените проверки с инструмента АРАХНЕ не са установени нередности и несъответствия²⁰².

Извършваните от УО на ОПИМСП контролни дейности допринасят за подобряване на мониторинга на изпълнението на ОПИМСП по отношение на допустимостта на крайните получатели на помощ.

В резултат на създадената организация на дейностите по мониторинг на изпълнението на ОПИМСП от УО са извършени всички необходими, съгласно Описанието, контролни проверки на подаваната от ЕИФ информация във връзка с държавните помощи.

2.2.5. Управленски решения в резултат извършените проверки по Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 г.

В резултат на извършените от УО проверки и след провеждането на допълнителни проверки от ЕИФ и финансовите посредници са взети адекватни управленски решения довели до отстраняването на недопустими предприятия²⁰³ от обхвата на Инструмента за неограничени гаранции по инициативата за МСП и до потвърждаването на допустимостта на други предприятия. Тези управленски решения способстват за изпълнението на ОПИМСП в съответствие със заложените изисквания и за постигането на целите на програмата. Взетите управленски решения са и своевременни, тъй като разменяната кореспонденция по отделните случаи съответства на добрата административна практика и установените механизми за проверки на критериите за допустимост на крайните получатели на помощ²⁰⁴.

Редовното докладване за резултатите от осъществения мониторинг, чрез извършване на проверки от страна на бенефициента ЕИФ осигурява взимането на адекватни и своевременни управленски решения по констатациите в резултат на извършените от УО на ОПИМСП проверки.

2.3. Решения на Комитета за наблюдение по отношение на изпълнението на целите на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

За одитирания период са проведени 10 заседания на Комитета за наблюдение (3 заседания на КН на ОПИК, 6 редовни и 1 извънредно заседание на КН на ОПИК 2014-2020 г. и ОПИМСП 2014 – 2020 г.) и 11 писмени процедури за вземане на решения²⁰⁵.

²⁰⁰ Одитно доказателство № 36; ИСУН 2020

²⁰¹ Одитно доказателство №№ 36, 37 и 38

²⁰² Одитно доказателство № 36

²⁰³ http://www.parliament.bg/bills/43/602-02-13_ZR_Sporazumenie_mezhdu_RB_i EIF.PDF

²⁰⁴ Източник: ИСУН 2020

²⁰⁵ <http://opic.bg/opik/komitet-za-nablyudenie>

2.3.1. Решенията на Комитета за наблюдение на ОПИК 2014 - 2020 г. и ОПИМСП 2014 - 2020 г. във връзка с изпълнението на програмите се отнасят до следното:

- Одобрение на изменение на ОПИК 2014 - 2020 г. във връзка със създаването на ОПИМСП 2014 - 2020 г. през 2015 г. и изменение на ОПИК“ 2014 - 2020 г. за разширяване на обхвата на дейностите по Приоритетна ос 4 „Премахване на пречките в областта на сигурността на доставките на газ“ през 2016 г.;

- Одобрение на Индикативни годишни работни програми и техни изменения съответно за 2015 г.; 2016 г.; 2017 г. и 2018 г.;

- Одобрение на промени в ОПИК 2014 - 2020 г. в рамките на Приоритетна ос 1 „Технологично развитие и иновации“ и Приоритетна ос 4 „Премахване на пречките в областта на сигурността на доставките на газ“ и даване на мандат на УО да предприеме необходимите действия за промяна на Оперативната програма. Промените по Приоритетна ос 1 са във връзка с прехвърлянето на финансов ресурс в размер на 51.1 млн. евро от Оперативна програма „Наука и образование за интелигентен растеж“ (ОПНОИР) към ОПИК за изпълнение на дейности, свързани със стимулиране на сътрудничеството между бизнеса и науката. Изменението на Приоритетна ос 4 е поради включването на проект „Изграждане на междусистемна газова връзка Гърция - България“ (IGB) с бенефициент „Ай Си Джи Би“ АД (ICGB) сред допустимите дейности, както и включването на „Булгартрансгаз“ ЕАД като допустим бенефициент за техническата подкрепа за междусистемната газова връзка България – Сърбия;

- Одобрение на Методология и критерии за подбор на операции и техни изменения по следните процедури за подбор:

Таблица № 6

Приоритетна ос 1	
1.	Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията
2.	Подкрепа за разработване на иновации от стартиращи предприятия
3.	Разработване на продуктови и производствени иновации
4.	Развитие на модерна система за индустриална собственост чрез подкрепа за дейността на Патентно ведомство на Република България
5.	Фаза 2 на проект "Създаване на научно-технологичен парк
Приоритетна ос 2	
1.	Развитие на управленския капацитет и растеж на МСП
2.	Развитие на клъстери в България
3.	Създаване на условия за устойчиво развитие и успешно интегриране на българските предприятия на европейските и международните пазари чрез подкрепа дейността на Изпълнителна агенция за насърчаване на малки и средни предприятия
4.	Предоставяне на институционална подкрепа на Държавна агенция за метрология и технически надзор за повишаване на ефективността на надзор на пазара, метрологичния надзор и контрола на качеството на течните горива
5.	Повишаване на ефективността и ефикасността на услугите, предлагани от Комисията за защита на потребителите за българските предприятия
6.	Позициониране на България като позната и предпочитана дестинация за инвестиции чрез подкрепа дейността на Българската агенция за инвестиции
7.	Предоставяне на институционална подкрепа на Изпълнителна агенция Българска служба за акредитация за подобряване на инфраструктурата по качеството
8.	Подобряване на бизнес средата за българските производители и създаване на условия за изпитване на съоръжения чрез подкрепа за дейността на Български институт по метрология
9.	Предоставяне на институционална подкрепа на Министерство на туризма за дейности, свързани с повишаване на капацитета на МСП в областта на туризма
10.	Подкрепа за растеж на малките и средни предприятия чрез пилотно прилагане на ваучерни схеми от Изпълнителната агенция за насърчаване на малките и средните предприятия
11.	Насърчаване на предприемачеството
Приоритетна ос 3	
1.	Енергийна ефективност за малките и средни предприятия
2.	Повишаване на енергийната ефективност в големи предприятия
3.	Устойчиво енергийно развитие на българските предприятия чрез подкрепа за дейността на Агенцията за устойчиво енергийно развитие

Приоритетна ос 4	
1.	Техническа помощ за завършване на подготвителните дейности, необходими за стартиране на строителството на междусистемна газова връзка България – Сърбия“.
Приоритетна ос 5	
1.	Техническа помощ за 2015 г. и за 2017 г.

Източник: ОПИК

- Одобрение на Методология и критерии за подбор на операции в изпълнение на подхода Водено от общностите местно развитие и тяхно допълнение;
- Одобрение на увеличение на бюджета по четири процедури²⁰⁶;
- Управление на Финансови инструменти;
- Предоставен мандат от КН на УО за подписване на Финансовото споразумение с „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД;
- Одобрение на методология и критерии за подбор на операции по дялови финансови инструменти,²⁰⁷
- Одобрение на Годишни доклади за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020 г. и за 2014 и 2015, 2016 г. и 2017 г.
- Одобрение на Плана за оценка на ОПИК“ 2014 - 2020 г. и даване на мандат на РУО да предприеме необходимите стъпки за изпълнение на одобрения план за оценка;
- Съгласуване на Националната комуникационна стратегия и Годишните планове за действие в изпълнение на НКС.

Комитетът за наблюдение на ОПИК 2014 - 2020 г. и ОПИМСП 2014 - 2020 г.е взел четири решения, свързани с изпълнението на ОПИМСП 2014 - 2020 г., с които:

- Одобрява Методологията и критериите за подбор на операции по операция „Инструмент за неограничени гаранции по инициативата за МСП“²⁰⁸
- Одобрение на Годишни доклади за изпълнението на ОПИМСП 2014 - 2020 г. , съответно за 2015 г., 2016 г. и 2017 г.²⁰⁹.

2.3.2. При проверката на предприетите от УО действия по изпълнение на взетите решения се установи:

2.3.2.1. Съгласувано е от УО изменението на ОПИК“ 2014 - 2020 г. за 2015 г. с МС и СКУСЕС²¹⁰, като съевременно е изпратена променената програма за одобрение от ЕК. За второто изменение на ОПИК от 2017 г. от УО е заявена техническа подкрепа по линия на JASPERS, с цел подпомагане процеса на подготовка на цялостната документация, необходима за изготвянето на предложение за изменение на програмата във връзка с включването на проект „Изграждане на междусистемна газова връзка Гърция – България“, както и подготовката на конкретното проектно предложение за предоставяне на финансиране по програмата.

2.3.2.2. Приетите от КН методология и критерии за подбор на операции и измененията към тях са съобразени от УО в разработените по процедурите за подбор условия за кандидатстване, условия за изпълнение и приложения към тях по процедурите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ²¹¹.

²⁰⁶ Процедурите- BG16RFOP002-2.001; BG16RFOP002-3.001; BG16RFOP002-1.001 и BG16RFOP002-1.002.

²⁰⁷ Фонд/ове за промотиране на предприемачеството и предоставяне на първоначално финансиране за устойчиво развитие, Фонд/ове за растеж, Фонд/ове за рисков капитал и Фонд/ове за технологичен трансфер в рамките на ИП 1.1., Приоритетна ос 1.

²⁰⁸ В рамките на писмена процедура, проведена в периода 25.04.2016 - 11.05.2016 г. http://www.opcompetitiveness.bg/images/module3/1996_7_Internet_Rezultati_PP_KN_OPIK_OPSMEI_Apr-May2016.pdf

²⁰⁹ Годишният доклад за 2015 г. е одобрен на Второто официално заседание на КН на ОПИК и ОПИМСП, проведено на 20.05.2016 г. http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347&currentPage=2;

Годишният доклад за 2016 г. е одобрен чрез проведена писмена процедура, проведена в периода 15.06.2017 - 29.06.2017 г. [http://www.opcompetitiveness.bg/images/module3/2023_13_WP_MC_OPIC_OPSMEI_Protokol.pdf;](http://www.opcompetitiveness.bg/images/module3/2023_13_WP_MC_OPIC_OPSMEI_Protokol.pdf)

Годишният доклад за 2016 г. е одобрен на шестото официално заседание на КН на ОПИК и ОПИМСП, проведено на 17.05.2018 г. http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347&currentPage=0&0=&1=1

²¹⁰ Прието с решение на КН на 11.06.2015 г.

²¹¹ http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347; Одитен доклад „Ефективност на управлението и контрола по оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 -2020 г., за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2017 г. <http://opic.bg/procedure/new>

2.3.2.3. По четирите процедури, по които КН е взел решения за наддоговаряне, УО е сключил договори за предоставяне на БФП с кандидати от резервния списък. Стойността на отпуснатата безвъзмездна финансова помощ е в рамките на одобреното от КН увеличение.²¹²

2.3.2.4. На 01.08.2016 г. между Министерството на икономиката и „Фонд мениджър на финансови инструменти в България“ ЕАД (ФМФИБ) е сключено финансово споразумение, с което УО на ОПИК и ОПИМСП възлага на ФМФИБ да управлява предоставените по това финансово споразумение средства в размер на 459 620 050 лева²¹³.

Одобрени са методология и критерии за подбор на операции по дяловете инструменти и са отразени в техническата спецификация за инструментите, част от документацията за обществена поръчка за избор на финансови посредници²¹⁴. ФМФИБ е отговорен за изготвянето на документацията и съгласуването на техническата спецификация с УО. Към 30.06.2018 г. е обявена процедурата за избор на посредници по два инструмента „Фонд за ускоряване и начално финансиране“ и „Фонд за рисков капитал“^{215 216}.

Взетите решения на заседания на КН по отношение на приетата „Методология и критериите за подбор на операции по операция „Инструмент за неограничени гаранции по инициативата за МСП““, както и одобрение на годишните доклади за 2015 г., 2016 г. и за 2017 г. по отношение на изпълнението на целите на ОПИМСП 2014 - 2020 г. са изпълнени от УО²¹⁷.

Чрез участието си в СИ, съгласно чл. 10 от СФ, УО проследява отразяването на одобрените от КН методология и критерии в документацията по процедурата за избор на финансови посредници, разработена и обявена от Европейския инвестиционен фонд.

На проведените заседания на КН на ОПИК 2014 - 2020 г. и ОПИМСП 2014 - 2020 г., е представян напредъкът в изпълнението на ОПИМСП към съответния период.²¹⁸

Взетите решения на заседания на КН по отношение на изпълнението на целите на ОПИК 2014-2020 г. и ОПИМСП 2014-2020 г. са своевременни и адекватни, което е предпоставка за ефективно управление на програмите. Решенията на КН, взети през периода 01.01.2014 г. – 30.06.2018 г., създават условия за ефективното осъществяване на дейностите по мониторинг и оценка на програмите.

II. Оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

С цел подобряване качеството на изготвянето и изпълнението на оперативните програми, както и да се извърши оценка на тяхната ефективност, ефикасност и въздействие се извършват оценки. Въздействието на програмите се оценява от гледна точка на ефективността и ефикасността по отношение постигането на общите цели на Европейските структурни и инвестиционни фондове, както и целите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.²¹⁹

²¹² http://www.opcompetitiveness.bg/images/module4/files/134/1872_Reshenie_nadogovaranе_1.001.pdf;

<http://opic.bg/procedure/execution>

²¹³ ИСУН 2020

²¹⁴ ФМФИБ

²¹⁵ <http://fmfib.bg/bg/page/9-finansovi-instrumenti>

²¹⁶ http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=394

<http://opic.bg/opik/godishni-dokladi>

²¹⁷ Годишният доклад за 2015 г. е одобрен на Второто официално заседание на КН на ОПИК и ОПИМСП, проведено на 20.05.2016 г.

http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347&currentPage=2;

Годишният доклад за 2016 г. е одобрен чрез проведена писмена процедура, проведена в периода 15.06.2017 - 29.06.2017 г.

http://www.opcompetitiveness.bg/images/module3/2023_13_WP_MC_OPIC_OPSMEI_Protokol.pdf;

Годишният доклад за 2016 г. е одобрен на шестото официално заседание на КН на ОПИК и ОПИМСП, проведено на 17.05.2018 г.

http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347&currentPage=0&0=&1=1; ИСУН 2020

²¹⁸ <http://opic.bg/opik/komitet-za-nablyudenie>

²¹⁹ Чл.54 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.

Процесът на оценка е тясно свързан с цикъла на програмиране, управление, мониторинг и отчитане на изпълнението на предварително заложените цели на оперативната програма.

1. Механизъм за извършване на процеса по оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 – 2020 г.

Общият регламент (Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.) поставя изискванията за извършване на три вида оценки за програмнен период 2014-2020 г. - предварителна оценка, оценка по време на програмния период и последваща оценка на изпълнението на оперативните програми.²²⁰

Съгласно същия регламент изискванията за текуща и последваща оценка на специалните програми²²¹ (каквато е ОПИСМП 2014-2020 г.) не се прилагат, с което за държавата членка/респективно съответният УО отпада задължението за изготвяне на План за оценка и извършване на текуща и последваща оценка на програмата.²²² Извършването на последваща оценка на ОПИСМП 2014-2020 г. е предвидено да се осъществи от Европейската комисия в срок до 31.12.2019 г.²²³

1.1. Правила за извършване на процеса по оценка

Процесът по координация, организация и провеждане на оценки на ОПИК 2014-2020 г. е определен в отговорностите на УО на ОПИК 2014-2020 г. Функциите по оценката и координационните връзки са определени да се извършват от сектор „Програмиране и наблюдение на оперативни програми“ (ПНОП) в отдел „Програмиране, оценка и договаряне на безвъзмездна финансова помощ“ (ПОДФП).²²⁴

Отговорности и правила във връзка с оценката на ОПИСМП 2014-2020 г. не са предвидени във вътрешни документи на Управляващия орган.²²⁵ Информация от финансовите посредници за извършване на последващата оценка от Европейската комисия следва да бъде представена от Европейският инвестиционен фонд, на когото е поверено оперативното изпълнение на програмата.²²⁶

Организацията на процеса по оценка на ОПИК 2014-2020 г. е определена в глава 13 „Наблюдение и оценка на оперативната програма“ от Наръчника на ОПИК 2014-2020 г. Освен описание на отговорностите и функциите по осъществяване и координация на процеса по оценка, отделните видове оценки и етапи на оценителния процес са въведени и процедури с конкретни действия, отговорни лица/звена и срокове за изпълнение относно изготвяне и одобрение на План за оценка, извършване на вътрешна оценка, одобрение на оценителен доклад, последващи действия за изпълнение и проследяване изпълнението на препоръките.²²⁷

Подготовката за възлагане на обществени поръчки, откриването на процедурата, документацията за участие, подаването, получаването, разглеждането и оценката на офертите, така и изготвянето на договора за обществена поръчка се извършва съвместно между експерти от УО и дирекция „Правна“ в Министерство на икономиката. Самият процес на подготовка и провеждане на обществени поръчки за избор на изпълнител на външните оценки се извършва съгласно утвърдените „Вътрешни правила за управление на цикъла на обществени поръчки в Министерство на икономиката“.²²⁸

²²⁰ съгласно чл. 55, чл. 56 и чл. 57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.

²²¹ посочени в чл.39, параграф 4 , първа алинея, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.

²²² съгласно чл. 56, ал. 4, чл. 57, ал. 3 и чл.114, ал. 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.

²²³ съгласно чл. 57, ал. 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.

²²⁴ Одитно доказателство № 1 и 5

²²⁵ Одитно доказателство № 5

²²⁶ Одитно доказателство № 4 (чл. 18)

²²⁷ Одитно доказателство № 1

²²⁸ Одитно доказателство № 40

Анализът на причините, довели до забава при възлагане на оценките²²⁹ показва, че част от причините са извън компетентността на УО, като например – липса на подадени оферти, които отговарят на изискванията на възложителя за възлагане на оценката; забава при одобряване на техническото задание за извършване на оценката от ЕК и др.²³⁰

Утвърдените от РУО вътрешни правила и процедури за извършване на оценка на ОПИК 2014-2020 г. създават условия за ефективно осъществяване на дейностите по оценка, но наличието на външни фактори не позволява на УО ефективно да управлява риска от забавяне на избора на изпълнител за извършване на оценката.

1.2. План за оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.

Управляващият орган съставя План за оценка на ОПИК 2014-2020 г., чиято обща цел е да се гарантира, че се предприемат достатъчно и подходящи дейности по оценката, които да бъдат успешно интегрирани в процеса на управление и изпълнение на програмата. Планът за оценка на ОПИК представлява цялостната рамка за оценката на оперативната програма за програмен период 2014 - 2020 г. Ролята му е да се планират дейностите и да се информират заинтересованите страни за значението на оценката в процеса на изпълнение на ОПИК 2014 - 2020 г. Определен е срок за представянето му за одобрение на Комитета за наблюдение и на Европейската комисия най-късно една година след приемането на оперативната програма.²³¹

1.2.1 Сред функциите на КН по отношение на процеса по оценка за одобрение и проследяване напредъка по изпълнението на Плана за оценка на ОПИК 2014-2020 г., включително евентуалното му изменение, разглеждането на информацията от Управляващия орган за резултатите, заключенията и препоръките от извършените оценки, както и за действията, предприети за изпълнение на препоръките.²³²

Отговорности за изготвяне и представяне на информацията пред КН във връзка с процеса по оценка са възложени на сектор ПНОП към отдел ПОДФФП.²³³

В Наръчника на ОПИК 2014-2020 г. са въведени ясни правила и процедури за изготвяне, одобрение и изменение на Плана за оценка на ОПИК 2014-2020 г., с посочени конкретни действия, отговорни лица и срокове. Възможни изменения в Плана за оценка са добавяне на нови оценки, сливане или отпадане на заложените оценки. Проследяването на напредъка по изпълнението на Плана за оценка на ОПИК 2014-2020 г. е предвидено да се извършва чрез докладване на заседанията на Комитета за наблюдение, като се представя информация за резултатите, заключенията и препоръките от извършените оценки, предприетите действия за изпълнение на препоръките и статуса на изпълнението им.²³⁴

Планът на оценка на ОПИК 2014 - 2020 г. е представен от УО и одобрен от КН в определения едногодишен срок от приемането на оперативната програма. От приемането му до 30.06.2018 г. не е извършвано изменение.²³⁵ Планът за оценка на ОПИК 2014 – 2020 г. е публичен и е наличен на интернет страницата на оперативната програма.²³⁶

1.2.2. Планът за оценка на ОПИК 2014 - 2020 г. е стратегически документ, който следва да гарантира извършването на подходящи и навременни оценки, включително за оценяване на ефективността, ефикасността и въздействието на програмата, както и че всяка оценка е подложена на подходящо проследяване.

²²⁹ Последваща оценка на ФПКРБИ 2007-2013 и Междинна оценка на ОПИК 2014-2020

²³⁰ Одитно доказателство № 14 и 39

²³¹ В съответствие с чл. 56 и чл. 114 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г.

²³² Включително разглеждане на информацията за предварителната оценка за всеки от финансовите инструменти по ОПИК и нейната актуализация <http://opic.bg/opik/otsenka-na-op>

²³³ Одитно доказателство № 1 (глава 13)

²³⁴ Одитно доказателство № 1

²³⁵ Одитно доказателство № 14; <http://opic.bg/opik/otsenka-na-op>

²³⁶ <http://opic.bg/opik/otsenka-na-op>

В помощ на държавите членки от Европейската комисия са изготвени насоки относно изготвянето на План за оценка, които поставят основните изисквания за съдържание на документа: цели, обхват, функции и отговорности, избор на изпълнител, графици, бюджет, както и информация за всяка една от планираните оценки - предмет и обосновка, индикативни дейности, подход, основни въпроси, методи за извършване на оценката и изисквания по отношение на необходимите данни, индикативен график и прогнозен бюджет.²³⁷

При изготвянето на Плана за оценка на ОПИК 2014 - 2020 г. от Управляващия орган са съобразени указанията на Европейската комисия.²³⁸

Планът за оценка на ОПИК 2014 - 2020 г. съдържа списък на оценките, които УО планира да проведе през програмния период 2014 - 2020 г. В него не са включени проведените преди приемането на оперативните програми задължителни предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда на ОПИК 2014 - 2020 и предварителна оценка и стратегия за ефективно прилагане на финансовите инструменти по ОПИК 2014-2020. Освен включените задължителни оценки за програмен период 2014-2020 г.²³⁹ е предвидено и извършването на оценки и анализи, включително отнасящи се до изминалия и следващия програмен период. Всички оценки, с изключение на специалните оценки, анализи и проучвания, са предвидени да се осъществят от външен изпълнител с оглед гарантиране на независимостта и обективността при извършване на оценките.²⁴⁰ Средствата за извършване на оценки, анализи, проучвания са предвидени в рамките на приоритетна ос 5 „Техническа помощ“ на ОПИК 2014-2020 г.²⁴¹

Обстоятелството, че планираните оценки през програмния период 2014 - 2020 г. следва да се извършват чрез външен изпълнител, налага необходимостта от създаване на механизъм за координация между УО на ОПИК 2014 - 2020 г. и Дирекция „Правна“ по отношение на възлагането на обществените поръчки за извършване на външна оценка на оперативната програма, с което да се създадат условия за подобряване на процеса и да се минимизира рискът от неизпълнение на плана за оценка.

1.2.3. С цел ефективно използване на резултатите от оценките от съществена важност са качеството на оценките и тяхното разполагане във времето.

Таблица № 7

Планирани оценки по ОПИК 2014-2020 г.

Наименование на оценката	Период на извършване	Предвидени средства
Последваща оценка на изпълнението, резултатите и въздействието на ОПКБИ 2007-2013	април 2016 – декември 2016	500 000 лв.
Анализ на първите стартирани процедури по ОПИК 2014 – 2020	август 2016 – април 2017	200 000 лв.
Междинна оценка и проучвания, включително Първи екологичен доклад по ОПИК за периода 2015-2018 г.	януари/април 2018 – януари / март 2019 г.	500 000 лв.
Оценка на приноса на подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за постигането на целите по всеки приоритет и рамката за изпълнение на ОПИК 2014 – 2020, вкл. Втори екологичен доклад по ОПИК за периода 2018-2020 г. и проучвания	юли/август 2021 - март 2022	500 000 лв.
Предварителна оценка и стратегическа оценка на околната среда и оценка (Предварителна оценка и стратегия за ефективно прилагане на финансовите	декември 2019 - декември 2020	400 000 лв.

²³⁷ Одитно доказателство № 40

²³⁸ Одитно доказателство № 14

²³⁹ Съгласно чл. 56 и 57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. задължително се извършва текуща оценка, оценка на приноса на подкрепата от ЕСИФ за постигането на целите по всеки приоритет и последваща оценка

²⁴⁰ в чл.54 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. ясно е поставена необходимостта от извършване на независима оценка на изпълнението на програмите

²⁴¹ Одитно доказателство № 42

инструменти) на ОП за програмен период 2021 – 2028 г.		
Последваща оценка	До 31.12.2023 г.	Извършва се от ЕК
Оценки, които засягат две или повече ОП, в случай на интегрирани и/или координирани инвестиции в дадена сфера, ВОМР, хоризонтални политики и др.	По общ съгласуван график между ОП	300 000 лв.
Ad-hoc оценки, анализи и проучвания	При нужда	400 000 лв.

Източник: План за оценка на ОПИК 2014-2020 г.

Оценките, за които има определени индикативни срокове за подготовка на документите, избор на изпълнител и провеждане на оценката, са подходящо планирани във времето и позволяват навременното използване на резултатите при спазване на заложените срокове.²⁴²

За всички оценки от Плана за оценка на ОПИК 2014-2020 г., с изключение на последващата оценка, оценките на две или повече програми и специалните оценки, анализи и проучвания,²⁴³ са посочени адекватни индикативни дейности за осъществяване и въпроси за проучване, които допринасят за постигане на целите на съответната оценка.²⁴⁴

Спазването на Плана за оценка на ОПИК 2014-2020 г. е предпоставка за успешното управление на оперативната програма и постигане на заложените цели.

От Управляващия орган са създадени подходящи условия за извършване на процеса по оценка на ОПИК 2014-2020 г.

Подходящо разположените във времето и извършени оценки създават условия за ефективно осъществяване на процеса по оценка на оперативната програма.

2. Ефективност на извършените дейности по оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г.

2.1. Забавяне изпълнението на планираните оценки и предприети действия

В Плана за оценка на ОПИК 2014 - 2020 г. са посочени индикативни срокове за провеждане за всяка оценка, включително на отделните етапи (подготовка на документация за провеждане на обществена поръчка, избор на изпълнител, провеждане на оценка). За ефективното използване на резултатите от оценките е от значение и възможността за използване на оценките във връзка с изготвяне на годишните доклади за изпълнението на оперативната програма.²⁴⁵

При провеждането на двете оценки²⁴⁶ от Плана за оценка на ОПИК 2014 - 2020 г. е установено забавяне при провеждане на отделните етапи на оценките спрямо графика в Плана за оценка.²⁴⁷

По отношение на Последващата оценка на ОПРКБИ 2007-2013 г. е реализирано забавяне в изготвянето ѝ в рамките на три месеца.

С цел навременно получаване на резултатите и ефективното им използване от Управляващия орган са предприети действия за извършване на планирания за възлагане на външен изпълнител Анализ на първите стартирани процедури по ОПИК 2014-2020 г. и е извършен като вътрешен анализ. Причините за неизпълнението на анализа като външен са: забавяне при отделните етапи на подготовка и провеждане на обществената поръчка (средно шест месеца за първите два етапа) и прекратяване на процедурата за избор на

²⁴² Одитно доказателство № 42

²⁴³ Последващата оценка е заложена да се извърши от ЕК, а другите два вида оценки не са конкретизирани при изготвянето на Плана за оценка, но са включени като възможност за изпълнение.

²⁴⁴ Одитно доказателство № 42

²⁴⁵ Съгласно чл. 50 и чл. 111 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г. Срокът за представяне на докладите е 31 май или 30 юни в зависимост от годината на докладване <http://opic.bg/uploads/2017/02/otsenka-na-op-10.pdf>

²⁴⁶ До края на одитирания период за извършени Последваща оценка на ОПРКБИ 2007-2013 г. и Анализ на първите стартирани процедури по ОПИК 2014-2020 г.

²⁴⁷ Одитно доказателство № 14 и 39

изпълнител поради липса на подходящ изпълнител.²⁴⁸ Вътрешният анализ е възложен и извършен в рамките на 2 седмици и е окончателно одобрен един месец след възлагането му, като са обхванати основните предвидени дейности за анализ и оценка в техническата спецификация.²⁴⁹

Краткият срок за извършване на Вътрешния анализ на първите стартирали процедури по ОПИК 2014-2020 г., както и стесняването на обхвата на анализа създава риск относно неговото качествено и ефективно изпълнение. Аналитичната информация, включена в обобщения доклад от Вътрешния анализ е залегнала в Годишния доклад за изпълнението на ОПИК 2014 - 2020, който е представен и одобрен от Европейската комисия.

Към 30.06.2018 г. все още не е избран външен изпълнител, който да извърши междинната оценка по ОПИК 2014 - 2020 г., като отново е регистрирано забавяне спрямо планираните срокове в индикативния график. От УО на ОПИК са предприети действия за подготовка на документацията и инициране на процедура за възлагане на обществена поръчка за избор на изпълнител, като:

- през 2017 г. е разработен проект на Техническо задание изпратен на ЕК за съгласуване;

- в Годишния план за провеждане на обществените поръчки в Министерство на икономиката за 2018 г. е включена процедура за избор на изпълнител за изготвяне на междинна оценка по ОПИК под № 13;

- През месец февруари 2018 г. РУО на ОПИК 2014 - 2020 г. иницира процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „Междинна оценка на ОПИК 2014 - 2020 г.“, като представя одобреното от ЕК техническо задание и методика за оценка.

Министърът на икономиката издава заповед за определяне на комисия за подготовка на проект на документи за стартиране на процедура по реда на ЗОП за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Междинна оценка на ОПИК 2014 - 2020 г.“ през месец октомври 2018 г.²⁵⁰

Във връзка чл. 50, т. 5. и чл. чл. 111, т. 2, Годишният доклад за 2018 г. следва да включва резултатите от извършената междинна оценка и да бъде представен на ЕК до 30.06.2019 г.

Срокът за изпълнение на междинната оценка съгласно документацията за възлагане на обществената поръчка е 12 месеца, което ще доведе до невъзможност за изпълнение на изискванията по Регламента.

Основните причини за закъснението са: смяната на РУО на ОПИК 2014 - 2020 г., считано от 01.03.2018 г. и неефективната комуникация и координация между структурните звена, отговорни за изпълнението на плана за обществените поръчки в МИ²⁵¹.

Необходими са допълнителни усилия и действия от страна на УО и другите структурни звена в МИ за ефективно възлагане и изпълнение на оценките в съответния срок.

2.2. Изпълнение на препоръките от оценителните доклади

Сектор ПНОП на отдел ПОДФФП е отговорен за осъществяването на контрол относно изпълнението на направените препоръки в оценителните доклади. За всяка извършена оценка се изготвя План за изпълнение на препоръките, който съдържа конкретните препоръки, срок за изпълнение и отговорни лица. Извършва се проследяване

²⁴⁸ При извършване от външен изпълнител анализът е предвиден с по-широк обхват и срок за изпълнение 5 месеца

²⁴⁹ Одитно доказателство №№ 14, 39 и 42

²⁵⁰ Одитно доказателство № 50

²⁵¹ Одитно доказателство № 50

на изпълнението на препоръките, чрез изготвяне на доклад и резултатите се представят на редовно заседание на КН.²⁵²

За одитирания период са извършени две оценки от Плана за оценка на ОПИК 2014 - 2020 г., за които са изготвени и одобрени планове за действие за изпълнение на препоръките.²⁵³ Планът за изпълнение на дадените препоръки от извършения Вътрешен анализ на първите стартирани процедури за предоставяне на БФП по ОПИК 2014 - 2020 г. е одобрен със закъснение спрямо предвидения срок във вътрешната процедура.²⁵⁴ В плановете за действие са включени препоръките от оценителните доклади, отговорници и срокове за изпълнение. Основната част от тези препоръки не са конкретни, а концептуални и са посочени за текущо или постоянно изпълнение.²⁵⁵

Резултатите от изпълнението на препоръките по извършените оценки са представени в рамките на Шестото редовното заседание на КН на ОПИК 2014-2020 г. и ОПИМСП 2014 - 2020 г., проведено на 17.05.2018 г.²⁵⁶ По всички препоръки включени в докладите от извършените оценки са предприети действия от страна на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. за тяхното изпълнение²⁵⁷.

Предприети са действия от страна на УО на ОПИК 2014-2020 г. за изпълнение на препоръките от извършените оценки. На членовете на Комитета за наблюдение са представени по електронната поща отчетите за изпълнение на плановете за действие и доклад²⁵⁸. По всички препоръки включени в докладите от извършените оценки са предприети действия от страна на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. за тяхното изпълнение.

От Управляващия орган са предприети необходимите действия за изготвяне и проследяване на изпълнението на препоръките от докладите по двете оценки включени в Плана за оценка на ОПИК 2014 - 2020 г., с което се създават условия за ефективното използване на резултатите от оценките и за подобряване на изпълнението на програмата.

2.3. Докладване на напредъка по изпълнение на Плана за оценка на ОПИК 2014-2020 г. пред Комитета за наблюдение

Комитетът за наблюдение следва да извършва наблюдение на напредъка по изпълнението на Плана за оценка на ОПИК 2014-2020 г. Управляващият орган²⁵⁹ представя информация относно етапа на извършване на оценки на програмата, резултати от извършени оценки, изводи и препоръки от извършени оценки, както и изпълнението на препоръките на заседанията на КН.²⁶⁰

За одитирания период са проведени седем (шест официални и едно извънредно) заседания на Комитета за наблюдение, на които редовно е представяна информация за напредъка на изпълнението на Плана за оценка на ОПИК 2014 - 2020 г., включително резултати, изводи и препоръки от извършените оценки, както и изготвени планове за изпълнение на препоръките и изпълнението им.²⁶¹

Навременното и ефективно възлагане и изпълнение на оценките по ОПИК 2014-2020 г. е предизвикателство пред УО, което поставя в риск осигуряването на достатъчна информация за изпълнението на оперативната програма и предприемане на корективни действия при необходимост.

²⁵² Одитно доказателство № 1

²⁵³ Одитно доказателство № 42

²⁵⁴ Съгласно вътрешната процедура в глава 13 на Наръчника на ОПИК 2014-2020 г. планът за изпълнение на препоръките се изготвя и изпълнява в срок до 19 дни от окончателно приемане на доклада; Отговор от 18.04.2018 г. на РУО на поставени въпроси от ръководителя на одитния екип

²⁵⁵ Одитно доказателство № 42

²⁵⁶ http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347 слайд 48-49 от приложената презентация за напредъка

²⁵⁷ Одитно доказателство № 42

²⁵⁸ Одитно доказателство № 14; http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347

²⁵⁹ Отдел ПОДБФП към ГД ЕФК е отговорен за представянето на информацията

²⁶⁰ Одитно доказателство № 1

²⁶¹ http://www.opcompetitiveness.bg/module3.php?menu_id=347

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2018 г. УО полага постоянни усилия за повишаване на ефективността на изпълняваните дейности по мониторинг и оценка на Оперативна програма "Иновации и конкурентоспособност" 2014 – 2020 г. и на Оперативна програма "Инициатива за малки и средни предприятия" 2014 – 2020 като:

- разработва и актуализира правила и процедури в Наръчника по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г. и „Описанието на действащите функции и процедури на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г., регламентиращи процеса по мониторинг и оценка;

- изпълнява своевременно ангажиментите, свързани с периодичното и годишно докладване на напредъка по изпълнение на ОПИК 2014-2020 и ОПИМСП 2014-2020, с което създава условия за вземане на адекватни управленски решения, включително от страна на КН;

- утвърждава и изпълнява годишни планове за проверки на място по ОПИК 2014-2020;

- постига постоянно нарастване на броя на планираните и изпълнени проверки и осигурява съответствие на изпълнените действия и процедури с въведените с вътрешните актове изисквания;

- осигурява необходимите условия за гарантиране информираността заинтересованите страни относно изпълнението на двете програми.

Паралелно с изложеното, е необходимо:

- **детайлизиране и прецизиране на съществуващите процедури за изготвяне и актуализиране на годишните планове за проверки на място; оценката и определяне на рискови проекти и интензитета за тяхното наблюдение; реда за извършване на проверки на място след приключване на проектите (ex post), в т.ч. начина на наблюдение и оценка степента на изпълнение на индикаторите по финансираните проекти;**

- **осигуряване на ефективен контрол върху изпълнението на процеса по администриране на сигналите за нередности;**

- **ефективно управление на риска от забавяне на възлагането на обществените поръчки за избор на външен изпълнител на оценките на оперативната програма.**

ПРЕПОРЪКИ

В резултат от извършения одит се дават следните препоръки на министъра на икономиката:

1. В Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. да се регламентират процедури относно действията на експертите от отдел МФУ за:

1.1. самосезиране при индикации за неизпълнение на приключени проекти, за мониторинга на които отговарят;

1.2. инициране и извършване на проверка на място на рискови според експертите приключени проекти;

1.3. даване на предложения при изготвяне на Плана за извършване на проверки на място на ОПИК 2014 - 2020 г.;

1.4. разработване на критерии за определяне на рискови проекти и интензитета за тяхното наблюдение;

1.5. създаване на регистър/база данни за проекти, при които са установени нарушения/неизпълнение и изготвяне на план за действие за проследяване на коригирането на установените несъответствия;

1.6. въвеждане на контролни и/или съгласувателни процедури във връзка с извършваните проверки на място от експертите от Отдел „Мониторинг и финансово управление“;

1.7. въвеждане на ред, по който ще се извършва оценката на степента на изпълнението на заложените индикатори, респективно постигането на целите по ДБФП при ex post проверките на място;

2. В Наръчника по ОПИК 2014 - 2020 г. да се детайлизират процедурите за:

2.1. изготвяне на Годишния план за проверки на място, като се въведе детайлна и ясна процедура за планиране на проверките на място, включваща и процесите по текущ анализ на изпълнението на Годишния план за проверки на място, в т.ч. възможност за неговата актуализация/изменение²⁶²;

2.2. задълженията на бенефициентите, както и на експертите, извършващи проверки на място по отношение на информационните плакати/билборд по изпълняваните/ проверяваните проекти в случаи на: промяна на собствеността, респективно наименованието на проекта; промяна в срока за изпълнение на проекта; разминаване в одобрените и реално изплатените средства²⁶³..

3. Да се осигури достъп на Ръководителите на ГД ЕФК и служителите от отдел МФУ в ГД ЕФК до всички модули на ИСУН 2020²⁶⁴.

4. Във Вътрешните правила за администриране и докладване на нередности на ОПИК 2014 - 2020 г. да се регламентират²⁶⁵:

4.1. реда и действията, които трябва да се предприемат от служителите получили устни сигнали за нередности;

4.2. процедури за изпълнение и документиране на необходимите действия за установяване на изложените в сигналите за нередности факти и обстоятелства, с цел осъществяване на контрол върху действията на служителите, извършващи проверките;

4.3. контролни процедури, които да гарантират незабавното регистриране в деловодната система на Министерство на икономиката на всяка информация, отговаряща на определението за сигнал за нередност;

4.4. процедури за докладване на напредъка на проверката на сигналите за нередности, с цел проследяване на спазването на нормативно определените срокове за установяване на наличието или липсата на нередност по постъпилите сигнали;

²⁶² Констатации и оценки Раздел I, т. 2.1.2.

²⁶³ Констатации и оценки Раздел I, т. 1.1.1.

²⁶⁴ Констатации и оценки Раздел I, т. 2.1.3.

²⁶⁵ Констатации и оценки Раздел I, т. 2.1.4.

4.5. да отпадне задължението при подаване на сигнал за нередност с Приложение 10.4. от Вътрешни правила за администриране и докладване на нередности служителите на ГД ЕФК да определят нарушената правна норма²⁶⁶.

5. С цел поддържане на пълна, вярна и точна информация във връзка с регистрирани сигнали за нередности посредством ИСУН 2020 с Наръчника на ОПИК 2014-2020 или вътрешните правила по чл. 13, ал. 2 от НАНЕСИФ да се въведат:

5.1. изискване за своевременно въвеждане в ИСУН 2020 на информация за заинтересованите лица, документи свързани с администрирането на сигнали за нередности по оперативните програми, включително доклади от проверки по сигнали за нередности ведно с доказателствата към тях, кореспонденция с бенефициента, акт по чл. 14, ал. 1 от НАНЕСИФ с първа писмена оценка, решение за определяне на размера на финансовата корекция по чл. 71 – 73 от ЗУСЕСИФ.²⁶⁷

5.2. адекватни контролни процедури за осигуряване на достоверността на тази информация²⁶⁸.

6. Да се въведат допълнителни контролни процедури за повишаване на ефективността на комуникацията и координацията между структурните звена отговорни за възлагане на обществени поръчки в МИ, за осигуряване изпълнението на плана за оценка²⁶⁹

На основание чл. 50, ал. 2 от Закона за Сметната палата, в срок до 31.12.2019 г. министърът на икономиката следва да предприеме мерки за изпълнение на препоръките и да уведоми писмено за това председателя на Сметната палата.

Настоящият одитен доклад е приет на основание чл. 48, ал. 1 от Закона за Сметната палата с Решение № 265 на Сметната палата от 14.08.2019 г. (Протокол № 30).

В подкрепа на констатациите са събрани 50 броя одитни доказателства, които заедно с работните документи, отразяващи отделните етапи на одитния процес, се намират в Сметната палатана адрес гр. София, ул. „Екзарх Йосиф” № 37.

---

²⁶⁶ Констатации и оценки Раздел I, т. 2.1.4

²⁶⁷ Констатации и оценки Раздел I, т. 2.1.4

²⁶⁸ Констатации и оценки Раздел I, т. 2.1.4

²⁶⁹ Констатации и оценки Раздел II, т. 2.2.

КРИТЕРИИ И ПОДКРИТЕРИИ/ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА

№ по ред	Специфични въпроси	Подвъпроси	Критерии за оценка	Подкритерии и показатели
1.	Ефективен ли е мониторингът на ОПИК 2014 – 2020 г. и на ОПИМСП 2014 – 2020 г. за одитирания период?	1.1. Създадени ли са условия за осъществяване на мониторинг програмите?	Адекватен механизъм за мониторинг.	<ul style="list-style-type: none"> - утвърдени правила за мониторинг - ОПИК и ОПИМСП; - начини за събиране, обобщаване, анализ и докладване на информация за постигнатите резултати - ОПИК и ОПИМСП; - надеждна и достъпна информация за потребителите: поддържане и периодична актуализация на интернет-страницата, информационни материали и др. - ОПИК и ОПИМСП; - ред за идентифициране на слабостите и предприемане на корективни действия - ОПИК и ОПИМСП; - правила за извършване на контролни проверки за предотвратяване на риска от нередности и измами, включително и в дейността на финансовите посредници по прилагане на ОПИМСП 2014 - 2020 г.
		1.2. Осъществявани ли са ефективно дейностите по мониторинг на програмите?	Извършени дейности по мониторинг.	<ul style="list-style-type: none"> - надеждност на информацията и регулярно докладване на резултатите от изпълнението на ДБФП с оглед взимане на адекватни управленски решения - ОПИК и ОПИМСП; - изготвени и одобрени годишни доклади за отчитане напредъка за

№ по ред	Специфични въпроси	Подвъпроси	Критерии за оценка	Подкритерии и показатели
				<p>изпълнението на целите - ОПИК и ОПИМСП;</p> <ul style="list-style-type: none"> - наблюдение на изпълнението на целите на ОПИК и ОПИМСП от КН и на изпълнението на финансираните проекти; - планирани проверки от УО - ОПИК; - извършени проверки от УО - ОПИК; - извършени контролни проверки (извадка от 5 на сто от докладваните от ЕИФ по трансакции на тримесечия по ОПИМСП); - извършени административни проверки на годишното и полугодишното докладване относно изпълнението на Целевия компонент от ЕИФ към УО - ОПИМСП; - дадени препоръки на бенефициентите в резултат на извършените проверки и проследяване на изпълнението им - ОПИК и ОПИМСП; - управленски решения в резултат извършените проверки - ОПИК и ОПИМСП; - проследяване на измененията в кредитния пазар в България и прилагането на подобни финансови инструменти по ОПИМСП 2014 - 2020 г.
2.	Ефективни ли са дейностите по оценка на	2.1. Създаден ли е адекватен механизъм за	Създадени условия за оценка.	- пълнота на утвърдените вътрешни правила от УО за извършване на

№ по ред	Специфични въпроси	Подвъпроси	Критерии за оценка	Подкритерии и показатели
	ОПИК 2014 – 2020 г. и ОПИМСП 2014 – 2020 г.?	извършване на процеса по оценка на ОПИК 2014-2020 г. и ОПИМСП 2014-2020 г.?		<p>вътрешни и външни оценки и предприемане на действия за по препоръките;</p> <ul style="list-style-type: none"> - определен ред за изготвяне и изменение на План за оценка на ОПИК 2014-2020 г., одобряване и докладване на напредъка по Плана за оценка към Комитета за наблюдение; - адекватност на Плана за оценка на ОПИК 2014-2020 г. (включени оценки, срокове за изпълнение, дейности).
		2.2. Осъществявани ли са ефективно дейностите по оценка по ОПИК 2014 - 2020 г.?	Изпълнени дейности по оценка.	<ul style="list-style-type: none"> - степен на изпълнение на Плана за оценка на ОПИК 2014-2020 г.; - извършени оценки на ОПИК 2014-2020 г. - докладване на резултатите на КН и ЕК; - предприети коригиращи действия, във връзка с извършените оценки (План за изпълнение на препоръки и проследяване изпълнението).

---

²⁷⁰ Съгласно чл. 58, ал. 3 от Закона за Сметната палата, Сметната палата не може да огласява данни до приключване на наказателното производство

---

²⁷¹ Съгласно чл. 58, ал. 3 от Закона за Сметната палата, Сметната палата не може да огласява данни до приключване на наказателното производство

---

²⁷² Съгласно чл. 58, ал. 3 от Закона за Сметната палата, Сметната палата не може да огласява данни до приключване на наказателното производство

---

²⁷³ Съгласно чл. 58, ал. 3 от Закона за Сметната палата, Сметната палата не може да огласява данни до приключване на наказателното производство

<i>Отговорности на УО във връзка с изпълнението на комуникационните дейности на ниво ОПИК съгласно Националната комуникационна стратегия²⁷⁴</i>	<i>Отговорности на експертите по информация и комуникация в УО</i>	<i>Процедура за комуникация с медиите в УО</i>	<i>Междуведомствена координация</i>	<i>Отговорности на Комитета за наблюдение</i>
<p>- организиране и провеждане на една голяма информационна дейност на година, която популяризира възможностите за финансиране по ОПИК и представя постигнатия напредък в изпълнението на оперативната програма;</p> <p>- поставяне на емблемата на Съюза в помещенията на УО на ОПИК;</p> <p>- електронно публикуване на списъка на операциите по ОПИК, в съответствие с изискванията съгласно Раздел I „Списък на операциите“ от Приложение XII към Регламент (ЕС) 1303/2013 г.;</p> <p>- посочване на примери за проекти по ОПИК на единния портал и на интернет страницата на оперативната програма, като информацията е представена и на широко разпространен официален език на ЕС, различен от официалния език на страната;</p> <p>- актуализиране на информацията за</p>	<p>- разработването и изпълнението на ГПД на ОПИК;</p> <p>- координация на участието на УО в провежданите общи комуникационни дейности съгласно НКС, организирани от ЦКЗ в сътрудничество с мрежата от 28 информационни центъра в страната;</p> <p>- подготовката на доклади до Комитета за наблюдение (КН) на ОПИК относно напредъка в изпълнението на ГПД, информационните и комуникационни дейности, осъществявани от УО, използваните комуникационни средства, включително представяне на примери за такива мерки;</p> <p>- предоставянето на текуща информация относно изпълнението на ГПД за заседанията на КН на ОПИК; поддържането на Интернет страница на ОПИК и редовното обновяване на</p>	<p>Дейностите и правилата за осигуряване на публичност и информация на ниво ОПИК, заложили в Годишния план за действие в НКС, се управляват от УО на ОПИК. Информацията относно изпълнението на ОПИК, се предоставя на медиите от отдел КППП съгласно заложените комуникационни мерки в ГПД. С цел постигане на по-добра организация на дейностите по осъществяване на популяризиране и публичност на ОПИК, в УО е създадена Процедура за комуникация с медиите²⁷⁶.</p>	<p>- Съвместна работа и координираност на дейностите с ЦКЗ в Министерски съвет;</p> <p>- Сътрудничество и координация с ЦКЗ по отношение на участието на УО на ОПИК в изпълнението на общите комуникационни дейности съгласно НКС;</p> <p>- Съвместна работа с 28-те информационни центъра за популяризиране на Кохезионната политика на ЕС в България във връзка с организирането и провеждането на мерките за информация и комуникация на регионално и местно ниво;</p> <p>- Координираност на действията и участие на експерти по информация и комуникация на УО в Националната мрежа на служителите по информация и комуникация на програмите (НМС);</p> <p>- Мрежа от лица и контакти с държавни, частни, неправителствени и обществени институции на национално, регионално и местно</p>	<p>- одобрява доклада за изпълнение на Годишния план за действие по ОПИК в съответствие с Националната комуникационна стратегия и следи за напредъка по изпълнението му. Изпълнението на ГПД се докладва минимум веднъж годишно на заседание на КН на ОПИК.</p> <p>- информира се за предприетите от страна на УО мерки за информация и публичност, използваните комуникационни канали и средства.</p>

²⁷⁴ Приложение XII, т.2. към Регламент (ЕС) 1303/2013 г.

²⁷⁶ Приложение 15.2.

<p>изпълнението на оперативната програма, включително за основните постижения на единния портал, както и на интернет страницата на оперативната програма.</p> <p>- разработване на Годишните планове за действие във връзка с изпълнението на НКС;</p> <ul style="list-style-type: none"> • поддържане на препратка от интернет страницата на ОПИК към публичния модул на ИСУН 2020; - популяризиране на възможностите за финансиране по новооткрити процедури за предоставяне на БФП по ОПИК съгласно раздел 3 от Приложение XII към Регламент (ЕС) 1303/2013 г. посредством предоставянето на ясна и подробна информация на потенциалните бенефициенти относно: - възможностите за финансиране и публикуването на обяви за набиране на проектни предложения при обявяването на процедури за предоставяне на БФП по ОПИК; - условията за допустимост на разходите по отделните процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, обявявани по ОПИК; - процедурите за 	<p>информацията в нея;</p> <ul style="list-style-type: none"> - подпомагане на дейностите по мониторинг и оценка на НКС, извършвани от ЦКЗ посредством подготовката и подаването на информация за изпълнението на ГПД съгласно установената от ЦКЗ репортинг система при задължително представяне на информация за постигнатите количествени параметри на физическото изпълнение (outputs) на дейностите по информация и комуникация на ОПИК; - изпълнението на дейностите по подготовка и разпространение на рекламни и информационни материали за ОПИК; - организирането на брифинги, информационни срещи, семинари, конференции и други събития, както за представители на медиите, така и за бенефициенти и потенциални кандидати; - подготовката на прессъобщения относно изпълнението на ОПИК; - подготовката и обновяването на бази данни, съдържащи информация за: потенциални бенефициенти – списъци за кореспонденция и 		<p>ниво, които участват и са заинтересовани от реализирането на целите на ОПИК;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сътрудничество с Представителството на Европейската комисия в България, както и с посолствата на държавите-членки на Европейския съюз в София. Работата на експертите по информация и комуникация в отдел КППП на УО се подпомага от избрани с обществени поръчки Външни изпълнители, които съдействат на УО за изпълнението на следните дейности: - изготвяне на концепция и издаване на информационни и рекламни материали за ОПИК; - изготвяне на концепция, изработване и издаване на информационни материали, свързани с обявяването и изпълнението на процедури за предоставяне на БФП; - популяризиране чрез телевизията, радиото, печата и електронните медии на всеки етап от изпълнението на ОПИК и възможностите, които тя предоставя; - провеждане на социологически проучвания, икономически анализи, мониторинг и оценка на изпълнението на ГПД и изготвянето на препоръки за промяна в 	
---	--	--	--	--

<p>оценка на проектните предложения, включително времеви график за отделните етапи на процеса;</p> <p>- лица за контакт на национално, регионално и местно ниво, които могат да предоставят информация за ОПИК.</p> <p>- поддържане на интернет страницата на програмата, при гарантиране улеснения достъп на потребителите до необходимата им информация;</p> <p>- осигуряване спазването от страна на бенефициентите на задължението за информация и публичност по отношение на конкретната операция²⁷⁵;</p> <p>- осигуряване прилагането на комуникационни средства и материали за ОПИК, които ще бъдат предоставяни във формати, достъпни за хора с увреждания – поддържане на версия на интернет страницата на ОПИК за хора с намалено зрение.</p>	<p>други публични цели; журналисти и медии, които работят по ОПИК; успешни проекти и добри практики по ОПИК, които да бъдат ползвани по различни поводи за популяризиране на резултатите от изпълнението на ОПИК; често задавани въпроси и техните отговори – за публикуване на интернет страницата на ОПИК, ползвани при обучения и по други поводи.</p> <p>-поддържането на постоянен контакт с медиите във връзка с изпълнението на комуникационните дейности в съответствие с ГПД на ОПИК;</p> <p>- комуникацията и взаимодействието на УО с всички институции и организации, включени в процеса на усвояване на средства от ЕС – държавни органи, социално-икономическите партньори и Европейската комисия.</p>		<p>стратегията, индикаторите за измерване и мерките за изпълнение на ГПД;</p> <p>- изготвяне на концепция, организиране и провеждане на ежегодни прояви за популяризиране на ОПИК – голямо годишно събитие, „дни на отворените врати“, изложения, семинари за ресорни журналисти, информационни дни, свързани с обявяването на нови процедури, обучения и други събития;</p> <p>- поддръжка и развитие на интернет страницата на ОПИК;</p> <p>- други дейности, свързани с изпълнението на ГПД на ОПИК съгласно Националната комуникационна стратегия за програмен период 2014-2020 г.</p>	
--	--	--	--	--

Източник: Наръчник по ОПИК

²⁷⁵ съгласно изискванията, посочени в раздел 2, т.2.2 от Приложение XII към Регламент (ЕС) 1303/2013 г.

**ОПИС
НА ОДИТНИТЕ ДОКАЗАТЕЛСТВА КЪМ ОДИТЕН ДОКЛАД № 0300200917**

№	Одитни доказателства	Брой листа
1.	Наръчник по ОПИК 2014 - 2020 г., Вариант 1, 2, 3, 4 и 5	Електронен носител
2.	РД-И-59 от 27.06.2018 г. Протокол от проведена среща с експерти от РС Бургас, отдел МФУ, ГД ЕФК	3
3.	РД-И-50 от 08.06.2018 г. Констативен протокол за документиране на установени факти и обстоятелства при одит: „Мониторинг и оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г.“	4
4.	Споразумение за финансиране между Република България и Европейския инвестиционен фонд	Електронен носител
5.	Описание на действащите функции и процедури на Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 - 2020 г., Вариант 1, 2 и 3	Електронен носител
6.	Отговор от УО на поставени от одитния екип въпроси от 17.04.2018 г, получен по електронна поща с 3 приложения: - Протокол № 1 от 14.07.2017 г. във връзка с предвидена оценка на риска от измами на ОПИМСП 2014 – 2020 г. в ГД ЕФК; - Протокол № 3 от 23.11.2017 г. във връзка с извършена оценка на риска от измами на ОПИМСП 2014 – 2020 г. в ГД ЕФК; - Писмо с изх. № 12-00-890 от 27.07.2016 г. от министъра на икономиката до Изпълнителния директор на ИА ОСЕС, относно изпращане на вариант 2 на Описание на действащите функции и процедури по ОПИМСП 2014 - 2020 г.	Електронен носител
7.	Отговор от УО на поставени от одитния екип въпроси от 19.01.2018 г, получен по електронна поща с 5 приложения: - Заповед № РД-16-347 от 21.04.2016 г. - Заповед № РД-16-1202 от 24.11.2016 г. за определяне на екипа отговорен за изпълнението на ОПИМСП 2014 - 2020 г. - Протокол от 11.05.2017 г. от III-то заседание на Съвета на инвеститорите; - Протокол от 19.12.2017 г. от IV-то заседание на Съвета на инвеститорите; - Писмо до Главния изпълнителен директор на ЕИФ, относно назначените от УО на ОПИМСП членове в Съвета на инвеститорите, контролиращ прилагането на Целевия компонент от ЕИФ.	Електронен носител
8.	Писмо от 25.06.2018 г. от РУО на ОПИМСП 2014 - 2020 г., с едно приложение: - Инструкция на Управляващия орган на оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014-2020 (ОП ИМСП) до финансовите посредници за ефективно прилагане на правилата за държавни помощи и ОПИМСП при избор на крайни получатели по Инструмента за неограничени гаранции	Електронен носител
9.	Писмо по електронна поща с 13 приложения: - Автоматично генерирано съобщение за потвърждение получаването на годишния доклад на ОПИК за 2015 г., който е	Електронен носител

	<p>изпратен чрез системата SFC 2014 за разглеждане от ЕК;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Писмо потвърждение от ЕК за одобрение на годишния доклад за 2015 г., както и screenshot от системата SFC за потвърждаване статуса "одобрен" на годишния доклад за 2015 г.; - Годишен доклад на ОПИК за 2015 г.; - Автоматично генерирано съобщение за потвърждение получаването на годишния доклад на ОПИК за 2016 г., който е изпратен чрез системата SFC 2014 за разглеждане от ЕК; - Писмо от ЕК с бележки по годишния доклад за 2016 г.; - Официалния отговор на УО на ОПИК; - screenshot от системата SFC за потвърждаване статуса „одобрен“ на годишния доклад за 2016 г.; - Годишен доклад на ОПИК за 2016 г.; - Автоматично генерирано съобщение за потвърждение получаването на годишния доклад на ОПИК за 2017 г., който е изпратен чрез системата SFC 2014 за разглеждане от ЕК; - Писмо от ЕК с бележки по годишния доклад за 2017 г.; - screenshot от системата SFC за потвърждаване статуса „върнат за преработване“ на годишния доклад за 2017 г.; - Годишния доклад на ОПИК за 2017 г.; - Заповед за определяне на служители с права за достъп в SFC 2014. 	
10.	<p>Отговор от УО на ОПИК 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 10.05.2018 г., с 3 приложения:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Справка за извършените проверки на място по всички верифицирани финални отчети през 2016г. и 2017г.; - Справка с констатирани нарушения при извършените проверки на място през 2016 г. и 2017г.; - Справка за изпълнението на годишния план за проверки на място за 2016 г. и 2017г. 	Електронен носител
11.	<p>Отговор от УО на ОПИК 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 13.07.2018 г., с 3 приложения:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Справка за извършените проверки на място по всички верифицирани финални отчети за периода от 01.01.2018 г. до 30.06.2018 г.; - Справка с констатирани нарушения при извършените проверки на място за периода от 01.01.2018 г. до 30.06.2018 г.; - Справка за изпълнението на годишния план за проверки на място за периода от 01.01.2018 г. до 30.06.2018 г. 	Електронен носител
12.	<p>РД-И-58 от 26.06.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект „Подобряване експортния потенциал и конкурентоспособността на „Моние България“ ЕООД, посредством закупуване на автоматизирана високотехнологична инсталация за опаковка на керемиди.“</p>	18
13.	<p>РД-И-60 от 29.06.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект в офиса на „Моние България“ ЕООД, бенефициент по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.</p>	4
14.	<p>Отговор от УО на ОПИК 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 11.07.2018 г., с 5 приложения:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Справка за извършените ex-post проверки за периода 01.01.2014 - 30.06.2018 г.; - Справка за заседанията на КН на ОПИК и ОПИМСП; 	Електронен носител

	<ul style="list-style-type: none"> - Писмо от ръководителя на одитния екип до РУО на ОПИК 2014 - 2020 г., относно предоставяне на информация във връзка с извършвания одит; - Отговор на поставени въпроси от РУО на ОПИК до РОЕ; - Отговор на поставени въпроси от РУО на ОПИК до РОЕ. 	
15.	РД-И-85 от 30.08.2018 г. Протокол за извършено наблюдение на изпълнена от експерти от Отдел МФУ в ГД ЕФК проверка на място след приключване на изпълнението на проекта (ex post) по ДБФП № BG16RFOP002-2.001-1005-C01 „Повишаване на конкурентоспособността на „Радев и синове“ ЕООД чрез подобряване на производствения капацитет“	4
16.	<ul style="list-style-type: none"> - РД-И-15 от 23.04.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място на проект „Подобряване на производствения капацитет на ТУНА ДЕНИМ ЕООД“; - РД-И-16 от 24.04.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект „Подобряване производствения капацитет и повишаване на износа в „Александра и Мадлен“ ООД“; - РД-И-17 от 25.04.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект „Подобряване на производствения капацитет и увеличаване на обема на износа в „Димана“ АД“; - РД-И-19 от 26.04.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект „Повишаване на иновационния капацитет и конкурентоспособност на НИТИ ЕАД чрез внедряване на авиационен електронен дистанционен взривател“; - РД-И-20 от 27.04.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект „Подобряване на производствения капацитет в „ГАЛЕН-Н“ ЕООД“; - РД-И-27 от 08.05.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект „Повишаване конкурентоспособността на НИКОЛЕТТИ АД“; - РД-И-30 от 10.05.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект „Рефан България“ ООД – лидер в производството на парфюмерия и козметика“; - РД-И-42 от 22.05.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект „Повишаване на енергийната ефективност на „Ти Ес Би Груп“ ЕООД, чрез закупуване на високотехнологична производствена линия за PVC дограма“; - РД-И-44 от 25.05.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект „Инвестиции за разширяване на капацитета на ПИ ЕН ДЖИ 1962 ЕООД“; - РД-И-46 от 29.05.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект „Облекло за екстремн туризъм от кевлар "KeveX" – иновация от Кайф ЕООД“. 	64
17.	<p>Отговор от УО на ОПИК 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 17.08.2018 г., с 2 приложения:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Писмо с предоставяне на информация, относно идентифициране на слабостите и предприемане на корективни действия от УО на ОПИК 2014 - 2020 г.; - справка с обобщена информация за неверифицираните разходи в резултат на наложени финансови корекции и прекратени договори. 	Електронен носител
18.	РД-И-53 Протокол от проведена среща с представители на одитираната организация във връзка с администриране на сигнали	3

	за нередности по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.	
19.	Писмо с изх. № 92-00-383 от 17.04.2018 г. от Началника на отдел ЗВКН, с 5 приложения: - Доклад от началника на отдел ЗВКН с изх. № 26-Н-173 от 29.05.2017 г.; - Доклад от началника на отдел ЗВКН с изх. № 93-00-2073 от 07.12.2017 г.; - Досие на сигнал за нередност № 64; - Досие на сигнал за нередност № 126; - Досие на сигнал за нередност № 153.	2 + 1 диск
20.	Официална интернет страница на ОПИК 2014 - 2020 г. (prt sc)	Електронен носител
21.	Писмо с изх. № 92-00-788 от 09.08.2018 г. от началника на отдел ЗВКН, относно администриране на сигнали за нередности.	2
22.	Сигнали - подадени, чрез бутона за подаване на сигнали за нередности на интернет страницата на ОПИК 2014 - 2020 г.	Електронен носител
23.	Справка сключени, прекратени и приключени договори по ОПИК 2014 - 2020 г. към 30.06.2018 г.	Електронен носител
24.	Писмо с изх. № 92-00-383 от 11.04.2018 г. от Началника на отдел ЗВКН, с приложения: - Заповед № РД-16-315 от 21.03.2018 г.; - Заповед № РД-16-668 от 19.07.2016 г.; - Досиета на сигнали за нередности с №№ 58;78; 159 и 142; - Досиета на сигнали за нередности с №№ 86; 87; 88; 103; 127; 128; 129; 137 и 138.	10 + 1 диск
25.	Окончателен доклад на Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ с Рег. № 807600-505 от 29.03.2018 г.	Електронен носител
26.	- Доклад за извършена проверка за контрол на качеството по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 (2014BG05SFOP001) от НФ в МФ - месец юни 2017 г.; - Становище на УО на ОПИК 2014 - 2020 г.; - Доклад за извършена извънредна проверка на място по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014-2020 г. от НФ в МФ - месец септември 2017 г.; - Становище на УО на ОПИК 2014 - 2020 г.	Електронен носител
27.	Договор за наем от 02.01.2016 г. между „РОЛПЛАСТ ГРУП“ АД и „Ти Ес Би Груп“ ЕООД	2
28.	Сигнал за нередност № 190 - ИСУН 2020 (prt sc)	Електронен носител
29.	Отговор от УО на ОПИК 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 03.08.2018 г., с 2 приложения: - Изпълнение на междинните цели от рамката за изпълнение на ОПИК към 31.07.2018 г.; - Обща информация за механизма на междинните цели (етапните цели).	Електронен носител
30.	РД-И-84 от 28.08.2018 г. Протокол от проведена среща с РУО на ОПИК, във връзка установени по време на извършване на одита данни за нарушение на приложимото право на Европейския съюз и	2

	българското законодателство.	
31.	Досие на сигнал за нередност № 170	Електронен носител
32.	Отговор от УО на ОПИМСП 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 08.08.2018 г., с 2 приложения: - Годишния доклад по ОПИМСП за 2017 г.; - разпечатка от SFC за приемането на Годишния доклад по ОПИМСП за 2017 г. от Европейската комисия.	Електронен носител
33.	Отговор от УО на ОПИМСП 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 17.08.2018 г., с 1 приложение: - Писмо от НСИ с изх. № 07-04146 от 14.03.2018 г., относно предоставяне на статистическа информация на УО на ОПИК 2014 - 2020 г. за изготвяне на Годишния доклад за 2017 г.	Електронен носител
34.	Отговор от УО на ОПИМСП 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 08.02.2018 г., с 3 приложения: - Годишен доклад за анализ на риска на ОПИМСП в ГД ЕФК; - Протокол № 1 за оценка на остатъчния риск в допълнение към Годишен доклад за анализ на риска на ОПИМСП в ГД ЕФК; - Служебна бележка от РУО на ОПИМСП 2014 - 2020 г. с № 93-00-2757 от 29.11.2017 г.	Електронен носител
35.	Отговор от УО на ОПИМСП 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 08.02.2018 г., с 8 приложения: - Контролни листове за административна проверка на полугодишен/годишен доклад, представян в ЕИФ по ОПИМСП съгласно реда и условията в СФ, сключено между Република България и ЕИФ; - Регистър на проверките по ОПИМСП; - Протоколи от създаване на извадка за административна проверка на трансакции на крайни получатели на помощта, посочени в тримесечни доклади във връзка с информацията за държавни помощи; - Контакти на екипа, отговорен за управлението на ОПИМСП	Електронен носител
36.	Отговор от УО на ОПИМСП 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 08.06.2018 г., с 3 приложения: - Чек-лист за проверка на Годишния доклад на ЕИФ; - Годишен доклад по ОПИМСП за 2017 г.; - Регистър на проверките по ОПИМСП.	Електронен носител
37.	Отговор от УО на ОПИМСП 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 13.07.2018 г., с 2 приложения: - Контролен лист за административна проверка на трансакции на крайни получатели на помощта, посочени в тримесечен доклад във връзка с информацията за държавни помощи; - Протокол от създаване на извадка за административна проверка на трансакции на крайни получатели на помощта посочени в тримесечен доклад във връзка с информацията за държавни помощи.	Електронен носител
38.	Отговор от УО на ОПИМСП 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 19.07.2018 г., с 1 приложение: - Контролен лист за административна проверка на трансакции на крайни получатели на помощта, посочени в тримесечен доклад във връзка с информацията за държавни помощи;	Електронен носител
39.	Писмо от РУО на ОПИК 2014 - 2020 г. до РОЕ, получено по	Електронен

	електронна поща на 18.04.2018 г.	носител
40.	<p>Отговор от УО на ОПИК 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 08.08.2018 г., с 5 приложение:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ръководство на ЕК към държавите членки относно изготвянето на План за оценка за програмен период 2014-2020 (Guidance Document on Evaluation Plans); - Презентация за напредъка в изпълнението на ОПИК, представена на Шестото редовно заседание на КН; - Отчет за изпълнението на Плана за действие за изпълнение на дадените препоръки от извършена последваща оценка за изпълнението, резултатите и въздействието на ОПРКБИ 2007 – 2013 г. - Отчет за изпълнението на Плана за действие за изпълнение на дадените препоръки от извършен Вътрешен анализ на първите стартирали процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПИК 2014-2020 г. - Доклад от преглед на изпълнението на препоръките от извършените оценки 	Електронен носител
41.	<p>Отговор от УО на ОПИК 2014 - 2020 г., получен по електронна поща на 19.07.2018 г., с 5 приложение:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Месечни справки за изпълнението на ОПИК 2014 - -2020 г. 	Електронен носител
42.	<p>Информация предоставена от УО на ОПИК 2014 - 2020 г. с приемо-предавателен протокол на електронен носител:</p> <ul style="list-style-type: none"> - План за действие; - Последваща оценка на изпълнението, резултатите и въздействието на ОПРКБИ 2007-2013 г.; - Доклад от изпълнението на задача 1 оценка на целесъобразността от прилагането на оперативната програма на две нива - във връзка с потребностите на основните целеви групи (ниво 1) и във връзка с целите и приоритетите за развитие на националната икономика за периода 2007-2013 г. в контекста на общоевропейските цели за ускорен преход към икономика, базирана на знанието и постигане на ефективен икономически растеж (ниво 2); - Доклад от изпълнението на задача 2 оценка на ефективността и ефикасността на изпълнението на оперативната програма, която следва да се базира на отделни анализи и оценки по петте приоритетни оси при отчитане на техните специфични целеви групи, конкретни цели и инструменти за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, а за приоритетна ос 3 „финансови ресурси за развитие на предприятията” – стартираните инструменти за финансов инженеринг по инициативата jegetie; - Доклад от изпълнението на задача 3 оценка на въздействието на интервенциите по ОПРКБИ на ниво програма и постигнатата устойчивост на резултатите, включително оценка на въздействието върху околната среда и приноса към изпълнението на хоризонталните политики; - Доклад от изпълнението на задача 4 оценка на добрите практики от прилагането на ОПРКБИ през програмен период 2007-2013 г. и формулиране на препоръки/работещи модели и добри практики, с конкретни насоки за прилагането им при изпълнението на ОПИК през настоящия програмен период (2014-2020 г.); - Анализ на процесите по подготовка и обявяване на процедури за 	1 + 1 диск

	<p>БФП, оценка на проектните предложения и сключване на договори;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Анализ на резултатите по процедура BG16RFOP002-1.001 „Подкрепа за внедряване на иновации в предприятията“ с фокус върху разпределението по тематични области и приоритетни направления на ИСИС; - Анализ и оценка на системата за събиране на данни за индикаторите на оперативната програма по отношение на нейната ефективност и функционалност за регулярно отчитане на напредъка в изпълнението на оперативната програма; - Анализ на първите процедури от отдел ЗВКН; - Полезни ли са за кандидатите предоставените разяснения и оказаната помощ в процеса на подготовката на проектни предложения (срещи, информационни дни, обучения, зададени въпроси, качество на отговорите и др.)? <p>Препоръки за подобряване;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Приложение № 6; - Вътрешен анализ на първите стартирани процедури за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПИК 2014-2020 г. 	
43.	<p>Информация предоставена от УО на ОПИК 2014 - 2020 г. с приемо-предавателен протокол на електронен носител:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Докладна записка № 93-00-1447 от 12.06.2018 г. на заместник главен директор на ГД ЕФК до министъра на икономиката относно инициране на процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „ Междинна оценка на ОПИК 2014-2020 г.; - Служебна бележка № 93-00-1447 от 03.07.2018 г. от началник на отдел „ Координация, публичност и техническа помощ“ в ГД ЕФК до директор на дирекция „Правна“ в министерство на икономиката относно изготвяне на проект на заповед за назначаване на комисия за подготовка на необходимите документи за възлагане на обществена поръчка с предмет „ Междинна оценка на ОПИК 2014-2020 г. 	1 + 1 диск
44.	<ul style="list-style-type: none"> - Писмо с изх. № УРИ № 817600-988 от 17.08.2018 г. от Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“; - Писмо с изх. № 50-01-62 от 30.08.2018 г. от Дирекция „Национален фонд“ в Министерство на финансите. 	4
45.	Сигнал за нередност № 190	Електронен носител
46.	Отговор от УО на ОПИМСП 2014-2020 г. получен по електронна поща на 15.06.2018 г. с едно приложение: Разпечатка от SFC за приемането на Годишните доклади за 2015 г. и 2016 г. от Европейската Комисия	Електронен носител
47.	Предложение за изменение на ОПИК 2014 - 2020 г., изпратено на Европейската комисия на 27.09.2018 г.	Електронен носител
48.	Ревизирана версия на Годишния доклад за изпълнение на ОПИК 2014 - 2020 г. Писмо с изх. № 99-00-362 от 19.10.2018 г.	Електронен носител
49.	Вътрешни правила за управление на цикъла на обществените поръчки в Министерство на икономиката.	Електронен носител
50.	- Докладна записка с изх. № 93-00-524 от 22.02.2018 г. от РУО на ОПИК до министъра на икономиката, относно инициране на процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет	Електронен носител

	<p>„Междинна оценка на ОПИК 2014 - 2020 г.“; - Заповед № РД 16-1134 от 03.10.2018 г. за определяне на комисия за подготовка на проект на документи за стартиране на процедура по реда на ЗОП за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Междинна оценка на ОПИК 2014 - 2020 г.“; - Заповед № РД-16-237 от 01.03.2018 г.</p>	
51.	Проект № BG16RFOP002-2.001-0675	
51.1.	<p>Писмо с вх. № 04-01-48/03.09.2018 г. от директора на Дирекция „Национален фонд“ в Министерство на финансите и ръководител на Сертифициращия орган до председателя на Сметната палата и</p> <p>Писмо с вх. № 04-08-11/27.08.2018 г. от директора на Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерство на вътрешните работи,</p> <p><i>Относно:</i> получен сигнал от председателя на Сметната палата, касаещ установени факти и обстоятелства, индикатор за незаконосъобразно разходване на публични средства в нарушение на приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство, по проект: „Подобряване на експортния потенциал и конкурентоспособността на „Моние България“ ЕООД, посредством закупуване на автоматизирана високотехнологична инсталация за опаковка на керемиди“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.</p>	11
51.2.	<p>Писма от председателя на Сметната палата:</p> <ul style="list-style-type: none"> - с изх. № 04-01-48/01.08.2018 г. до директора на Дирекция „Национален фонд“ в Министерство на финансите; - с изх. № 12-25-33/01.08.2018 г. до изпълнителния директор на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от Европейския съюз“; - с изх. № 04-08-11/01.08.2018 г. до директора на Дирекция „Защита на финансовите интереси на Европейския съюз“ в Министерство на вътрешните работи, <p><i>Относно:</i> установени факти и обстоятелства, индикатор за незаконосъобразно разходване на публични средства в нарушение на приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство, по проект: „Подобряване на експортния потенциал и конкурентоспособността на „Моние България“ ЕООД, посредством закупуване на автоматизирана високотехнологична инсталация за опаковка на керемиди“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.</p>	12
51.3.	<p>Становище от Дирекция „Правно-нормативно осигуряване“ в Сметна палата с вх. № 08-54-34/19.07.2018 г., относно Докладна записка с вх. № 08-54-34/11.07.2018 г. от г-жа Горица Грънчарова-Кожарева, заместник-председател на Сметната палата, относно изразяване на становище по установени факти и обстоятелства, които са индикатор за незаконосъобразно разходване на публични средства в нарушение на приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство, по проект: „Подобряване на експортния потенциал и конкурентоспособността на „Моние България“ ЕООД, посредством закупуване на автоматизирана високотехнологична инсталация за опаковка на керемиди“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.;</p>	6

	Докладна записка с вх. № 08-54-34/19.07.2018 г., от г-жа Горица Грънчарова-Кожарева, заместник-председател на Сметната палата, относно изразяване на становище по установени факти и обстоятелства, които са индикатор за незаконосъобразно разходване на публични средства в нарушение на приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство, по проект: „Подобряване на експортния потенциал и конкурентоспособността на „Моние България“ ЕООД, посредством закупуване на автоматизирана високотехнологична инсталация за опаковка на керемиди“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.	
51.4.	Писмо с вх. № 08-54-34/02.07.2018 г. от ръководителя на одитния екип до заместник-председателя на Сметната палата, директора на одитна дирекция „Одити на изпълнението“ и началника на отдел „Одити на средствата от ЕС“ в Дирекция ОИ, относно установени факти и обстоятелства, които са индикатор за незаконосъобразно разходване на публични средства в нарушение на приложимото право на Европейския съюз и българското законодателство, по проект: „Подобряване на експортния потенциал и конкурентоспособността на „Моние България“ ЕООД, посредством закупуване на автоматизирана високотехнологична инсталация за опаковка на керемиди“, финансиран по Оперативна програма „Околна среда“ 2014 - 2020 г.	10
51.5.	<ul style="list-style-type: none"> - Контролен лист за проверка и верификация на финален технически отчет от 27.10.2017 г.; - Контролен лист за проверка и верификация на финален технически отчет от 27.10.2017 г.; - Контролен лист за проверка и верификация на междинен/финален технически отчет от 07.09.2017 г.; - Формуляр за извършено посещение на място от 05.09.2017 г.; - Формуляр за експертна оценка по конкретен казус от 23.10.2017 г.; - Платежни документи за периода от 01.03.2017 г. до 30.04.2017 г.; - Платено бюджетно платежно към 28.11.2017 г.; - Контролен лист за проверка на бюджетно платежно нареждане от 22.11.2017 г.; - Формуляр за извършено посещение на място от 21.06.2017 г. 	61
51.6.	Работен документ № РД-И-58/26.06.2018 г. за извършена проверка на място по проект „Подобряване експортния потенциал и конкурентоспособността на „Моние България“ ЕООД, посредством закупуване на автоматизирана високотехнологична инсталация за опаковка на керемиди.“, с четири приложения: <ul style="list-style-type: none"> - Уведомление от 07.08.2017 г., във връзка с изпълнение на гаранционни условия по ДБФП № BG16RFOP002-2.001-0675-C01; - Протокол на едноличния собственик на капитал за продажба на „Керамична къща Стралджа“ ООД от 12.04.2017 г.; - Решение на едноличен собственик на капитала на „Моние България“ ЕООД от 12.04.2017 г.; - Договор за покупко-продажба на търговско предприятие като цяло на „Керамична къща Стралджа“ ООД от 11.04.2017 г.; 	28
51.7.	Работен документ № РД-И-59 от 27.06.2018 г. Протокол от проведена среща с експерти от РС Бургас, отдел МФУ, ГД ЕФК, с	9

	четири приложения: - Решение от закрито съдебно заседание на 23.12.2016 г.; - Определение на Ямболски окръжен съд от 17.11.2016 г.; - Обявление от частен съдебен изпълнител № 878 от 06.10.2016 г.; - Констативен протокол от 29.03.2017 г.	
51.8.	Докладна с вх. № 08-54-34 от 18.06.2018 г. до директора на Дирекция „Одити на изпълнението“, относно извършване на извънредна проверка на място на бенефициент по ОПИК 2014 - 2020 г., във връзка с одитна задача: Мониторинг и оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“ 2014 -2020 г., за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2018 г.	2
51.9.	РД-И-60 от 29.06.2018 г. Работен документ за извършена проверка на място по проект в офиса на „Моние България“ ЕООД, бенефициент по Оперативна програма „Иновации и конкурентоспособност“ 2014 - 2020 г.	3
51.10.	Кореспонденция между УО на ОПИК и бенефициент по Договор № BG16RFOP002-2.001-0675-C01	347
51.11.	- Извлечение от инвентарна книга на „Моние България“ ЕООД; - Аналитични салда за периода от 01.01.2018 г. до 30.06.2018 г.; - Счетоводен амортизационен план за периода от 01.01.2018 г. до 30.06.2018 г.; - Административен договор за БФП по ОПИК 2014 - 2020 г.	19
51.12.	Междинно искане за плащане по ДБФП № BG16RFOP002-2.001-0675-C01	84
51.13.	Формуляр за извършено посещение на място от 21.06.2017 г.	26
51.14.	Формуляр за извършено посещение на място от 05.09.2017 г.	53
51.15.	Окончателно искане за плащане	106
51.16.	Проектно предложение	94
51.17.	АДБФП № BG16RFOP002-2.001-0675-C01	470
52.	Проект № BG16RFOP002-3.001-0414	
52.1.	Формуляр за извършено посещение на място от 05.12.2017 г.	14
52.2.	Учредителен акт на Еднолично дружество с ограничена отговорност „Ти Ес Би Груп“ ЕООД, приет на 17.11.2015 г., изменен на 29.07.2016 г.	3
52.3.	Извлечения от Търговския регистър	6
52.4.	Писмо с изх. № 26-Т-16 от 15.11.2018 г., относно уведомление за финансова корекция, която предстои да бъде определена във връзка с изпълнението на АДБФП № BG16RFOP002-3.001-0414-C01 с бенефициент „Ти Ес Би Груп“ ЕООД	8
52.5.	Извлечения от ИСУН 2020	2
52.6.	Писмо с вх. № 04-12-17 от 05.11.2018 г., относно приключила проверка по сигнал за нередност във връзка с АДБФП № BG16RFOP002-3.001-0414-C01 с бенефициент „Ти Ес Би Груп“ ЕООД	11

Препис извлечение

ПРОТОКОЛ № 30

от заседание на Сметната палата, проведено на 14.08.2019 г.

На заседанието присъстваха: Цветан Цветков, председател на Сметната палата, Горица Грънчарова-Кожарева и Тошко Тодоров, заместник-председатели на Сметната палата и членове проф. Георги Иванов и Емил Евлогиев.

Приети одитни доклади	Мотиви при гласуване „против“
<p>По т. 2: Одитен доклад № 0300202017 за извършен одит на изпълнението „Мониторинг и оценка на Оперативна програма „Иновации и конкурентноспособност“ и Оперативна програма „Инициатива за малки и средни предприятия“, за периода от 01.01.2014 г. до 30.06.2018 г. Начин на гласуване: Цветан Цветков, председател на СП – за Горица Грънчарова-Кожарева, зам.-председател на СП – за Тошко Тодоров, зам.-председател на СП – за Проф. Георги Иванов, член на СП – за Емил Евлогиев, член на СП – за Против – 0</p>	<p>.....</p>